

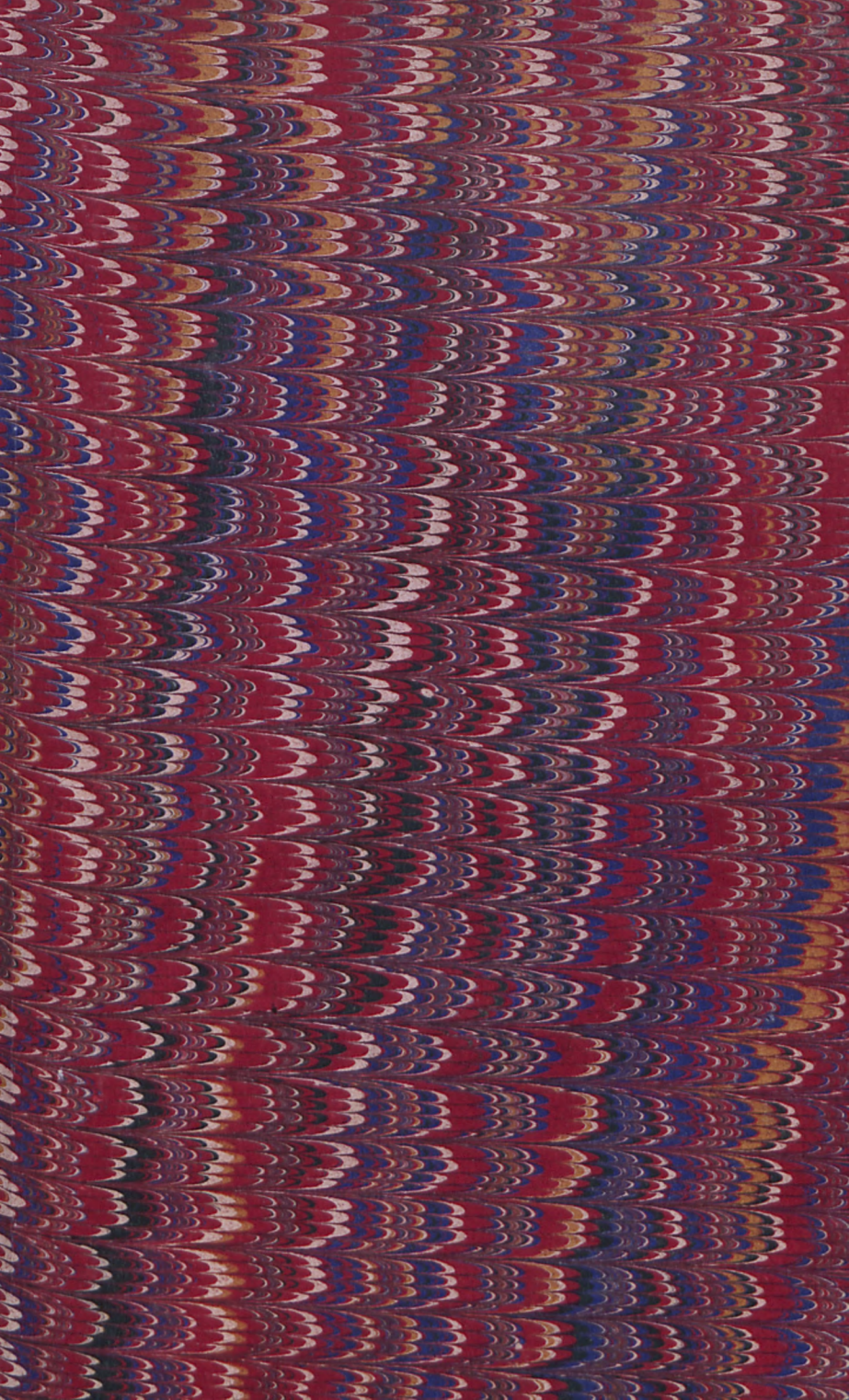
Az
országos
erdészeti
egyesület
közle-
ményei.

1857-70

Ö. k. 157. AZ

IV 1/1

ORSZÁGOS ERDÉSZETI-EGYESÜLET

KÖZLEMÉNYEI.

1. Füzet.

~32088~

Julius 1867.

A magyar erdészeti egyeslet f. é. január 17-én Pesten a nemzeti casino termében tartott választmányi ülésének jegyzőkönyve:

Jelen voltak: Elnök: gróf Keglevich Béla, tiszteletbeli tag: Hajós József, választmányi tagok: Bérczy Károly, Hideghéthy Antal, Piller Gedeon, Tisza Lajos és egyleti titkár Bedő Albert.

I. Elnök ö méltósága tudatja az igazgató választmánnyal, hogy az egyesületnek az utóbbi közgyűlés által megállapított új alapszabályait a n. m. magy. kir. Helytartótanácsához megerősítés végett m. é. decz. 15-én felterjesztette s hogy az egyesületnek biztos reménye lehet mikép azok helybenhagyását illetőleg nem leend nehezség; azonban addig is míg a felsőbb helyről megerősítés — mely hihetőleg hosszabb időt fog igényben venni — leérkezhetnek, az egyleti ügyek akadálytalan és czélszerűbb vezethetése tekintetéből szükségesnek véli, hogy az egyeslet titkára Pestre jöjjön, az igazgatási iroda ide tétésék át és az ügyvezetés innen törtenjék; felkérvén a választmányt hogy ez iránt határozatot hozzon:

a választmány a körülmények természetéből folyónak tartja, hogy a hol az egyesület elnöke van ugyanott legyen annak tikári-hivatala és igazgatósági irodája is, mint a melyek az egyeslet vezetésével összekötött elnöki intézkedések teljesítésére hivatvák; tekintetbe vévén ezért egyfelől azt, hogy midőn a mult közgyűlés az egyesület új irányát jelölé meg s az igazgatásnak Pestre leendő mielőbbi áttételét nyilvánítá, oda érté azt is, hogy a mennyiben a folyamatban lévő igazgatási teendők Pozsonyban bevégeztetnek a titkár és az egyleti iroda a nem csekély teendőkkel összekötött átmeneti idő alatt

is az elnökség közelében közvetlen rendelkezhetésre álljanak, valamint másfelől azt is, hogy az egyesület érdekei úgy kül- és belügyeinek akadálytalan és gyorsabb elintézhete is egyaránt ugyanezt követelik, ennél fogva azon reményben, hogy az egylet székhelyének felsőbb helyről engedéllyel Pestre leendő áttétele bizton várható elhatározza, hogy addig is, míg az igazgatás székhelye véglegesen megváltoztathatnék, az egyleti titkár Pestre jöjjön, az egyleti iroda is ide tétessék át és az ügyvezetés innen történjék s hogy erről az egyesületi tagok a Pozsonyból nem sokára szétküldendő egyleti évkönyv vételekor valamint a lapok nyilvános útján is értesítsenek.

A kivétel módozatára nézve azonban, hogy az egyesület pénzübeli érdekeit a pénztárnak súlyosabb kiadásokkal terheltetése nélkül a szellemekkel is minél inkább egyeztetni lehessen, a választmány elhatározza, hogy a titkár ideiglenes lakásul csupán egy szoba és egy irodai helyiség béreltessenek ki, pozsonyi szállását pedig a Szt. Mihály napjáig még hátra lévő időre kiadatni rendeli.

II. Örvendetes tudomásul veszi az igazgató választmány elnök ö méltóságának azon tudósítását, miszerint a közgyűlés ama kívánságának, hogy hazánk erdőbirtokosait és közigazdasági felvirágzásának ügybarátait az egyesület pártolására elnökileg hívja fel, már nagy részben elég van téve s hogy egyesületünk jövőjét illetőleg oly kedvező jelek mutatkoznak, melyek reményt nyújtanak az iránt, hogy a pártolásra felkért főurak, erdőbirtokosok és a haza erdészeti ügyének barátai az egyesület fontos hivatását osztják.

Az 1867-ik évi május 19-én tartott választmányi-ülés, Jegyzőkönyve:

Jelenvoltak: Elnök: gróf Keglevich Béla, alelnök: Wágner Károly; tiszteletbeli tagok: Lónyay Gábor, Szathmár, Károly, választmányi tagok: Bérczy Károly, Hideghényi Antal, Inkey József, Piller Gedeon, Prindl András, Tisza Lajos urak és egyleti titkár Bedő Albert.

I. A múlt ülésről szerkesztett jegyzőkönyv felolvasatván helybenhagyatott.

II. Egyesületünknek a volt m. k. Helytartótanácsához felterjesztett s onnan a közigazdasági kir. Miniszteriumhoz áttett de még meg nem

erősített alapszabályain a választmány elnök ö Méltóságának indítványára a következő módosításokat fogadja el:

1) Az egyesületi tagok jogai és köteleességeiről szóló 10 §. *d* betű alatti ezen pontja: „minden tag az egyesület részéről a választmányi és közgyűlések jegyzőkönyveit ingyen kapja s azok utján évenként a pénztár állapotáról s a zárszámadásokról is tudomást nyer“ következőképpen módosíttatik: „minden tag az egyesület részéről a választmányi és közgyűlések jegyzőkönyveit valamint az egylet évkönyvét is ingyen kapja s azok utján évenként a pénztár állapotáról és a zárszámadásokról is tudomást nyer; a jegyzőkönyvek és évkönyv megküldése a tagságidő lefizetése mellett posta utján utánvétellel történik.

2) A 12. §. *b* betű alatti ezen pontja: „az évdijas rendes tagoknál lekötelezettségük tartamára“ következőre változtatik „az évdijas rendes tagoknál a 9. §-ban megjelölt lekötelezettségi idő tartamára.“ Továbbá ugyan e §. nak következő pontja „Ehez képest a kik az egyesületből kilépni akarnak tartoznak ebbeli szándékukat a lekötött 3 év letelte előtt 2 hónappal a választmánynál bejelenteni ellenkező esetben a további három évre lekötelezetteknek tekintendők“ az alapszabályokból kihagyatni határozatott, ellenben ezen pont öttletéből folyólag az ügyvezetési szabályokban felveendőnek jelöltetett, hogy azon tagok kiknek lekötelezettségi évköre kitélik, az egyesület részéről az annak kebelében megmaradásra minden év második felében írásban szölitassanak fel.

Az alapszabályok fennebbi megváltoztatásának a közgazdasági kir. ministeriumnál leendő bejelentése az elnökségre bizatik.

III. Az egyesületi ügyvezetést szabályozó egyleti ügyrend kidolgozására. Lónyay Gábor úr elnöktele alatt, Szathmári Károly, Divald Adolf, Wagner Károly urak és Bedő Albert személyeikben bizottmány neveztetett ki.

IV. Az elnökség az egyesület számára tett következő hazafias alapítványokat jelenti be:

a) készpénzben alapítottak:

Jankovich Gyula gróf 500 frt. Pesti ifjak az egylet javára tartott bál tiszta-jövedelméből 500 frtot Sina Simon báró 500 frtot Herczeg Coburg Ágoston 500 frtot Nagyváradi I. sz. Káptalan 100 frt. Esztergomi főkáptalan 100 frt. Wodianer Albert báró 100 frt.

Zichy Domokos gróf Alsó-Lugosról 100 frt. Wenkheim Károly gróf 100 frt. Simon Vincze esornai-prépost 100 frt. Bezsán János báró 100 frt. Veszprémi Káptalan 100 frt. Thieriot Albert erdész-tanácsos 100 frt. Rezucsek Antal zirczi apát 100 frt. Nmlgs. Szaniszló Ferencz nagyváradai 1. sz. püspök 200 frt. Nográdmegyei gazdasági-egylet 100 frt. József Főherczeg 300 frt.

Ezen készpénzben befizetett 3600 frtból 3300 a pesti takarékpénztárban van letéve és $4\frac{1}{2}\%$ -al kamatozik; a fennmaradó 300 frtot az egyesült már régebben oly összegre egészítette ki, mellyel kamatozó tőkéül 3 egyenként 100 frtról szolló és $5\frac{1}{2}\%$ -al kamatozó magyar földhitelintézeti záloglevelet és 2 egyenként 100 frtről pengő pénzben szolló magyar urbéri-kötvényt vásárolt.

b) *kötvényekben.*

1 m. urbéri.

Keglevich Béla gróf 250 frt. Bánffy Albert báró 100 frt. Teleky Domokos gróf 100 frt. Kalocsai főkáptalan 100 frt. Forgách Kálmán gróf 100 frt. Az egyesület által vásároltatott 200 frt.

2) $5\frac{1}{2}\%$ *Földhitelintézeti záloglevél.*

Az egyesület által vásároltatott 300 frt.

c) *Alapítványi kötvényeket állítottak ki.*

Erdődy István gróf 1000 frtről Festetics György gróf 500 frt. Aczél Péter 500 frt. Pécs szab. kir. város 500 frt. Batthyány Fülöp herczeg 200 frt. Inkey József 200 frt. Zay Albert gróf 200 frt. Batthyány Lajosné grófnő 200 frt. Pálffy József gróf 200 frt., Pálffy Antal herczeg 200 frt. Lónyai Gábor 200 frt. Batthyány Ferencz gróf 100 frt. Ghiczy Ignác 100 frt. Kende Kanut 100 frt. Batthyány Ödön gróf 100 frt. Szombathelyi káptalan 100 frt. Wenkheim László báró 100 frt. Pálffy János gróf 100 frt. Széchenyi Gyula gróf 100 frt. Majthényi László báró 100 frt. Német Sámuel 100 frt. Marczibányi Antal 100 frt. Augusz Antal báró 100 frt. Nádasdy Lipót gróf 100 frt. Aczél Lajos báró 100 frt. Prély István 100 frt. Pálffy István gróf 100 frt. Tisza László 100 frt. Degenfeld Imre gróf 100 frt. Ivánka Imre 100 frt. Szapáry Imre gróf 100 frt. Karász Imre 100 frt. Wenkheim Béla báró 100 frt. Rimamurányvölgyi vasműegylet 100 frt. Piller Gedeon 100 frt. Liphay Béla báró 100 frt. Ujvidék szab. kir. város 100 frt. Kelemen Albert 100 frt. Kelemen Sándor 100 frt.

Batthyány Geiza gróf 100 frt. Bornemisza János báró 100 frt. Zalamegyei gazdasági-egylet 100 frt. Ghiczey Kálmán 100 frt. Zichy n. János gr. 200 frt. Tisza Lajos 200 frt. Mednyánszky Dénes báró 100 frt. Erdődy Ferenz gróf 100 frt. Bánhidya Béla 100 frt. Hajós József 100 frt. Eltz Károly gróf 100 frt. Hideghéthy Antal 100 frt. Festetics Pál gróf 200 frt.

Az összes alapítványi tőke következőleg áll.

a) Készpénz a pesti takarékpénztárban	3300 frt.
b) Magyar urbéri kötvényekben	850 „
c) Földhitelintézeti záloglevelekben	300 „
d) Alapítványi kötvényekben	8300 „

Összesen . 12750 frt.

A választmány a fentisztelet alapítóknak honi erdészeti ügyünk előmozdítása érdekében tett hazafias áldozataikért az egyesület nevében legőszintébb köszönetét és elismerését nyilvánítja.

V. Évdíjas tagoknak vétetnek fel: Lehoczky Gedeon, Horváth Antal, Krivácsi Elek, Brunner Károly, Bückhel Antal, Kutrováczy Károly, Peschke József, Kallina Károly és Skor Ignác urak.

VI. Tudomásul vétetnek:

a volt m. k. Helytartótanács azon intézvénye, melyben közöltetik, hogy a mult közgyűlés által, gróf Keglevich Béla urnak egyleti elnökke, gróf Pálffy István urnak I. alelnökke és Wagner Károly urnak II. alelnökke lett választása jóváhagyatik; továbbá azon ugyancsak Helytartótanácsi leirat, melyben az egyletnek t. Zachar József ur részéről a mult közgyűlés alkalmával történt megkeresése folytán a borsódmegyeyi községi erdővagyon czélszerűtlen kezelése tárgyában tett felterjesztésére válaszoltatik, hogy nevezett ur tudósítása a megye közönsége által eszközölt vizsgálat alapján indokolatlannak bizonyults hogy a kérdéses helyenyi erdőkezelés megnyugtatónak mondható.

Dr. Kornhuber András bécsi tanár az egyletből kilépését tudatja, mivel a mult közgyűlés határozatait nem osztja s levelét a választmánnyal közöltetni kéri: e levél valamint a következő urak kilépése is tudomásul vétetik: Scherffel Róbert, Knétsi Wenzel, Bund Ferd., Koppe Móricz, Hofer Ferenz, Karger Károly, Horreisch Wenzel, Zwicker Péter, Gasparecz János, Papéss

József, Czillik Ferencz, Smetacek Ferencz, Wittkamp Lajos, Báró Berg Wilmos és Báró Leko Lajos.

Az egyleti igazgatóság e folyó évi január havában a selmeczi erdészeti akadémia czélbanvett megszüntetéséről értesülvén, a volt m. k. Helytartótanácsához egy ezen tárgyban beadott előterjesztésében kimutatá, mikép e czél valósitása hazai erdészeti viszonyainkra mélyen sebző káros befolyással lenne s hogy azon akadémia további fennállása felettébb kívánatos, kérvén egyszersmind azt is, hogy ott az ország közkiváratának és régen érzett szükségének megfelelően magyar tannyelv hozassék be: az egyesület ezen előterjesztésére még eddig nem kapott ugyan választ, de a választmány reményli, hogy a mostani hazai kormány ez ügyet a kért kedvező irányban fogja elintézni.

VII. A horvátországi sz. keresztii gazdasági és erdészeti iskolának igazgatósága az egyesület eddig kiadott közleményeinek nevezett iskola részére leendő megküldetését kéri: megküldetni határozottat.

VIII. A katona kötelezettség tárgyában közelebről kiadott ministeri rendeletben az erdészeti akadémia hallgatói a besoroztatás terhe alól nem lévén kivéve, ennek folytán egyesületünk a honvédelmi kir. Miniszteriumhoz kérést tett az iránt, hogy az erdész-akadémiaik rendez hallgatói is, kiktől ugyanazon előképzettség kívántatik, mint bármely más felsőbb tanintézet növendékeitől, tehát ugyan azon alapon mint azok a katona kötelezettségtől menteseknek nyilvánitassanak: e tárgyban noha maga idejében tett kérésünk sürgősnek jeleztetett is, egyesületünk mindedig választ nem kapott sem annak érdemébeni rendelet nem adatott ki, miért is a választmány ezen a hazai szakmiveltség és közgazdaszat tekintetéből kiváló fontossággal bíró kérdésnek a miniszteriumnál leendő elintézését ismételve is kéri az elnökségre bizza.

IX. A m. évi decz. 10. tartott választmányi ülésben Mack Ede úr, 1866. évi január 1-től junius 30-ig terjedő, pénztári számadásainak megvizsgálására kinevezett bizottság, jelentését a következőkben terjeszti elő:

a) Bevétel.

Számadást tevő t. Mack Ede ur a bevételek főösszegét 2782 ft. 65 krra teszi, mivel azonban a 64-ik sz. alá 1 ft. 5 krral és a 85 sz. alatt szintén 1 frttal a valóságos bevételnél többet jegyzett fel ennél fogva

az előlirt főösszegeből 2 ft 5 kr. levonandó lévén a bevételek összegéül 2780 ft 60 kr. marad.

A vizsgáló bizottság a pénztári főkönyvet és számadásttevő irait pontról pontra átvizsgálván, azok alapján kitünt, hogy az 1866-ik év első felében az előbbirt összegtől eltérőleg 2827 frt. 40 kr. bevétel volt; mely összeg szerint az egyesületnek számadásttevő irányában a bevételeknél 46 frt 80 krnyi követelése marad fenn s mely összegnek a pénztárba történt valóságos befolyását a főkönyvből kivont s $\frac{1}{2}$. alatt idezárt melléklet igazolja.

b) *Kiadás.*

Számadó a kiadások fő-összegét 2729 ft. 73 kr-ra teszi, minthogy azonban a hivatali-fizetések és napidijak rovatának 12-ik száma alá a valóságos kiadásnál 10 frttal; a rendkívüli kiadások rovatának 47-ik száma alatt 40 krral, 48-ik sz. alatt szintén 12 krral több vétetett a számadásba fel mint a mennyi kiadatott, ennél fogva ezen 3 tétel 10 frt 52 krnyi összege a főösszegeből levonandó lévén, a kiadások összegéül 2719 frt 21 kr. marad, melyhez még hozzáadandó azon 12 kr. mellyel az egyleti folyó-irat és iroda költségének rovatában a 25 sz. alatti kiadásnál kevesebb jegyeztetett fel, valamint azon 7 ft. 80 kr. is melyet számadó az 1866-ik évi 456. sz. alatt vett beadvány szerint t. Brenner Miklós urnak fizetett, de a melyet kiadásai közé fel nem vett, miért a kiadások főösszege ezen két utóbbi tétel hozzáadásával 2727 ft. 13 kr.

Ezen összeget a számadásttevő által felvett bevételek összegéhez hasonlítván, a pénztár javára a kiadásoknál 53 frt. 47 kr. marad; minél fogva a főkönyvszerinti valóságos bevétel és kiadás között mutatkozó különbség összege 100 ft. 27 kr. — Mivel azonban számadásttevő ezen összegből utódának csak is 53 frt. 32 krt. adott át, ennél fogva a egyesületnek irányában még 46 frt. 95 krnyi követelése marad fenn.

A mi a kiadások különféle rovataiba felvett egyes tételek indokoltságát illeti ezekre nézve következő megjegyzéseink vannak:

több olyan tétel fordul elő, melynek, kiadása nincs ugyan igazolva, azonban az általunk ismert körülmények folytán azok valóságos kifizetését megtörténtnek vehetjük; kívánatosnak tartván egyébiránt, hogy a t. válaszmány számadásttevőt felszólítatni rendelje, hogy ez az indokolásra szükséges okmányokat megszerezvén, azokat az egyesület pénztárába beszolgáltassa.

Kiválóan igazolandóknak véli a bizottság a hivatali fizetések és napi díjak rovatában a 15 és 16. sz. alá felvett kiadásokat 173 ft. 91 krról, a rendkívüli kiadások 46. és 54 sz. alá jegyzett kiadásokat 102 ft. 20 krról.

A postai kiadások terhe ugyan 221 frt 54 krnyi jelentékeny összegre megy s bár igen kis részben van okmányokkal igazolva, de miután a bizottság e tétel nevezetességénél fogva az egyesületi jegyzőkönyvekből fáradságos utánjárással és keresgéléssel kellő tájékozást szerzett, ezen kiadási tételt az 59. sz. alá jegyzett 9 ft. 78 krnyi kiadás különbségével egészen elfogadandónak véleményezi, megjegyezvén, hogy az irt 59. sz. alá jegyzett kiadás azért nem fogadható el, mert igazolva sincs s mert természeténél fogva az 58. sz. alattival ugyanazonosnak tekintendő. Miért ezen 9 frt. 78 kr. is a számadástevő irányában fennmaradott követeléshez adatván, ennél fogva t. Mack Ede ur az egyesület pénztárába — ha a t választmány az általunk fennebb elfogadhatóknak jelzett de nem igazolt kiadásokat elfogadja — 56 frt. 73 krral tartozik.

A rendkívüli bevételek és kiadások szintén tetemesnek látszó összegére a bizottság felemlitendőnek véli, hogy azok nevezetesebb része a számadásban viszonylagosan megjelenő ideiglenes bevételek és kiadások természetével bír s hogy továbbá az egyesületnek a múlt évi bécsi kiállításon tett költségei is részben abból voltak fedezve.

A választmány számadástevőt olyképen rendeli felszólítatni, hogy a bizottság által fenneb idézett pénztári különbségre nézve az egylet titkárihivatalától vett megkeresés napjától számítva 21 nap alatt vagy teljesen igazolja magát vagy a kitett hiánylatot megtérítse, valamint a jelentésben kívánt mellékleteket is beszolgáltassa.

X. Az elnökség tudatja, hogy az egylet eddigi irnoka, nem bírván a magyar-nyelvet, illő végkielégítéssel elbocsátatott:

a választmány ez intézkedést tudomásul veszi s az eddigi irnoki fizetést egy alkalmas irnok tartására az egyleti titkárnak jövőre is kiadni határozza.

XI. Tárgyaltatik egyleti tag B r e n n e r Miklós urnak azon beadványa, melynek kaposában az 1865. évi számvizsgáló bizottság által részére kitett és a múlt közgyűlés által megfizetni rendelt hiánylatból 17 ft. 24¹/₂ krt. befizetvén a többire nézve magát igazolja és felmenteni kéri:

a választmány a kitett hiánylatból 8 frtot, miután annak valódi beszolgáltatása az utóbb kitünt egymástól eltérő adatok folytán ké-

tesnek bizonyult, számadás kivülinek ítél s annak fizetése alól felmenti; a még fenmaradó 19 frt 32 kr-ra nézve pedig mint a mely összeg az 1864. évi titkárnak jelenleg árvaiuradalmi erdőmesternek Rowland Wil. urnak részére szolgáltatott ki és pedig olyképen, hogy az egyesület kénytelen volt nevezett urért Dittmár heilbronnai gyárosoknak (Württemberg-ből) azon erdészeti szerszámok árát megteríteni, melyeket illetők az 1863-ik évi veszprémi közgyűlés alkalmával rendezett erdészeti kiállításra az egyesület czime alatt Rowland ur kezéhez küldöttek, s mely később sem nekik vissza nem szolgáltatott, sem az egyesület birtokában nem jött, de Rowland urnál maradt; minélfogva a választmány noha Rowland urat, bár ez eset kétségtelen igazsága előtte régen tudva s bár több izbeni megkeresésre sem felelt, a kérdéses összegnek a titkári hivataltól vett felszólítás napjától számítva 14 nap alatti visszafizetésére újból is felszólítani rendeli, s ennek eredményéről a jövő ülésen jelentést vár. Brenner urnak pedig a kért absolutorium csakis ez ügy elintézése után adható ki.

XII. A mult közgyűlés a költségvetés elkészítését a választmányra bízván ez a következőleg állapítja meg:

1867-ik évre

Bevétel

		helybenhagyott	
		frt.	kr.
A.	Tagsági díjából 777 egyleti tagtól à. 4 ft.	3108	—
B.	Hátrálékok törlesztéséből	200	—
C.	Önkéntes adományokból		
	1) Rendesen befolyandókból	150	—
	2) Bizonytalan, de szokásos felülfizetésekből	100	—
D.	Oklevél díjából belépő új tagoktól	50	—
E.	Kötvények és hitelpapírok kamataiból	250	—
F.	Rendkívüliekből	100	—
Összesen		3958	frt.

Kiadás

		helybenhagyott	
		frt.	kr.
A.	Az egylet közleményeinek kiadására	600	—
B.	Hivatali fizetések	1085	—
C.	Postadíjak	100	—
D.	Hivatali helyiségért	360	—
E.	Világítás és fűtés	40	—
F.	Irodai költségekre	50	—
G.	Utazások és napidíjak	200	—
H.	Szolgálat	40	—
I.	Rendkívüliekre	200	—

Összesen 2675 frt.

A bevételek és kiadások összegének összehasonlítása folytán ez évről többlet gyanánt mutatkozik 1283 frt

A költségvetés tárgyalásából folyólag helyesléssel lón elfogadva Bérczy ur azon indítványa, hogy jövőre a számvizsgáló bizottmány egyszersmind a költségvetést is elkészítse.

XIII. Az egyesület pénztári viszonyairól a folyó évi január 1-től april 30-ig terjedő időre a következő pénztári kimutatás vétetik tudomásul:

A magyar Erdészeti egylet f. 1867-ik év január 1-től april 30-ig.

Bévelt.

Kiadott.

	frt.	kr.		frt.	kr.
1. Tagsági díjkból	1370	—	1. Hivatali fizetésekre	302	50
2. Pártolói díjkból	155	—	2. Egl. közlemények nyom- da költségére	303	—
3. Hátrálékban volt pártolói és tagsági díjkból	126	65	3. Szállás bérrre	93	—
4. Könyvárusi uton eladott egyleti nyomtatványokért	13	5	4. Könyvkötői munkákra	32	20
5. Rendkívüliekből	134	17	5. Irodai költségekre	22	50
Összesen 1798	87		6. Bélyeg és posta díjakra	63	99
			7. Utazási- és költözködési költségekre	113	96
			8. Ideigl. bevétel törlesztésére	404	54
			9. Rendkívüliekre	66	13
			10. Szolgálatra	10	50
			11. Ideiglenes kiadás	29	25
			Összesen 1441	52	

Május hóra átment pénztári készlet 357 frt. 35 kr.

XIV. A készpénzben befizetett alapítványi tőkékéből a választmány határozatára 1000 frton felül $5\frac{1}{2}$ -ot jövedelemező földhitelintézeti záloglevelek vásároltatnak, mint a melyek legtöbb biztosságot nyújtanak.

XV. Azon esetre ha a kir. Ministerium az intéző erdőszők számára gyakorlatban volt eddigi államvizsgát a multban fennállott rendelet alapján ez évben is megtartatni rendelné, a ministeriumnak javaslatban hozandó következő vizsgáló biztosok választatnak: Wágner Károly, Scholz Rudolf, Mihályfi István, Giller János, Prindl András, Bedő Albert.

XVI. A Losonc városában és vidékén tartandó f. é. közgyűlésre ügyvezetőkül t. Török Sándor és Hermann Imre urak kéretnek fel, a gyűlés idejéül pedig f. é. augustus hava 6, 7, 8, 9. és 10. napja tüzetett ki. Ezen közgyűlésen az alapszabályokban kijelölt állandó s az egyesület belügyeire vonatkozó tárgyakon kívül a következő erdőgazdasági kérdések fognak tárgyalatni:

1.

Közlemények a Nógrád és szomszédmegyei erdészeti viszonyok u. m. az erdők állapota, mivelése, használata, a fafogyasztás, faarak, munkabérek, erdők jövedelme sat. felől.

2.

Közlemény a Nógrád és szomszéd megyei erdők mellékhasználatainak, különösen a makkoltatás, gubicsszedés, a cserkéreghasználata s a hamuzsírforrás módjáról terjedelméről és jövedelméről.

3.

Mily állapotban vannak a községi erdők és miképen intéztetik azok irányában az állam felügyeleti joga?

4.

Mennyire haladtak az erdei szolgálmányok megváltásával s mi csoda eljárást követtek azok terjedelmének kipuhatolására, s a váltásig szolgáló erdőterület nagyságának meghatározására nézve?

5.

Mily eredményeket mutatott fel az erdei rendőrség azon vidéken?

6.

Azon erdőtörvényjavaslat mely 1866. év nyarán az orsz. Gazd. Egyesület által készítettett, és mely a „Gazdasági Lapok“ 1866 —

az „Erdészeti és Gazdászati Lapok“ 1866-ki évfolyamában magyarul, — valamint az Erdészegylet német közlönyének 1867. elején megjelent utolsó füzetében németül közzététett — megfelel-e minden tekintetben annak, mit hazai erdészeti viszonyainkkal szemben egy erdőtörvénytől kívánunk; vagy ha nem, mi az mit a nevezett törvényjavaslaton módosítani vagy kiegészíteni kellene?

7.

Egy vadászati törvény javaslatról való intézkedés.

8.

Tapasztalatok a vízmosások megkötése, ilyen vagy más kopár területek beerdősítése körül?

9.

Felmerülhető kérdések, indítványok sat. tárgyalása.

XVII. Tisza Lajos ur következő indítványát jelenti be: Az egyesület tüzzön ki pályázatot egy az alsóbbrendű kezdő erdőszők számára, röviden és népszerű nyelven irandó erdészeti kézikönyvre.

Inkey József ur a véd és felügyelő erdészeti személyzet számára megyénként kötelező erdészeti vizsgálatok tartását javasolja :

A választmány ezen indítványok tüzetesebb tárgyalását a jövő közgyűlésre halasztja.

Jelen jegyzőkönyv hitelesítésével Wágner Károly és Szathmári Károly urak bizatnak meg.

Gróf Keglevich Béla
elnök

Szathmári Károly.
Wágner Károly.

Hitelesítésül

Meghívás

Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlésére.

Az országos Erdészeti Egyesület folyó évi közgyűlését augusztus hó 6, 7, 8, 9 és 10-ik napjain Losoncz városában és vidékén fogja megtartani.

Az egylet, azon céljának megfelelően, hogy hazánk erdészeti viszonyait a mennyire lehet közvetlenül önmaga által meritett forrásokból ismertesse meg, idei közgyűlési helyéül, az összes területének 32 századrészában, 238,000 holdnyi erdővel bíró Nógrádmegyét választá; s alólítottak a honi erdőbirtokosokat, a gazdasági, s más tu-

dományos egyleteket és társulatokat az Erdészeti-egyesület minden tagját, s az erdészet és ezzel közeli rokon vadászat minden barátait, a fennirt közgyűlésre hazafiui tisztelettel és legjobb reménnyel hívják meg, ohajtván, hogy hazánk erdészeti és vadászati ügyeinek barátai abban minél számosabban vegyenek részt, hogy így az eszmék kicserélése az ismeretek és tapasztalatok közlése által a közjónak minél hasznosabb szolgálatot lehessen tenni.

Magyarországban, hol az erdők s ezek mellékajándékai a polgári jóllét egyik legfontosabb és félreismerhetlen előmozdítói lehetnek, senkinek se volna szabad azok iránt közönytönsnek maradni.

A közel mult mostoha viszonyai miatt nagy mértékben megfogyott erdőtöke gyorsan sürgeti, hogy a nemzet gazdái az orvoslás módja iránt tanácskozzanak és így segélyére siessenek.

A kopár és vizmosásokkal szakgatott hegyoldalalok az okszerü erdömivelésnek, nem csupán emlegetését de gyakorlati alkalmazását és meghonosítását követelik;

s a velünk szomszéd országok, melyek erdőgazdászatauk belterjes kifejtésében előttünk gyors léptekkel haladnak, s Europa fake-reskedelmének piacait mind nagyobb mértékben foglalják el, intő példavai szolgálnak arra, hogy országunknak, erdőbirtokosainknak, és a közforgalomnak még számos millio jövedelmet igérő erdeinket s azok terményeit a külföld előtt háttérbe szorittatni ne engedjük, hanem arra iparkodjunk, hogy még bátran ismeretlennek mondható erdőkincseinket kipuhatolva, erdőgazdászataunk minden irányban leendő kifejtését előmozditsuk és az e részben első helyen hivatott egyesületet támogatva, erdészeti állapotaink s azok függő kérdéseinek megvilágosítására és megoldására tehetségünk szerint mindnyájan közremunkáljunk.

Ilyen czélből tartja az országos Erdészeti egyesület közgyűlését s e végre az alapszabályaiban kijelölt kebli ügyeken kívül még a következőket fogja tárgyalni:

1.

Közlemények a Nógrád és szomszédmegyei erdészeti viszonyok u. m. az erdők állapota, mivélése, használata, a fafogyasztás, faarak munkabérek, erdők jövedelme sat. felől.

2.

Közlemény a Nógrád és szomszéd megyei erdők mellékhasználatairól, különösen a makkoltatás, gubicsszedés, a cserkéreghasználat s a hamuzsírfozódás módjáról, terjedelméről és jövedelméről.

3.

Mily állapotban vannak a községi erdők és miképen intéztetik azok irányában az állam felügyeleti joga?

4.

Mennyire haladtak az erdei szolgálmányok megváltásával s mi esoda eljárást követtek azok terjedelmének kipuhatolására, s a váltásúgul szolgáló erdőterület nagyságának meghatározására nézve?

5.

Mily eredményeket mutatott fel az erdei rendőrség azon vidéken?

6.

Azon erdőtörvényjavaslat, mely 1866. év nyarán az orsz. Gazd. Egyesület által készítettett, és mely a „Gazdasági Lapok“ 1866. — az „Erdészeti és Gazdászati lapok“ 1866-ki évfolyamában magyarul, — valamint az Erdészegylet német közlönyének 1867. elején megjelent utolsó füzetében németül közzététetett — megfelel-e minden tekintetben annak, mit hazai erdészeti viszonyainkkal szemben egy erdőtörvénytől kívánunk, vagy ha nem, mi az mit a nevezett törvényjavaslaton módosítani vagy kiegészíteni kellene?

7.

Egy vadászati törvény javaslatról való intézkedés.

8.

Tapasztalatok a vizmosások megkötése, ilyen vagy más kopár területek beerdősítése körül?

9.

Felmerülhető kérdések, indítványok sat. tárgyalása.

A gyűlésezés programja.

Kedden augusztus 6-án délután 6 órakor összejövetel a losonzi casinó épületében. —

Szerdán augusztus 7-én reggel 9 órakor a közgyűlés megnyitása, jelentés az ügyvezetésről, és a kitűzött tételek tárgyalása, délután 3 órakor közös ebéd, ezután átmenet Rónyára.

Csütörtökön augusztus 8-án reggel 6 órakor kirándulás a rónyai uradalomhoz tartozó Csehbrézó nevű község határában lévő erdőkbe, a faszállítás szárazon és vizeni — valamint a közelben levő ertvények (kulturák) megtekintése.

Pénteken augusztus 9-én délelőtt 9 órakor a kitűzött tételek tárgyalása, 3 órakor közös ebéd; ezután a rónyai határban levő vörös-fenyő-állab megtekintése.

Szombaton augusztus 10-én délelőtt 9 órakor zárulás.

A szükséges fogatok Losoncra Rónyára és vissza, a rónyai uradalom birtokosa nagyméltóságú Szent-Iványi Ferencz ur örökösei részéről díjtalanul állíttatnak ki.

A jelentkezési iroda a gyűlés ideje alatt, a losonci casino épületében leend. Azok kik a gyűlésben résztvenni akarnak tisztelettel felkéretnek, hogy ebbeli szándékukat, Hermann Imre erdőmester urral a közgyűlés egyik ügyvezetőjével Losoncra át Rónyára czimezendő levélben legkésőbb július 30-ik napjáig tudatni sziveskedjenek, hogy az elszállásolások iránt a maga idejében intézkedni lehessen.

Az igazolási jegyek, melyek egyszersmind a vasuti- és dunagőzhajózási-társulatoktól a tagok számára engedett mérsékelt árszábályokat is tartalmaznak a titkári hivataltól fognak megküldetni.

Pest, június 20-án 1867.

Gróf Keglevich Béla

egyesületi elnök.

Bedő Albert

titkár.

Török Sándor

és

Hermann Imre

a közgyűlés ügyvezetői

Tudomásul

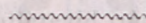
az országos Erdészeti Egyesület tagjainak.

Az egyesület közgyűlésének zárulását augusztus hó 10-ik napján tartja, másnap azaz 11-én az igazgató választmány ülése leend, mely a közgyűlés által megjelölt ügyekre nézve intézkedik; ugyanazon nap estéjén pedig, miután egyesületi elnök Ő méltóságának Nógrád-megye mélyen tisztelt hölgyeihez intézett azon felszólítására: hogy egyesületünk alapítványi tőkájének janára egy sorsjátékkal összekötött táncszívalom megtartására közreműködnenek. Már többfelől kedvező válasz érkezett, remélhetőleg bál is fog tartatni s így a közgyűlés látogatói, az egylet hazafias czéljai előmozdithatása mellett még egy barátságos estély együtt élvezett örömei után oszolnak el.

Az egyesület azon t. cz. tagjai, kik a tagsági díjakkal a folyó évről vagy korábbi esztendőkről is hátrálékban vannak kéretnek, hogy önkényt elvállalt kötelességeiknek mielőbb eleget tenni sziveskedjenek.

A losonczi közgyűlésre szóló „Igazoló-jegy“ mindenki számára e füzethez van mellékelve.

Tudomásul

MITTHEILUNGEN

DES

LANDES-FORST-VEREINES.

1. Heft.

Juli 1867.

Protocoll

der in Pest am 17. Jänner 1867. im Saale des N.-Casino abgehaltenen Ausschusssitzung des ung. Forst-Vereines.

Anwesende: Präses: Graf Adalbert Keglevich. Ehrenmitglied: Joseph v. Hajós. Ausschussmitglieder: Carl v. Bérczy, Anton v. Hideghéthy, Gedeon v. Piller, Ludwig v. Tisza und Vereins-Secretär: Albert Bedő.

I. Sr. Hochgeboren der Hr. Präsident theilt dem Ausschusse mit, dass die von der letzten Generalversammlung festgestellten neuen Vereinsstatuten der k. ung. Statthalterei bereits am 15. Dez. v. J. zur Genehmigung unterbreitet worden und dass der Verein mit Sicherheit gewärtigen kann, dass hinsichtlich der Genehmigung derselben keine Schwierigkeiten obwalten werden: Hochderselbe beantragt aber auch für die Zeit bis die hochortige Genehmigung — welche wahrscheinlich längere Zeit in Anspruch nehmen dürfte — herablangt wird, aus Anlass der leichteren und zweckmässigeren Leitung der Vereinsangelegenheiten, dass der Vereinssekretär nach Pest kommt, die Directions-Canzlei dahin verlegt wird, und auch die Geschäftsleitung von hieraus geschehe und fordert den Ausschuss auf hierüber zu entscheiden:

Der Ausschuss erkennt, dass es den Umständen angemessen ist, wenn der Vereinssekretär und die Vereinskanzlei, welche zur Ausführung der mit der Vereinsleitung verbundenen Präsidial-Anordnungen berufen sind, sich in der Nähe des Präsidiums befinden und beschliesst daher; mit Rücksicht darauf, dass die letzte Generalversammlung indem selbe die neue Tendenz des Vereines bezeichnete und die ehe baldige Verlegung der Vereinsleitung nach Pest bestimmte, auch den Wunsch gehegt hat, dass sobald die laufenden

Geschäfte der Vereinsleitung in Pressburg beendet sein werden der Vereirssekretär und die Kanzlei, auch während der mit nicht geringen Arbeiten verbundene Übergangszeit in der Nähe des Präsidiums zu dessen unmittelbarem Verfügung stehen sollen; und in Anbetracht dessen, dass die Interessen des Vereines die ungehinderte und schnelle Erledigung seiner inneren und äusseren Angelegenheiten eben dasselbe fordern, dass auch so lange bis der Vereinssitz definitiv verlegt werden kann, der Vereinssekretär nach Pest kommt, die Kanzlei hieher verlegt werde und auch die Geschäftsleitung von hieraus geschehe, und dass die Vereinsmitglieder von diesem Beschlusse im Wege der demnächst erscheinenden Vereins Jahresschrift, so wie auch im Wege der Tage-Blätter benachrichtigt werden.

Um übrigens durch diese Massregel die Vereinscassa nicht übermässig belasten zu müssen, wird beschlossen als interimistische Wohnung des Sekretärs in Pest nur 1 Zimmer und 1 Kanzleilocalität aufzunehmen und die Wohnung des Sekretärs in Pressburg für die bereits aufgenommene Zeit bis Michaeli zu vermieten.

II. Der Ausschuss nimmt den Bericht Sr. Hochg. des Hrn. Präsidenten mit Freude zur Kenntniss, dass dem Wunsche der Generalversammlung, die Waldbesitzer und Freunde des volkswirtschaftlichen Aufblühens unseres Vaterlandes zur Unterstützung des Vereines präsidialiter aufzufordern, bereits gröstentheils entsprochen worden und dass hinsichtlich der Zukunft des Vereines die Verhältnisse sich so günstig gestalten und zu der Hoffnung berechtigen, dass die zur Theilnahme aufgeforderten hohe Herren; die Waldbesitzer und die Freunde des vaterländischen Forstwesens den richtigen Beruf des Vereines würdigen.

Protocoll

des Ausschusssitzung des ung. Forstvereines vom 19. Mai.
1867.

Anwesende: Präses: Adalbert Graf Keglevich. Vicepräses: Karl Wagner. Ehrenmitglieder: Gabriel v. Lónyay, Karl v. Szathmári. Ausschussmitglieder: Karl v. Bérczy, Anton v. Hideghéthy, Josef v. Inkey, Gedeon v. Piller, Andreas Prindl, Ludwig v. Tisza und Vereinssekretär Albert Bedő.

I. Das Protokoll der früheren Sitzung wurde vorgelesen und angenommen.

II. In den neuen Vereinsstatuten, welche der kön. ung. Statthalterei unterbreitet und von dort an das kön. Ministerium für Volkswirtschaft übergeben, bis jetzt aber nicht genehmigt worden sind, werden vom Ausschusse auf Antrag des Hrn. Präsidenten folgenden Abänderungen angenommen.

Im §. 10. von den Rechten und Pflichten der Vereinsmitglieder, wird der Punkt d. „Jedes Mitglied erhält von Seiten des Vereines die Protokolle der Ausschuss- und Generalversammlungen unentgeltlich und wird im Wege dieser jährlich vom Cassastande und der Schlussrechnung in Kenntniss gesetzt“ folgendes geändert: „Jedes Mitglied erhält von Seiten des Vereines die Protokolle der Ausschuss- und General-Versammlungen, so wie auch das Jahrbuch des Vereines unentgeltlich und wird im Wege dieser jährlich vom Cassastande und den Schlussrechnungen in Kenntniss gesetzt; die Zustellung der Protokolle, und des Jahrbuches wird gegen Postnachnahme des jährlichen Beitrages bewerkstelliget.

Im §. 12. der Punkt b. „Für die jährlich beitragenden Mitglieder auf die Dauer ihrer Verbindlichkeit“ wird folgendes geändert: „Für die jährlich beitragenden Mitglieder auf die Dauer des im §. 9. bezeichneten Zeitraumes ihrer Verpflichtung. —

Ferner im demselben §. der folgende Punkt: „Demgemäss sind verpflichtet diejenigen welche aus dem Vereine treten wollen ihr Absicht 2 Monate vor dem Abschlusse des 3-ten Jahres dem Ausschusse anzumelden, widrigenfalls sind sie für die nächsten 3 Jahre als verpflichtet zu betrachten“ wird aus den Statuten gelöscht, hingegen beschliesst der Ausschuss in der Geschäftsordnung aufzunehmen, dass alle Vereinsmitglieder deren Verpflichtungsperiode zu Ende geht, in der zweiten Hälfte des betreffenden Jahres von Seite des Vereines schriftlich ersucht werden, auch fernerhin in dessen Verbands zu verbleiben.

Die obenangeführten Veränderungen der Vereins-Statuten bei dem kön. ung. Ministerium für Volkswirtschaft anzumelden, wird das Präsidium ersucht.

III. Zur Ausarbeitung der Vereins-Geschäftsordnung wird eine unter dem Vorsitze des Hrn. Gabriel v. Lónyay, aus den Hrn.

Karl v. Szathmári, Adolf Divald, Karl Wagner und Albert Bedő bestehende Commission ernannt.

IV. Der Präsident meldet für den Verein folgende patriotische Stiftungen:

a) Im baarem Gelde:

Graf Julius Jankovich 500 fl. Pester Jünglinge aus dem Reinertragnisse des zum Besten des Vereines abgehaltenen Balles 500 fl. Baron Simeon Sina 500 fl. Fürst August Coburg 500 fl. Domkapital des lat. Ritus zu Grosswardein 100 fl. Graner Erzdomkapital 100 fl. Baron Albert Wodianer 100 fl. Graf Dominik Zichy zu Alsó Lugos 100 fl. Graf Karl Wenckheim 100 fl. Vinzenz Simon Csornaer Probst 100 fl. Baron Johann Bezán 100 fl. Veszprémer Domkapital 100 fl. Forstrath Albert Thieriot 100 fl. Anton Rezutsek Abt von Zirez 100 fl. Franz Szaniszló kath. Bischof zu Grosswardein 200 fl. Landwirtschafts-Verein des Neograder Comitats 100 fl. Erzherzog Joseph 300 fl.

Von diesem im baarem Gelde eingezahlten 3600 fl. sind 3300 fl. in der Pester Sparkassa deponirt mit einer $4\frac{1}{2}\%$ Verzinsung; die übriggebliebene Summe von 300 fl. hat der Verein schon früher auf einen Betrag ergänzt, womit als Zinstragendes-Capital 3 Stück $5\frac{1}{2}\%$ ung. Bodencredit-Pfandbriefe á 100 fl. und 2 St. ung. Grundentlastungs-Obligationen á 100 fl. C. M. gekauft worden sind.

b. *In Werthpapieren.*

1) Ung. Grundentlastungs-Obligationen.

Graf Bela Keglevich 250 fl. Baron Albert Bánffy 100 fl. Graf Dominik Teleki 100 fl. Erzdomkapitel zu Kalocsa 100 fl. Graf Colomann Forgách 100 fl. Vom Vereine angekauft 200 fl.

2) $5\frac{1}{2}\%$ Ung. Bod. Cred. Pfandbriefe.

Vom Vereine angekauft 300 fl.

c. *Stiftungs-Urkunden haben ausgestellt:*

Graf Stephan Erdödy für 1000 fl. Graf Georg Festetics 500 fl. Peter v. Atzél 500 fl. Fünfkirchen k. Freistadt 500 fl. Fürst Philipp Batthyány 200 fl. Joseph v. Inkey 200 fl. Graf Albert Zay 200 fl. Gräfin Ludwig Batthyány 200 fl. Josef Graf Pálffy 200 fl. Fürst Anton Pálffy 200 fl. Gabriel v. Lónyai 200 fl. Graf Franz Batthyány 100 fl. Ignatz v. Ghiezy 100 fl. Kanut v. Kende 100 fl. Edmund Graf Batthyány 100 fl. Domkapitel zu Szombathely 100 fl. Baron La-

dislaus Wenkheim 100 fl. Graf Johann Pálffy 100 fl. Graf Julius Széchenyi 100 fl. Baron Ladislaus Majthényi 100 fl. Samuel v. Németh 100 fl. Anton v. Marczibányi 100 fl. Baron Anton Augustz 100 fl. Graf Leopold Nádasdy 100 fl. Baron Ludwig Aczél 100 fl. Stefan v. Prély 100 fl. Graf Stephan Pálffy 100 fl. Ladislaus von Tisza 100 fl. Graf Emerich Degenfeld 100 fl. Emerich von Ivánka 100 fl. Graf Emerich Szápáry 100 fl. Emerich v. Kárász 100 fl. Baron Adalbert Wenkheim 100 fl. Rimamurányer Eisenwerksgesellschaft 100 fl. Gedeon v. Piller 100 fl. Baron Adalbert Liphay 100 fl. Neusatz kön. Freistadt 100 fl. Albert v. Kelemen 100 fl. Alexander v. Kelemen 100 fl. Graf Geisa Batthyány 100 fl. Baron Johann Bornemisza 100 fl. Landwirtschaftsverein des Zalaer Comitates 100 fl. Colomann v. Ghyczy 100 fl. Graf Johann N. Zichy 200 fl. Ludwig v. Tisza 200 fl. Baron Dionis Mednyánszky 100 fl. Graf Franz Erdödy 100 fl. Adalbert v. Bánhidly 100 fl. Joseph v. Hajós 100 fl. Graf Carl Eltz 100 fl. Anton v. Hideghéthy 100 fl. Graf Paul Festetics 200 fl.

Das gesammte Stiftungs-Capital:

a) Baares Geld in der Pester Sparrkassa	3300 fl.
b) Ung. Grundentlastungs-Obligationen	850 „
c) Ung. Boden-Cred. Pfandbriefe	300 „
d) In Stiftungs-Urkunden	8300 „
Zusammen	12750 fl.

Der Ausschuss spricht den oben geehrten Hrn. stiftenden Mitgliedern für ihre im Interesse der Beförderung des vaterländischen Forstwesens gebrachten patriotischen Opfer im Namen des Vereines dessen aufrichtigsten Dank und Erkenntniss aus.

V. Als jährlich beitragende Mitglieder werden aufgenommen die Herren. Gedeon Lehoczky, Anton Horváth, Alexius Krivácsy, Carl Brunner, Anton Bückhel, Karl Kutrovác, Joseph Peschke, Karl Kallina und Ignatz Skor.

VI. Wird ein Intimat der k. ung. Statthalterei zur Kenntniss genommen, womit dem Vereine mitgetheilt wird, dass die durch die Generalversammlung vollführten Wahlen des Grafen Adalbert Keglevich zum Präsidenten, des Grafen Stephan Pálffy zum 1-ten und des Hn. Carl Wagner zum 2-ten Vicepräses, genehmigt werden; ferner eine Statthalterei-Zuschrift worin auf die Eingabe des Vereines, über die durch Hrn. Josef Zachar der letzten General-Versammlung erstattete Anzeige der unzweckmässigen Verwaltung des Gemeinde

Waldbesitzes im Borsoder Comitate geantwortet wird, dass der Bericht des genannten Hrn. auf Grundlage der vom Comitate angeordneten Untersuchung sich als unbegründet erwiesen und dass die Forstverwaltung der betreffenden Gemeinde als beruhigend zu bezeichnen sei.

Herr Dr. Andreas Kornhuber Professor aus Wien meldet seinen Austritt aus dem Vereine, da er die Beschlüsse der letzten General-Versammlung nicht theilt und wünscht seinen Brief dem Ausschusse mitzutheilen: dies so wie auch der Austritt folgender Hrn wird zur Kenntniss genommen: Robert Scherffel, Wenzel Knétsy, Ferd. Bund, Moritz Koppe, Franz Hofer, Carl Karger, Wenzel Horreisch, Peter Zwickler, Johann Gasparecz, Josef Papéss, Franz Czillik, Franz Smetacek, Ludwig Wittkampff, Baron Wilhelm Berg, und Baron Ludwig Lekow.

Im Monate Jänner des l. J. ist der Vereinsleitung zur Kenntniss gelangt, dass die Aufhebung der Schemnitzer Forstakademie beabsichtigt wird, demzufolge hat dieselbe in einer Vorstellung an die kön. ung. Statthalterei auseinandergesetzt, dass die Ausführung dieses Vorhabens auf unser vaterländisches Forstwesen von einem tief verletzenden Einflusse wäre, und dass die Aufrechterhaltung jener Academie besonders zu wünschen ist — auch hat dieselbe gleichzeitig ersucht, dass dem schon lange gefühlten Bedürfnisse und dem gemeinsamen Wunsche des Vaterlandes entsprechend, daselbst die ungarische Unterrichtssprache eingeführt werde: der Verein hat auf diese Vorlage, bis nun keine Antwort erhalten, der Ausschuss hofft jedoch, dass die gegenwärtige vaterländische Regierung diese Angelegenheit in der gewünschten günstigen Richtung entscheiden wird.

VII. Die Direction der Land- und Forstwirtschaftlichen Lehranstalt: zu Heil. Kreuz in Croatien ersucht den Verein um die Zusendung seiner bisher erschienenen Mittheilungen für die genannte Lehranstalt: die Zusendung der Vereinsmittheilungen wurde beschlossen.

VIII. Die Hörer der Forstakademien wurden von der Militärpflichtigkeit in der unlängst diesbezüglich herausgegebenen Ministerialverordnung nicht befreit, demzufolge hat der Verein an das kön. Landesvertheidigungs-Ministerium das Ansuchen gestellt, dass die ord. Zuhörer der Forstakademien, von denen dieselben Vorkenntnisse gefordert werden, wie von den Besuchern welcher immer an-

deren höheren Lehranstalt, aus gleichen Gründen von der Militärpflichtigkeit befreit werden :

Der Verein hat auf sein zu gehöriger Zeit eingereichtes Gesuch, obschon dasselbe als dringend bezeichnet wurde, bis nun keine Antwort erhalten, so wie auch keine ämtliche Verordnung in dieser Angelegenheit erschien, da aber die Entscheidung dieser Frage auf die vaterländische Fachbildung und Volkswirthschaft von hoher Wichtigkeit ist, so wird der Hr. Präsident ersucht beim kön. Ministerium einen Beschluss wiederholt nachzusuchen.

IX. Die zur Prüfung der Vereinsrechnungen, vom 1-ten Jänner bis 30 Juni. 1866. ernannte Commission erstattete folgenden Bericht :

a. Einnahmen.

Rechnungsleger Hr. Eduard Mack gibt die Hauptsumme der Einnahmen mit 2782 fl. 65 kr. an, da aber unter den Posten Nr. 64 mit 1 fl. 5 kr. Sub Nr. 85 ebenfalls mit 1 fl. mehr eingetragen als wirklich eingenommen worden ist, so sind vom obigen Betrage 2 fl. 5 kr. abzuziehen und es bleibt daher eine Einnahms-Summe von 2780 fl. 60 kr.

Die Commission hat das Hauptbuch der Cassa, so wie auch die Schriften des Rechnungslegers vom Punkte zu Punkte geprüft und auf Grundlage dieser Prüfung hat sich erwiesen, dass die Einnahmen in der 1-ten Hälfte 1866 vom obigen Betrage abweichend 2827 fl. 40 kr. betragen ; nach welcher Summe aber der Verein bei der Summe der Einnahmen gegen den Rechnungsleger eine Forderung hat von 46 fl. 80 kr. ; dass diese Summe in der Vereinscassa wirklich eingeflossen ist, beweist die sub $\frac{1}{2}$. hier beigeschlossene und vom Hauptbuche ausgezogene Beilage,

b. Ausgaben.

Rechnungsleger gibt die Hauptsumme der Ausgaben mit 2729 fl. 73 kr. an, da aber in der Rubrik „Gehalte und Diäten“ unter der Post Nr. 12 mit 10 fl. mehr eingetragen als wirklich ausgegeben worden ist, unter den „Extraausgaben“ sub Nr. 47 mit 40 kr. sub Nr. 48 mit 12 kr. ebenfalls mehr in Rechnung genommen als wirklich ausgegeben erscheint, so sind diese 3 Posten mit einer Summe von 10 fl. 52 kr. vom obigen Betrage abzuziehen und daher bleibt eine Ausgabssumme von 2719 fl. 21 kr., da aber in der Rubrik „Kosten der Vereinsschrift und Kanzlei“ sub Nr. 35 mit 12 kr. weniger ein-

getragen als ausgegeben wurde so wie auch jene 7 fl. 80 kr. welche der Rechnungsleger zufolge der Eingabe Z. 456 v. 1866. den Hrn Nikolaus Brenner ausgezahlt, jedoch nicht verrechnet hat, so werden diese beiden Beträge zur Summe der Ausgaben zugerechnet womit sich die Hauptsumme der wirklichen Ausgaben ergibt mit 2727 fl. 13 kr. Diese Summe in Entgegen-Gehalte der vom Rechnungsleger angenommenen Einnahmen ergibt bei den Ausgaben für die Vereins-Cassa ein Plus von 53 fl. 47 kr. der Unterschied der wirklichen Einnahmen und Ausgaben ergibt jedoch für den Verein eine Guthabung von 100 fl. 27 kr. Da aber von diesem Betrage dem Nachfolger des Rechnungslegers 53 fl. 32 kr. übergeben worden sind so hat der Verein gegen Hrn. Ed. Mack eine Forderung von 46 fl. 45 kr.

Was die Motivirung der einzelnen Posten der verschiedenen Rubriken anbelangt. so haben wir folgendes zu bemerken :

Es sind mehrere Posten deren Ausgabe nicht documentirt ist, die Auszahlung derselben kann jedoch nach den uns bekannten Umständen als wirklich geleistete angenommen werden, es wäre aber wünschenswerth, wenn der löbl. Ausschuss beschliessen würde, den Rechnungsleger aufzufordern, dass derselbe die zum Beweise nöthigen Documente verschaffen und der Vereins-Cassa abgeben möge.

Die Comission erachtet insbesondere zu documentiren die in der Rubrik „Gehalte und Diäten“ sub Nr. 15, 16 eingetragenen Ausgaben von 173 fl. 91 kr. und die der Extraausgaben sub Nr. 46, 54 von 102 fl. 20 kr.

Die Portoauslagen betragen zwar die nicht unbedeutende Summe von 221 fl. 54 kr., welche nur in sehr geringen Theile documentirt sind, da aber die Commission von der Richtigkeit der beträchtlichen Grösse dieses Postens durch mühsames Nachsuchen aus den Vereinsprotocollen sich gehörig überzeugte, so beantragt sie, die oben angegebene Summe als Ausgabe, ausser den sub Nr. 59 eingetrageneu 9 fl. 78 kr. anzunehmen; wobei bemerkt wird, dass die sub Nr. 59 eingetragene Ausgabe von 9 fl. 78 kr. deswegen nicht angenommen werden kann, weil sie auch nicht documentirt ist und mit der N. 58 ein und dieselbe zu sein scheint; und werden daher zur obigen Forderung gegen den Rechnungsleger auch diese 9 fl. 78 kr. zugegeben, so ist Hr. Eduard Mack der Vereins-Cassa — wenn der löbliche Ausschuss die von der Comission oben annehmbar bezeichneten aber nicht documentirten Ausgaben annehmen wird — den Betrag von 56 fl. 73 kr. schuldig.

Hinsichtlich der ebenfalls bedeutend erscheinenden Extraeinnahmen und Ausgaben glaubt die Commission noch erwähnen zu sollen, dass der bedeutendere Theil derselben aus Interims-Einnahmen und Ausgaben besteht und dass theilweise durch die vorjährige Ausstellung in Wien den Verein erwachsenen Auslagen auch hievon, gedeckt wurden.

Der Ausschuss beschliesst den Rechnungsleger aufzufordern, dass derselbe bezüglich des von der Commission obenangegebenen Cassaunterschiedes im Betrage von 56 fl. 73 kr. vom Tage der Einhängung der Aufforderung des Sekretariates binnen 21 Tagen sich entweder völlig rechtfertige, oder den bezeichneten Abgang zu ersetzen hat, so wie auch die im Berichte der Commission gewünschten Documente der Vereins Cassa abzugeben habe.

X. Das Präsidium theilt mit, dass der bisherige Vereinskanzlist in der ungarischen Sprache unbewandert gewesen, daher mit einer entsprechenden Abfertigung entlassen worden:

Der Ausschuss nimt dies zur Kenntniss und beschliesst den bisherigen Canzlisten-Gehalt zur Erhaltung eines tauglichen Individuums dem Vereins-Sekretär auch für die Hinkunft auszufolgen.

XI. Es wird die Eingabe des Hrn. Nikolaus Brenner zur Verhandlung genommen, und nachdem derselbe zur Begleichung des von der Rechnungsrevision v. 1865. ihm angelasteten und von der letzten Generalversammlung bestätigten Cassa-Unterschiedes 17 fl. 24 $\frac{1}{2}$ kr. eingezahlt und sich für das übrige gerechtfertigt, um die Ertheilung seines Absolutoriums ersucht hat: beschliesst der Ausschuss von der Forderung des Betrags mit 8 fl. da die Einzahlung derselben zweifelhaft erscheint abzustehen, hinsichtlich der noch übrig bleibenden Summe von 19 fl. 32 kr. welcher Betrag dem im J. 1864. gewesenen Sekretär, gegenwärtigen Forstmeister der Herrschaft Árva solcherweise ausgefolgt wurde, dass der Verein bemüssiget war für Hrn. Rowland den Gebrüdern Dittmar aus Heilbronn in Würtemberg jene forstlichen Werkzeuge zu bezahlen, welche von den Genannten zu der bei Gelegenheit der Vesprimer Generalversammlung stattgefundenen Forstlichen Ausstellung unter der Adresse des Vereines zu Händen des Hrn. Rowland gesendet, später aber weder dem betreffenden zurückgestellt, noch dem Vereine übergeben worden, sondern beim Hrn. Rowland geblieben sind, wurde beschlossen den Hrn. Rowland, obschon die unzweifelhafte Wahrheit dieser Sache ihm bereits lange bekannt gewesen und er auch auf

mehrmaliges Ansuchen nicht geantwortet hatte, zur Zahlung nochmals und solcherweise aufzufordern, dass er vom Tage der Einhängung der Aufforderung die fragliche Summe binnen 14 Tagen zu entrichten hat, worüber bei der nächsten Ausschusssitzung Bericht zu erstatten ist*), dem Hrn. Brenner aber wird dass gesuchte Absolutorium erst nach der Entscheidung dieser Angelegenheit ertheilt.

XII. Die Feststellung der Preliminarien hat die Generalversammlung dem Ausschusse überlassen und dieser dasselbe nachstehend verfasst.

Für das Jahr 1667.

Einnahmen.

		Genehmigt.	
		frt.	kr.
A.	An statutenmässigen Beiträgen von 777 Mitglieder á 4 fl.	3108	—
B.	An Tilgung von Rückständen	200	—
C.	An freiwillige Beiträgen:		
	1) An bestimmt Eingehenden	150	—
	2) An unbestimmten aber gewöhnlichen Überzahlungen	100	—
D.	An Diplomatzen von neu eintretend. Mitglied.	50	—
E.	An Zinsen der Werthpapiere und Obligationen	250	—
F.	Extra-Einnahmen	100	—
Zusammen		3958	—

Ausgaben

		Genehmigt.	
		frt.	kr.
A.	Herausgabe der Vereins-Mittheilungen	600	—
B.	Gehalte und Emolumente	1085	—
C.	Postporto	100	—
D.	Quartierzins	360	—
E.	Licht und Behcizung	40	—
F.	Kanzleikosten	50	—
G.	Diäten und Reisekosten	200	—
H.	Bedienung	40	—
I.	Extraordinarien	200	—
Zusammen		2675	—

*) Dieser Aufforderung wurde von Seite des Hrn. Rowland bereits entsprochen.—

Im Entgegengelage der Einnahmen mit den Ausgaben ergibt sich für dieses Jahr ein Plus von 1283 fl.

Der Antrag des Hrn. v. Bérczy, dass die zur Prüfung der Rechnungen ernannte Commission in Hinkunft auch die Preliminarien ausarbeiten soll, wird angenommen.

XIII. Ueber die Cassagebahrung des Vereines wird vom 1-ten Jänner l. J. bis 30 Apr. der folgende Ausweis zur Kenntniss genommen

Der ung. Forstverein hat vom 1. Jänner bis 30 April 1867

Eingenommen:

Ausgegeben:

	frt.	kr.		frt.	kr.
1. An Mitglieder-Beiträgen	1370	—	1. An Gehalten	302	50
2. Unterstützungs-Beiträgen	155	—	2. Druckkosten der Vereins-Mittheilungen	303	—
3. An Rückstände von Statut-mässigen und Unterstützungsbeiträgen	126	65	3. Quartierzins	92	—
4. Für verkaufte Vereinshefte	13	5	4. Buchbinderarbeiten	32	20
5. Extra-Einnahmen	134	17	5. Kanzlei-Pauschale	22	50
Zusammen	1798	17	6. Stempel u. Postgebühren	63	96
			7. Reise- u. Uebersiedelungskosten	113	96
			8. Tilgung von Interims-Einnahmen	404	54
			9. Extraausgabe	66	13
			10. Bedienung	10	50
			11. Interimsausgabe	29	25
			Zusammen	1441	52

An Cassabaarschaft für den Monat Mai übriggeblieben 357 fl. 35 kr.

XIV. Von den baar eingezahlten Stiftungscapitalien werden für mehr als 1000 fl. Ung. Bod. Cred. Pfandbriefe angekauft, welche $5\frac{1}{2}$ % Zinstragen und die meiste Sicherheit gewähren.

XV. Für den Fall wenn das kön. Ministerium die Forststaatsprüfungen für das leitende Forstpersonale auf Grundlage der in Übung gewesenen Verordnung abhalten lassen würde, werden folgenden Prüfungscommissäre dem Ministerium in Vorschlag gebracht: Carl Wagner, Rudolph Scholz, Stefan v. Mihályfy, Johann Giller, Andreas Prindl und Albert Bedö.

XVI. Als Geschäftsleiter für die Generalversammlung in Lonsocz werden die Hrn. Alexander v. Török und Emerich Hermann gewählt und die Abhaltung der Versammlung wird für den 6, 7, 8, 9. und 10-ten August l. J. bestimmt. Bei Gelegenheit dieser Versammlung werden ausser den in den Statuten bestimmten und auf die

Geschäftsführung des Vereines bezüglich den Gegenständen folgende Forstwirthschaftlichen Themas verhandelt.

1.

Mittheilungen von den forstlichen Verhältnissen des Neograder Comitats und der Nachbar-Comitate u. z. über den Zustand der Wälder, deren Cultur und Benützung, über Holzconsumtion, Holzpreise, Arbeitslöhnen und über den Ertrag der Forste u. s. w.

2.

Mittheilungen über die Nebennutzungen der Wälder des Neograder Comitates und der Nachbar-Comitate, insbesondere über die Art, Grösse und dem Ertrage der Eichelung, Knoppersammlung und Eichenlohrindenbenützung und Pottaschensiederei.

3.

In welchem Zustande befinden sich die Gemeindewälder und wie wird über diese das Aufsichtsrecht des Staates ausgeübt?

4.

Wie weit ist die Ablösung der Waldservituten vorgeschritten und was hat man für ein Verfahren zur Erforschung der Grösse desselben und zur Bestimmung der zur Ablösung auszuscheidenden Waldfläche befolgt.

5.

Was für ein Resultat hat die Forst-Polizei jener Gegend aufgewiesen.

6.

Ob der Forstgesetzentwurf welcher im Sommer 1866. vom Landes-Agricultur Vereine ausgearbeitet in den „Gazdasági Lapok“ 1866. in den „Gazdászati és Erdészeti-lapok“ 1866. in ungarischer Sprache und in der „Jahresschrift“ des Forstvereines im Anfange 1867. in deutscher Sprache erschienen, allen Wünschen entspricht, die wir mit Hinsicht auf unseren vaterländischen forstlichen Verhältnissen hegen müssen; oder, wenn nicht, was sollte man an den obgedachten Gesetzentwurf abändern oder erweitern?

7.

Verfügungen wegen Ausarbeitung eines Jagdgesetzentwurfes.

8

Erfahrungen über Bindung von Wasserrissen, über die Bewal-
dung solcher oder anderen verödeter Flächen.

9.

Verhandlung sonstiger allfällig vorkommender Fragen und An-
träge.

XVII. H. Ludwig v. Tisza beantragt: der Verein soll auf
ein leicht verständlich und kurz abgefassten Handbuch für Anfän-
ger im niederen Forstdienste einen Preis aussetzen.

H. Josef v. Inkey beantragt die forstlichen Prüfungen für
das Schutz- und Aufsichts-Personale in jedem Comitate abzuhalten.

Die nähere Erörterung beider Anträge wird der Generalver-
sammlung vorbehalten.

Mit der Authentication dieses Protocolles wurden die Hrn. Carl
Wagner und Carl v. Szathmári betraut

Zur Authentication

Graf Adalb. Keglevich.

Carl Szathmári.

Carl Wagner.

E i n l a d u n g

zur Generalversammlung des Landes-Forst- Vereines.

Die Generalversammlung des Landes-Forst-Vereines wird den
6, 7, 8, 9. und 10. August l. J. in der Stadt L o s o n e z und in deren
Umgebung stattfinden.

Damit der Verein seinem Zwecke entsprechend, die forstlichen
Verhältnisse des Landes aus unmittelbarer Anschauung wieder nä-
her kennen lerne, haltet er heuer seine Generalversammlung, im
Neograder Comitae ab, wo an Waldboden 32% der ganzen Fläche
oder 238,000 Joche vorhanden sind, und die Unterzeichneten be-
ehren sich die Waldbesitzer des Landes, die Landwirthschaftlichen-
und anderen wissenschaftlichen Vereine, die Mitglieder des Landes-

Forst-Vereines und alle Freunde des vaterländischen Forst- und Jagdwesens zur obbenannten General-Versammlung mit der besten Hoffnung einzuladen und gewärtigen den zahlreichsten Besuch um durch Austausch von Ideen, durch Mittheilung von Kenntnissen und Erfahrungen das allgemeine Wohl nach Kräften fördern zu können.

In Ungarn, wo die Wälder einen der wichtigsten Factoren des Nationalwohles zu bilden bestimmt sind, darf gegen den Zustand derselben Niemand gleichgültig bleiben.

Die kaum verflossenen schweren Verhältnisse haben das Wald-Capital so bedeutend vermindert, dass eine Berathung der Volkswirthe über die Art der Ábhilfe dringend nöthig erheischt;

Die verödeten und mit Wasserrissen durchwühlten Bergabhänge fordern nicht nur die Erwähnung, sondern auch die Anwendung und Verbreitung des rationellen Waldbaues;

unsere Nachbarländer, welche in der intensiveren Entwicklung ihrer Forstwirthschaft uns mit so raschen Schritten vorangehen und des europäischen Holzhandels sich immer mehr bemächtigen, können uns als Muster dienen, wie wir die noch mit Recht als unbekannt bezeichneten Waldschätze erforschen, die Entwicklung unserer Forstwirthschaft in jeder Richtung befördern, und den hiezu in erster Reihe berufenen Verein unterstützen sollen; und uns aufspornen, damit wir alle zur Erleichterung und Lösung der schwebenden Fragen unserer Forstwirthschaft nach Kräften mitwirken.

In solcher Absicht wünscht der Verein seine Generalversammlung abzuhalten und bei dieser Gelegenheit ausser den in den Statuten bestimmten und sich auf seine Geschäftsführung beziehenden Gegenstände folgende Themata besprechen: *)

Programm der Versammlung.

Dienstag den 6. August Nachmittag 6 Uhr. Zusammenkunft im Casinogebäude zu Losoncz.

Mittwoch den 7. August früh 9 Uhr. Eröffnung der Generalversammlung, Bericht über die Geschäftsführung des Vereines und Einleitung der Besprechung der aufgestellten Themata; Nachmittag 3 Uhr gemeinschaftliches Essen dann Fahrt nach Rhónya.

Donnerstag den 8. August früh 6 Uhr. Ausflug in die zur Herrschaft Rhonya gehörigen, im Hotter von Cseh-Brezó

*) Siehe Seite 28.

gelegenen Waldungen, Besichtigung der Holztrifte und der in der Nähe befindlichen Culturen.

Freitag den 9. August früh 9 Uhr. Fortsetzung der Besprechung der aufgestellten Themata, um 3 Uhr gemeinschaftliches Essen, dann Besichtigung des am Hotter von Rhónya befindlichen Lerchenbestandes.

Samstag den 10 August früh 9 Uhr. Schlussitzung.

Die Fuhrwerke von Losonez nach Rhónya und zurück werden von Seite des Erben des Hochwohlg. Herrn Szentiványi, Besitzer der Herrschaft Rhónya unentgeltlich beigestellt.

Das Anmelde-Bureau ist während der Versammlung im Casino-gebäude zu Losonez.

Die P. T. Herren welche sich an der Versammlung betheiligen wünschen, werden ersucht dies dem Geschäftsleiter H. Emerich Hermann, Forstmeister in Rhónya l. P. Losonez, spätestens bis 30. Juli brieflich mitzuthellen, damit er rechtzeitig für ihre Unterkunft Sorge tragen könne.

Die Legitimationskarten, welche zugleich die Fahrpreis-Ermässigungen der Eisenbahnen und Donau-Dampfschiffahrten enthalten, werden den p. t. Mitgliedern vom Sekretariate zugesendet.

Pest, den 20. Juni 1867.

Graf **Adalbert Keglevich**

Präsident

Albert Bedö,

Vereins-Sekretär.

Alexander v. Török

und

Emerich Hermann,

Geschäftsleiter der General-Versammlung.

Zur Kenntniss der Mitglieder, des Landes-Forst-Vereines.

Die Schlussitzung der General-Versammlung findet am 10. August statt. Den 11. wird zur Erledigung der von der General-Versammlung bezeichneten Gegenstände eine Ausschuss-Sitzung abgehalten werden und da die hochgeehrten Damen des Neograder Comitates die Präsidial-Aufforderung, dass sie zum Besten des Vereinsfondes eine mit Verlosung verbundene Tanzunterhaltung veran-

lassen mögen, bereits von mehreren Seiten bejahend beantwortet haben, so wird hoffentlich am Abende desselben Tages auch ein Ball stattfinden und die Theilnehmer an der General-Versammlung dürften vor ihrem Scheiden noch Gelegenheit finden, die patriotischen Vereinszwecke in freundschaftlich angenehmen Kreise zu fördern.

Jene P. T. Vereinsmitglieder, welche für das laufende, oder auch für früheren Jahren mit ihren Beiträgen noch im Rückstande sind, werden ersucht ihrer freiwillig angenommenen Verpflichtung je eher nachkommen zu wollen.

Beiliegend erhalten die P. T. Vereins-Mitglieder die Legitimations-Karte für die Generalversammlung in Losoncz.

Pest, 1867. Nyomatott Kocsisándor által (Érkövy, Galgóczy és Kocsis nyomdájában.) Háltér és aldunasor 9. sz.

ERDÉSZETI-EGYESÜLET

KÖZLEMÉNYEI.

1. Füzet.

— 108 —

Márczius 1868.

Az Országos Erdészeti-egyesület 1868. évi márczius 3-kán tartott választmányi ülésének jegyzőkönyve.

Elnökölt: Lónyai Gábor, jelenvoltak: Divald Adolf, Giller János, Inkey József, Prindl András választmányi tagok és Bedő Albert titkár.

I. Az egyesület elnöke ez ülésbe betegsége miatt nem vehetvén részt, a választmány tagjai egyetértő kívánatára Lónyai Gábor úr elnököl.

II. A mult választmányi ülésről szerkesztett jegyzőkönyv felolvastatván az annak értelmében tett intézkedések tudomásul vétetnek.

III. A mult közgyűlés határozata folytán a közgazdasági ministeriumhoz felterjesztett egyleti ügyrend említett ministerium által jóváhagyatott, minélfogva annak az egyesület közleményeiben leendő kinyomatása elrendeltetik.

IV. Az erdészeti törvényjavaslat az 1867. évi közgyűlés azon kívánatához képest, melyszerint annak mielőbbi életbe léptetése eszközöltessék, az országos magyar gazd. egylettel egyetértően a közgazdasági ministeriumhoz terjesztetett fel.

Az erdő törvények felmerülése folytán elnök felemliti azon közösen érzett sajnós viszonyt, hogy az erdőpusztítás és erdei kártételek mind nagyobb mértékben szaporodnak s hogy a jelenben fennálló erdőtörvényeknek nem kellő szigorral való alkalmazása az erdőgazdaságot érzékeny károkkal terheli: mely okból az egyesület, hogy az erdő állományt és erdő tulaj-

dont a mennyire lehetséges a tényleg fennálló törvények értelmében is fenntartsa és védelmezze, kívánatosnak hiszi a hazai gazd-egyleteket felkérni, mikép értesítsék arról, hogy területeiken az erdőgazdászat kezelése és az erdőkároknak bíróilag történő elítélése, — úgy az ítéleteknek végrehajtása körül a hatóságok által tételnek-e kellő intézkedések s az e részt fennálló törvények jutnak-e érvényre? s hogy a mennyiben ez nem történék a közügy érdekéből sziveskedjenek a tudomásukra jutott pozitív eseteket egyletünkkel közölni, hogy így névleges adatokra hivatkozhatva illető helyen az erdőgazdászat érdekében sikeres lépéseket lehessen tenni és a károsítások gyökeres megakadályozását kérni.

V. Giller János az erdészeti törvényjavaslat 16. §-ra vonatkozó észrevételeit írásban ez ülés elé terjesztvén az az egyleti közleményekben nyilvánosságra adatik s a közigazgatási Ministeriumhoz is mint az erdészeti törvényjavaslathoz tartozó adat és magánézet felterjesztetik.

VI. Olvastatik a debreczeni gazd-egylet alelnökének Molnár György urnak levele, melyben a közgyűlés idejének tudatását azon okból kéri, hogy a debreczeni gazd-egylet, az erdészeti egyesület közgyűlése alkalmával, gazdasági és erdészeti kiállítás szándékolván megtartani, ez iránt intézkedhessék: egyesületünk hazafias elismeréssel fogadja a debreczeni t. gazd-egylet barátságos figyelmét valamint azon buzgó törekvését is, hogy gazdasági és erdészeti viszonyainknak ismertetésére és lehető javítására ilyen üdvösnek ismert nemes verseny útján kíván hatni, s a tisztelt al-elnök úr által is javaslott napokat, mint a melyeket egyesületünk is legalkalmasabbknak tart elfogadva, a f. évi közgyűlést szeptember havának 20. 21. 22. 23. 24. napjaira olyképen tűzi ki; hogy 20-án délután csupán a tagok ismerkedési összejövetele leend, 24-én pedig zárulás és a netalán szükséges választmányi intézkedések tételnek meg, mely határozat Debreczen városa tisztelt közönségével és a tiszt. gazd. egylet alelnökével is az egyleti elnökség útján közlendő.

VII. A közgyűlésen tárgyalandó fontosabb erdőgazdasági kérdéseknek lehető legczélszerűbb megállapithatása céljából a választmány elhatározza, hogy a hazai erdőbirtokosok és szak-

emberek azon helyi vagy általános érdekü erdőgazdasági kérdések közlésére szállitassanak fel, melyeknek a f. évi közgyűlés által leendő megvilágítását illetőleg tárgyalását erdészeti viszonyaink vagy saját szükségük szempontjából is kívánatosnak vélik; — ugyan e czélból Debreczen város erdőmestere is mint a nevezett város erdészeti ügyeinek szakértő ismerője az elnökség által felkérendő, mikép tudassa egyesületünkkel azon erdőgazdasági kérdéseket, melyeknek tárgyalását tekintettel Debreczen városa és vidéke erdészeti viszonyaira, kívánatosnak vagy netalán szükségesnek ismeri. Az egyesülettel f. évi majus végeig közlött nyilatkozatok alapján a debreczeni közgyűlésen tárgyalandó kérdéseket a választmány fogja kitüzni.

VIII. Gr. Pálffy Mór alapító tagnak egyesületünkhöz írott levele, mely több erdészeti ügyre vonatkozó indítványt tartalmaz, a közgyűlés által tárgyalandó erdőgazdasági kérdések kitüzésénél vétetik részletes tárgyalás alá; az egyesület azonban addig is a tisztelt tagtárs ügybuzgó közreműködését elismerő köszönettel fogadja.

IX. A somogy megyei gazdasági egylet erdészeti szakosztályának elnöke Inkey József, egyesületünket annak kieszközlésére kéri fel, hogy Somogy megye székhelyén Kaposvárt az erdészeti segédszemélyzet számára alsóbb-rendü erdészeti vizsgák tartassanak meg, mivel az ilyen vizsgát letenni szándékozók távolabb eső helyre nem képesek elutazni: miután a Somogy-megyei t. gazdasági-egylet erdészeti szakosztálya ezen vizsgáknak Kaposvárt leendő megtartását szükségesnek ismeri, az egyesület e tárgyat a közgazdasági királyi ministeriumhoz ajánlólag fogja felterjeszteni.

X. Tudomásul vétetik a titkár azon jelentése, melyszerint Buda fővárosának az erdei magfák fenn vagy fennnemtartása tárgyában egyesületünkhöz intézett kérdésére, az erdőgazdaság szabályai szerint adható kimerítő válasz, a tárgy sürgős voltánál fogva azonnal és oly értelemben történt meg, hogy az erdőgazdaságat ilyen kérdéseire határozott felelet csak a helyviszonyok részletesbb ismerete után adható — s e czélból ha a t. város kíváná, egyesületünk kész leendő az illető erdőterület szemléljére egy szakértőt kiküldeni.

XI. Az elnökség a hazai erdőbirtokosokat és az erdészet ügybarátait újabban felkérte, hogy az egyesület alapító tagjai közé belépjenek, minek folytán a következő tagok jelentettek be:

a) alapítók:

Sopron szab. kir. város 100 ft. Papi Balogh Péter 200 ft. Besztercebánya szab. kir. város 100 ft. Nachtnebel Ferencz 100 ft. Balás Vincze 100 ft. Prindl András 100 ft. Kugler József kp. 100 ft. Gedoveháki Ernust Kelemen 100 ft. Debreczen szab. kir. város kp. 200 ft. Kolozsvár szab. kir. város 100 ft. Kecskemét szab. kir. város 100 ft. A cs. kir. államvasut kp. 200. A szt. Mártonról czimzett Pannon-hegyi főapátság kp. 100 ft. Gr. Andrassy György 100 ft. Gr. Pálffy Mór 100 ft. Lázár Jakab 100 ft. Szakoleza szab. kir. város 100. Temesvár szab. kir. város 100 ft. Hajnik János 200 ft. Frankner Antal 100 ft. b. Beust Ödön 100 ft. gr. Breuner Ágoston 100 ft.

b) évdijasok tagokká felvétettek:

Fendt Antal, Möller Frigyes, Buday János, Adriány János, Halácsy Kálmán, Campione Károly, Wenk József, Kossányi Róbert, Récesey Pap Albert, Mangesius Mihály, Solcz Gyula, Bübler Gusztáv, Borsitzky Károly, Kiss Ferencz, Göllner Antal, Solcz Károly, Schmerl Sándor, Braun Károly, Girsik János, Holler Engelbert, Foász Alajos, Denk Adolf, Szojka Mihály, Ráth János, Zabojszky László szepesi püspök ő méltósága 2 részvénynyel, Tothi Szabó Sándor, Grumanek Vilmos, Eibl Gusztáv, Ölberg N., Bikkal Nándor, Barlay Sándor, Teutschl Mihály, Obermayer Jenő, Sporzon Gyula, Marits Zsigmond, Okulicsányi Károly, Truxa Antal, Trnovszky Márk, Zuskin Ferencz, Teschler Vinceze, Gruber Károly, Jaros János, Gresskó Gyula, Kontz Imre, Rózsa Imre, Ledniczky Alajos, Antalffy Flóris, Mandelik Dániel, Sturm József, Ordódi István, Schreiner Mihály, Szoller Ignác, Pétersil István, Spindler Károly, Lengyel Károly, Pohl József, Hofstaller J. Saial N.

XII. Azon erdészeti kézikönyvre, melynek megírására a mult közgyűlés által 200 ft. pályadíj tüzetett ki az elnökség ietézkedése folytán a pályázat, miután annak mielőbbi kiadása szükségesnek ismertetett, a lapokban és az egyesületi évkönyv-

ben is közölve lett, mely intézkedés és a kiírt pályázat is jóváhagyatnak.

XIII. Az egyleti tagok oklevelének kiállittatását a közgyűlés a választmányra bizván, ez annak szövegét következőleg állapítja meg: „Az Országos Erdészeti-Egyesület ezen oklevél erejével N. N. urat (alapító rendes vagy tiszteletbeli) tagjának ismeri. Kelt Pesten 18 . . . aláírva az elnök és titkár által. A titkár bemutatja még a kiállítás tervezetét mi szintén jóváhagyatván a választmány további intézkedések megtételére felhatalmazza, kijelentvén egyszersmind azt is, hogy a tagok az okleveleket a posta költség megtérítése mellett ingyen kapják.

XIV. Az 1868. évi költségvetés megállapítása a választmányra levén bizva, ez a kiadásokat az egyesület jövedelmeihez mérve az 1868. évre következő előirányzatot állapítja meg.

Bevétel.	jóváhagyott		Kiadás.	jóváhagyott	
	fr.	kr.		fr.	kr.
1. Tagsági díjakból . . .	2000	—	1. Hivatali fizetések (titkár és őrnök)	1360	—
2. Hátralékban levő tagsági díjak törlesztéséből . . .	300	—	2. Az Egyesület közleményeinek kiadása, könyvtár és könyvkötő, az Erd. lapoknak szerződésileg járandó 150 ft. díjjal	650	—
3. Alaptőke kamataiból . . .	1000	—	3. Egyesületi helyiség s titkár lakása	360	—
4. Pártoló díjakból . . .	200	—	4. Világítás és fűtés átalánya	40	—
Összesen . . .	3500	—	5. Irodai költségek átalánya	50	—
			6. Utazások s napidíjak	200	—
			7. Posta díj és bélyeg kiadás	100	—
			8. Rendkívüliekre s jutalmazásokra	200	—
			9. Szolgálat	60	—
			Összesen . . .	3020	—

A jóváhagyott bevétel s kiadás összehasonlítása folytán a folyó évről 480 frt. felesleg mutatkozik.

XV. Többen az egyesületi tagok közül, kik a tagsági díjjal a multa hátralékban vannak, részint időhaladékat kérnek a fizetésre, részint pedig bekövetkezett nehéz anyagi körülményeik miatt tartozásaik elengedéséért folyamodnak; az illetőknek a leveleikben megjelölt időhaladék megadatik; azokra

Az Országos Erdészeti-Egyesület ügyrendje.

I.

Ügyvezetés.

1. §. Az Országos Erdészeti-Egyesület ügyeit a köz- és választmányi gyűlések az alapszabályok értelmében intézik.

2. §. Az alapszabályok 14. §-a szerint az egyesület ügyeit az elnökség vezeti.

II.

Elnök

3. §. Az elnök minden köz- és választmányi ülésben az alapszabályok 15. §-a értelmében elnököl s mint ilyen megnyitja és bezárja a tanácskozást.

4. §. Az egyesület által kiadott okleveleket s mind azon iratokat, melyek annak — vagy az igazgató választmány nevében a hatóságokhoz, más egyletekhez vagy az egyesület körén kívül álló egyénekhez intéztetnek az elnök írja alá.

5. §. Az elnök igazgatja az egyesület vagyonának kezelését, s gondoskodik a választmányi gyűlések határozatának végrehajtásáról.

6. §. Az elnök hívja össze a választmányi üléseket és sürgős esetekben az alapszabályok 18. §-a szerint rendkívüli közgyűlést is hirdethet.

Fontosabb ügyek tárgyalására a választmányi ülésekbe az egyleti tagok közül másokat, vagy az egyesület körén kívül álló szakértőket is meghívhat.

A választmányi ülés tárgysorozatát az illetőkkel előre közli. — A mennyiben valamely ügy külön intézkedést igényelne s annak halasztása káros volna, jogában áll a kérdéses ügyet előleges kidolgozás végett a választmány valamelyik tagjának kiadni s azt megbizni, hogy arról a közelebbi választmányi ülésen jelentést tegyen.

7. §. Ha valamely ügynek elintézése végett külön bizottmány volna kinevezendő annak tagjait az elnök hozza javaslatba.

8. §. Az elnök jelöli meg, hogy a tanácskozás tárgyai mily sorban vétessenek föl, ő nyitja meg a tárgyalást s az illetőknek a bejelentési rendszerint szót ad; felteszi a kérdéseket a szavazásra és kimondja a határozatot.

Az elnök örökös az ügy- és napirend pontos megtartása felett.

9. §. Az elnök a közbeszólókat rendre utasíthatja; a csend helyre állítására pedig csengetyűvel ad jelt.

10. §. Az elnök tisztének megakadályozása esetében annak jogai az első- és esetleg a második alelnökre, ezek távollétében pedig az alapszabályok 15. §-a értelmében a kijelölendő választmányi tagra mennek át.

III.

Választmány.

11. §. A választmányi ülést tart az elnök meghívása folytán.

12. §. A választmányi tagoknak jogában áll a tárgysorozatban kitűzött ügyeken kívül is indítványokat tenni, ezek vagy a gyűlés folyamán alatt vétetnek tárgyalás alá, vagy bizottmány-nak adatnak ki, a legközelebbi ülésben teendő jelentés végett, mire nézve vélemény különbség esetében szavazás határoz.

13. §. A választmány megvizsgálja az utolsó választmányi ülés óta történt pénzkezelésről a kimutatást és a szükséges kiadásokat az utolsó közgyűlésen megállapított költségvetés határai közt utalványozza.

14. §. A választmány elintézi a közgyűlés által reá bízott ügyeket s öröködik, hogy annak határozatai végrehajtsanak.

15. §. A választmány megállapítja a jövő közgyűlés tárgysorozatát s választja annak ügyvezetőjét.

16. §. A választmányi ülések jegyzőkönyvei csak úgy hitelesek és közre bocsáthatók, ha azokat az elnök és ennek megbízásából még két az ülésben résztvett választmányi tag aláírta.

17 § Az alapszabályok 16.§-a értelmében hozandó választmányi határozatoknál a szavazás rendesen nyilvános, fontosabb esetekben a választmány határozata szerint titkos is lehet.

Oly kérdések tárgyalása alkalmával, melyek a választmány valamely tagjának személyes érdekeit illetik, az érdekelt a gyűlés termet elhagyja.

A kisebbségben maradt félnek jogában áll indokolt nézetét jegyzőkönyvbe iktattatni.

18. §. Ha a választmány valamely tagja bizottmányi taggá neveztetik ki, részvételt helyes ok nélkül megtagadni s a neki véleményezés végett kiadott ügyeket visszautasítani nem szabad.

IV.

Közgyűlések.

19. § A közgyűlést az alapszabályok 19. §-a f. pontja szerint kitűzött helyre és időre az elnök hívja össze.

20. § Minden közgyűlés számára az alapszabályok 20. §-a értelmében tárgysorozat készitendő, melybe ha a közgyűlés rendes, az alapszabályok 19. §-ában említett tárgyak is felveendők.

21. §. A tárgy-sorozatba fel nem vett kérdések tanácskozási alá csak akkor vehetők, ha azt a gyűlés szavazattöbbséggel elhatározza.

22. §. Azok kik a tárgyalás alatt levő üggyhöz szólnani kívánnak szándékukat az elnöknel jelentik, ki az illetőknek a bejelentés sorozata szerint szót ad.

23. §. A tárgytól való eltérések nem engedhetők meg; nyomtatott vagy írásbeli értekezést felolvasni csak az elnökség megegyezésével szabad.

24. §. A programba felvett tárgyakról tartandó előadások az elnöknek a gyűlés előtt bejelentendők.

Ha nagy terjedelmű értekezések szóbeli előadása idő hiánya miatt nem lenne megengedhető, azok a titkárnak az Egylet Közlönyében való közzététel végett átadhatók.

25. §. Minden tagnak joga van a vita befejeztét indítványozni s ha az ily indítványt legalább még egy tag pártolja az szavazás alá kerül, és ha elfogadtatik csak az addig jelentkezett szónokok élhetnek még szóllási jogukkal.

26. §. A szavazás rendszerint felállással és ülve maradással megy véghez.

Választások czédulák által történnek

27. §. Az alapszabályoknak vagy az ügyrendnek értelmezésében felmerülő kételyeknél az akkori köz- vagy választmányi ülés szótöbbséggel dönt.

Szavazást bármely tag indítványozhat, de hogy annak hely adassék, szükséges, hogy az indítványozót a közgyűlésben legalább tiz, a választmányi ülésen pedig legalább egy tag pártolja.

V.

Titoknok.

28. §. A titoknok hatásköréhez tartoznak: a köz és választmányi ülések jegyzőkönyveinek vezetése, az egyesület évkönyvének és közleményeinek szerkesztése, végül az egyesület ügyeire vonatkozó minden levelezések.

29. §. A titoknok vezeti az egyesületi irodát; s ellenjegyzí az egyesület által kiadott okleveleket.

30. §. Felbontja mindazon leveleket, melyek az egyesülethez vagy annak igazgató választmányához vannak czimezve, azokat az elnöknek bemutatja s gondja van arra, hogy a beadványok jegyzőkönyvébe pontosan belegyenek iktatva.

31. §. Az elnök távollétében elintézi az annak köréhez tartozó de halasztást nem szenvedhető levelezéseket s erről az elnöknek lehető leghamarább jelentést tesz.

32. §. A beadványok jegyzőkönyvét minden választmányi ülés alkalmával bemutatja, melyet az elnök láttamoz; ezen kívül kötelessége az egyesülethez érkezett vagy annak nevében az elnök és általa kiadott fontosabb levelezéseket a választmány tudomására hozni, valamint az egyesületnek küldött nyomtatványokat is bemutatni.

33. §. A titoknok gondoskodik arról, hogy az egyesület minden évdijas tagja megtörtént belépését a neki kézbesített ebbeli nyilatkozat aláírása által bizonyítsa. Ezen nyilatkozatok a tagok névsorával összeköttetésben nyilván tartandók.

34. §. A titoknok kötelessége az ontagokat, kiknek kötelezettségi évköre lejárában van, az egyesületben leendő megmaradásra az illető év második felében a 33. §-ban megjelölt nyilatkozat megküldése mellett írásban felszólítani.

35. §. Az egyesület pénztári ügyeit mindaddig míg pénztárnok választatnék, a titoknok kezeli s ezen célból pénztári naplót vezet, melyben minden bevétel és kiadás úgy a mint történt az illető okmány hozzá csatolása mellett felveendő. A pénztári naplót minden választmányi ülésen bemutatja; ezenkívül vezeti az egyesületi tagok névjegyzékét, melyben a tagok tartozásait valamint a tartozás törlesztésére tett fizetéseket felírja s a bejegyzett számokért ő felelős.

E névjegyzéket a fizetések és tartozások kimutatásával az egyesület közleményeiben időnként közzé teszi.

36. §. A titoknok kötelessége az egyesület minden vagyonáról gondoskodni, s e végre a butorokról az erdöműtani- és más gyűjteményekről készített leltárt nyilván tartani.

VI.

Ügyvezető.

37. §. A közgyűlésre választott ügyvezető gondoskodik a tanácskozás helyiségéről s mennyiben lehetséges a gyűlésen résztvevő egyleti tagok elszállásolásáról, különös figyelemmel van arra, hogy a közgyűlés helyének vidékén levő mindennemű erdészeti viszonyokat az egyesület tudomására hozzon és végül a gyűlés-hely közelében levő erdők megismerhetési céljából tett erdészeti szemlék alkalmával az egyesület segélyére van.

VII.

Pénztár.

38. §. Az alapítványi tőkék valamint a rendkívüli adományok és segedelmezések is az alapszabályok 8-ik szakasza szerint gyümölcsözőleg helyezendők el.

39. §. Olyan rendkívüli kiadások melyek a megállapított előirányzatban bennfoglalva nincsenek vagy annak illető tételeit túlhaladják csak a választmány megelőző beleegyezése folytán engedhetők meg.

40. §. A pénztárt bármikor megvizsgáltatni az elnökek és igazgató választmánynak jogában áll.

VIII.

Az egyesület könyvtárának és gyűjteményeinek használata.

41. §. A tagok az egyesület könyvtárát és másnemű gyűjteményeit az egylet helyiségein belől vagy Buda-Pesten azonkívül is szabadon használhatják.

42. §. Minden tag az általa kivett tárgyról nyugtát ad, melyben kötelezi magát, hogy ha azt elveszitené vagy megrongálná, akkor az általa okozott kárt vagy beszerzési költséget az egyesülettől vett felszólítás folytán haladéktalanul megtéríti, vonakodás esetére pedig feljogosítja az egyesületet követelésének a legrovidebb szóbeli per útján bármely szabadon választott bíróság előtt érvényt szerezni.

43. §. Kivevő köteles az egylet helyiségéből kivitt bármely tárgyat 3 hét alatt visszahozni, s azt csak azon es etben viheti tovább három hétre ismét el, ha arra nézve a kivitel óta újabb kikölcsönző nem jelentkezett.

44. §. Ha valaki egy tárgyat hat hétnél hosszabb ideig kívánna magánál tartani, arra nézve az elnökség engedélye szükséges, azonban ezen esetben is köteles azt az egyesülettől netalán vett figyelmeztetés után egy hét eltelte alatt mulhatlanul beszolgáltatni, vagy pedig annak beszerzési költségét megtéríteni.

IX.

Az egyesület pecsétje.

45. §. Az egyesület mindennemű levelei és iratai a titkár őrizete alatt álló egyesületi-pecsét alatt adatnak ki.

A pecsét leírása: körmezőben Magyarország czimeréből a négy folyam jelvénye és a koronás hármashalmon álló ketős kereszt, következő körirattal „Országos Erdészeti Egyesület,” alul kisebb betűkkel „1866. Deczember 9;” melyen még alább fenyőgalyak- és tölgylombok jelképe van koszorúívben előtüntetve.

Keglevich Béla,

elnök.

(P. h.)

Bedő Albert,

titkár.

10,974. sz.

Ezen az alapszabályok 26. §-a értelmében készült ügyrend ezennel jóváhagyatik.

Pest, 1867. deczember 14-én.

(P. h.)

Gorove István.

~~~~~

Észrevétel az Erdészeti törv. javaslat 16. §-ára. Előadva a mártins 3-án tartott választmányi ülésen.

A tervezett erdőtörvény 16-ik cikkelye bennem kétséget ébresztett, melyet csak is azon czélból van szerencsém közleni, hogy a még netalán előkerülő vitatkozásnál az is szóba jöhessen.

A 16-ik cikkely minden erdőterületet, mely művelés által szántó-földre, rétté vagy szőlővé alakíttatik át az adózástól felment annyiban, hogy azon területért tíz évig csak erdei adó fizettetik.

Föltéve azt, hogy minden erdei terület tökéletesen megfelel a művelés azon nemének, mellyé átváltoztatják, mégis kérdésben marad mindig, hogy a tulajdonos által elért nagyobb földjövedelem valjon nemzet gazdasági szempontból is nyereség-e?

Mindenek előtt tudva van, hogy Magyarországon az erdők kiterjedése különösen az utolsó időben sokat vesztett, anélkül azonban, hogy ezen veszteség belterjesebb erdő-művelés által pótoltatott volna. Azért az erdők fenntartása többször szóba jött, s különösen az éghajlatra való befolyásuk is kiemeltetett, melyet egyébiránt senkisé is von kétségbe.

Jóllehet egyrészt a szabad föld fogalma szerint valamely szabad föld-területnek jövedelmesebbé átváltoztatásába beleavatkozni vagy azt épen megakadályozni balfogás volna, — ugy másrészt, miután általánosan elismert kívánat az erdők fenntartása, hogy akkor mégis azok rovására, a kiirtott erdő helyén keletkezett szántó föld, rét, vagy szőlő kedvezést nyerjenek, nem igen tanácsos, már pedig az Erd. törv. javaslat 16. §-a ilyen kedvezésről szól.

Az irtás útján nyert erdei földnek csekélyebb megadóztatása nem látszik szükségesnek. Hisz ismeretes dolog, hogy a föld, melyen erdő állott magában rejti az ösföld erejét, és épen ezért az ilyen irtással nyert erdei földek tíz év leforgása alatt minden trágyázás nélkül is oly jövedelmet adnak, hogy nem csak az irtás költségeit fedezik, de magát a tulajdonost képessé

teszik az általuk nyert szántó-föld, rét, vagy szőlőért járó adót minden nehézség nélkül fizethetni.

Miután az erdők irtása által nyert földek szépen jövedelmeznek, ezért ahol csak lehet nem maradnak azzal hátra, azonban később mint szomorú tapasztalás bizonyítja, midőn az ilyen földekből a természető erő kiszivatott, miután nincs képesség újat szerezni, s a tulajdonosnak sincs tehetsége azt visszaadni, s miután megfogyott a munka erő is, mi történik akkor? az, hogy igen sokszor kevesebb jövedelmet adnak s rosszabb jövőjük van mintha erdőképen lettek volna kezelve.

Ennélfogva a 16. cikkelyben kimondott adókedvezésnek helye csak oly országban lehetne, mely végtelen nagy erdőkkel bir; de nem Magyarországon, hol az erdők kiirtása már most is és pedig több helyen igen érezhetően jelentkezik.

Giller János.

Tudósítás az erdőbirtokosokhoz és hazai erdészekhez.

Az Országos Erdészeti-egyesület f. évi közgyűlését szeptember hava 20, 21, 22, 23 és 24 ik napjain Debreczen szab. kir. városában tartja meg, mit az igazgató-választmány határozata folytán azon kéréssel van szerencsém a t. erdőbirtokosok, erdészek és az erdészet ügybarátai tudomására hozni, hogy azon helyi, vagy általános érdekű erdőgazdasági ügyet, melynek a közgyűlés általi fejtegetését illetőleg tárgyalását — akár saját közelebbi érdekeiknél fogva, akár általános erdőgazdasági szempontból véve fel, kívánatosnak ismerik, sziveskedjenek az egyesülettel f. évi május végeig közölni, hogy így arról a tagokat alaposabb hozzászólhatás tekintetéből elég korán lehessen értesíteni.

Az igazgató választmány nevében

Pest, márczius 14-én 1868.

Az egylet titkára.

Pártoló adomány az „Erdészeti kézikönyv“ pályadíjára.

E czélra K o p i t l a n s k y J ó z s e f fővadász ur az egyesülethez 5 frtot küldvén, ügybuzgó tetteért fogadja annak elismerő köszönetét.

... az általános ügyek számára ...
 ... minden ...
 ... az ...
 ... az ...
 ... az ...
 ... az ...
 ... az ...
 ... az ...
 ... az ...
 ... az ...
 ... az ...

Tudósítás az erdőirtásokról és a faanyag felhasználásról

Az erdőirtások ...
 ... az ...
 ... az ...
 ... az ...
 ... az ...
 ... az ...
 ... az ...
 ... az ...
 ... az ...
 ... az ...

... az erdőirtások ...
 ... az erdőirtások ...
 ... az erdőirtások ...
 ... az erdőirtások ...
 ... az erdőirtások ...
 ... az erdőirtások ...
 ... az erdőirtások ...
 ... az erdőirtások ...
 ... az erdőirtások ...
 ... az erdőirtások ...

PROTOKOLL

der am 3. März 1868. abgehaltenen Ausschusssitzung des

Landes-Forst-Vereins.

Den Vorsitz führte: Gabriel v. **Lónyay**; anwesend waren die Ausschussmitglieder **Adolf Divald**, **Johann Giller**, **Josef v. Inkey**, **Andreas Prindl** und der Sekretär **Albert Bedö**.

I. Da der Vereins-Präses Krankheitshalber an dieser Sitzung nicht Theil nehmen kann, übernimmt auf einstimmigen Wunsch der Ausschuss-Mitglieder Herr Gabriel v. **Lónyay** den Vorsitz.

II. Nach Verlesung des Protokolls der vergangenen Ausschusssitzung werden die im Sinne derselben getroffenen Verfügungen zur Kenntniss genommen.

III. Nachdem die, zu Folge Beschlusses der letzten Generalversammlung dem volkswirtschaftlichen Ministerium unterbreitete Geschäftsordnung durch das besagte Ministerium approbirt wurde, wird die Drucklegung derselben in den Mittheilungen des Vereins angeordnet.

IV. Der Forstgesetz-Entwurf ist dem Wunsche der 1867-er Generalversammlung gemäss, derselbe möge sobald als möglich ins Leben gerufen werden, im Einverständnisse mit dem Landes-Agrikultur-Vereine dem volkswirtschaftlichen Ministerium vorgelegt worden.

Da nun die Forstgesetze zur Sprache kamen, erinnerte der Vorsitzende an das allgemein gefühlte, beklagenswerthe, Verhältniss, dass die Forst-Devastationen und Forstfrewel immer grössere Dimensionen annehmen und dass die allzumilde Handhabung der bestehenden Forstgesetze der Forstwirtschaft empfindlichen Schaden verursacht, wesshalb der Verein, um den Wald-Bestand des Landes und die Forstbesitzer, so weit als möglich im Sinne der bestehenden Gesetze factisch zu erhalten und zu

beschützen, es für wünschenswerth hält, die vaterländischen landwirthschafts-Vereine aufzufordern, dass sie unseren Verein darüber verständigen mögen, ob in ihren Bezirken von den Behörden die gehörigen Verfügungen getroffen werden, dass in Sachen der Waldbehandlung und Waldfrevel gebrachte richterliche Urtheile auch vollstreckt werden und diessfälligen bestehenden Gesetze zur Geltung gelangen? und dass sie, insofern diess nicht geschähe, im Interesse des öffentlichen Wohles die Freundlichkeit haben mögen, ihnen zur Kenntniss gelangte, positive einzelne Fälle dem Vereine mitzutheilen, damit er sich so auf spezielle Daten berufen und geeigneten Orts im Interesse des Forstwesens erfolgreiche Schritte machen und eine gründliche Verhütung der Forstfrewel ansuchen könne.

V. Johann G i l l e r bringt seine, auf §. 16. des Forstgesetz-Entwurfes Bezug habenden Bemerkungen in der Sitzung schriftlich ein; dieselben werden in den Mittheilungen des Vereines veröffentlicht und als Privat-Ansicht und zum Forstgesetzvorschlage gehörende Daten dem volkwirthschaftlichen Ministerium unterbreitet werden.

VI. Wird ein Schreiben des Vizepräses des Debreziner Landwirthschaftsvereins Herrn Georg Molnár verlesen, in welchem derselbe wünscht, ihm die Zeit der Generalversammlung aus dem Grunde mittheilen zu wollen, damit der Debreziner Landwirthschaftsverein, welcher bei Gelegenheit der Generalversammlung des Forstvereins eine land- und forstwirthschaftliche Ausstellung abzuhalten gedenkt, die diessbezüglichen Vorkehrungen treffen könne; der Forstverein acceptirt mit warmen Anerkennung die freundschaftliche Aufmerksamkeit des g. Debreziner Landwirthschaftsvereins, so wie auch dessen eifriges Streben, dass er auf dem Wege eines solchen, zur Erkennung und möglichsten Verbesserung unser land- und forstwirthschaftlichen Verhältnisse als heilsam erkannten edlen Wett-eifers zu wirken wünscht und indem er auch die vom Herrn Vizepräses in Vorschlag gebrachten Tage, welche auch unser Verein für die geeignetesten hält, annimmt, setzt er die Generalversammlung des I. J. auf den 20. 21. 22. 23. und 24. des Monats September derart fest, dass am 20. Nachmittags

blos eine Bekanntschafts-Zusammenkunft der Mitglieder stattfinden wird, am 24. aber die Schlussitzung abgehalten und etwa nothwendige Verfügungen des Ausschusses getroffen werden, welcher Beschluss sowohl der geehrten Communität der Stadt Debrezin als auch dem Vizepräses des g. Landwirthschaftsvereins im Wege des Vereins-Präsidiums mitzuthemen.

VII. Um die auf der Generalversammlung zu verhandelnden wichtigeren forstwirthschaftlichen Fragen möglichst zweckmässig bestimmen zu können, beschliesst der Ausschuss, die vaterländischen Forstbesitzer und Fachmänner zur Mittheilung jener forstwirthschaftlichen Fragen aufzufordern, welche ein lokales oder allgemeines Interesse haben, deren Erörterung, resp. Verhandlung durch die diessjährige Generalversammlung sie vom Gesichtspunkte der forstwirthschaftlichen Verhältnisse oder ihrer eigenen Interessen für wünschenswerth halten; wesshalb auch der Forstmeister der Stadt Debrezin, als fachkundiger Kenner der forstwirthschaftlichen Angelegenheiten besagter Stadt zu ersuchen sei, dem Vereine jene forstlichen Fragen mitzuthemen, deren Verhandlung er mit Rücksicht auf die Forstverhältnisse der Stadt Debrezin und ihrer Umgebung, für wünschenswerth oder etwa für nothwendig erkennt. Der Ausschuss wird auf Grundlage der bis Ende Mai l. J. beim Vereine abgegebenen Erklärungen die auf der Debreziner Generalversammlung zu verhandelnden Fragen bestimmen.

VIII. Ein an den Verein gerichtetes Schreiben des Gründungs-Mitgliedes, Graf Moritz Pálffy, welches mehrere auf die Forst-Angelegenheiten bezügliche Vorschläge enthält, wird bei der Bestimmung der durch die Generalversammlung zu verhandelnden forstwirthschaftlichen Fragen einer detaillirten Verhandlung unterzogen werden; der Verein acceptirt jedoch auch bis dahin die eifrige Theilnahme seines Vereinsgenossen mit anerkennendem Danke.

IX. Der Präses der forstwirthschaftlichen Abtheilung des Somogyer Landwirthschaftsvereines Josef Inkey fordert unseren Verein auf, erwirken zu wollen, dass in Kaposvár, als dem Sitze des Komitats für das forstwirthschaftliche Hilfspersonale niedere forstliche Prüfungen abgehalten werden sollen,

weil derlei Prüfungskandidaten nicht in der Lage sind, nach entlegenen Orten reisen zu können. — Nachdem die forstliche Fachsection des Somogyer Landwirthschafts-Vereins für die Zukunft die Abhaltung derlei Prüfungen in Kaposvár für nothwendig erkennt, wird der Verein diesen Gegenstand dem volkwirthschaftlichen Ministerium empfehlungsweise unterbreiten.

X. Es wird jener Sekretariatsbericht zur Kenntniss genommen, laut welchem auf die von der Hauptstadt Ofen an den Verein gerichtete Anfrage, ob im Walde Saamenbäume aufrecht zu erhalten seien oder nicht, eine erschöpfende Antwort, wie sie den Vorschriften der Forstwirthschaft gemäss gegeben werden kann, vermöge der Dringlichkeit des Gegenstandes sogleich und in dem Sinne ertheilt wurde, dass auf derlei forstliche Fragen eine präzise Antwort nur nach specieller Kenntnissnahme der Lokalverhältnisse abgegeben werden könne und würde unser Verein zu diesem Zwecke, falls es die Stadt wünschen sollte, bereit sein, zur Beaugenscheinigung des betreffenden Forstareales einen Sachverständigen zu entsenden.

XI. Das Päsidium hat die vaterländischen Forstbesitzer und die Freunde des Forstwesens neuerdings aufgefordert, in die Reihe der stiftenden Mitglieder des Vereins zu treten, in Folge dessen sich folgende Mitglieder angemeldet haben:

a) Stiftende:

Die k. Freistadt Oedenburg 100 fl. Peter Papi Balogh 200 fl. K. Freistadt Neusohl 100 fl. Franz Nachtnebel 100 fl. Vinzenz Balázs 100 fl. Andreas Prindl 100 fl. Josef Kugler 100 fl. Clemens Ernest v. Gerdovehák 100 fl. die k. Freistadt Debrecin 200 fl. Die k. Freistadt Klausenburg 100 fl. Die k. Freistadt Kecskemét 100 fl. Die k. k. Staatseisenbahn 200 fl. Die Abtei St. Martin 100 fl. Graf Georg Andrassy 100 fl. Graf Moriz Pálffy 100 fl. Jakob Lázár 100 fl. K. Freistadt Skalitz 100 fl. K. Freistadt Temesvár 100 fl. Johann Hajnik 200 fl. Anton Frankner 100 fl. Br. Edmund Beust 100 fl. Graf. August Breunner 100 fl.

b) Jahresmitglieder *).

XII. Auf jenes forstliche Lehrbuch, zu dessen Verfassung

---

*) S. Seite 4; p. b.)

durch die vergangene Generalversammlung ein Konkurrenzpreis von 200 fl. ausgesetzt wurde, ist auf Anordnung des Präsidiums, nachdem die je frühere Mittheilung der Concurs-Bedingungen für nothwendig erkannt wurde, sowohl in den öffentlichen Blättern, als auch im Jahrbuche des Vereins, die Mittheilung gemacht worden, und wurde diese Verfügung als auch der aus- geschriebene Konkurs genehmigt.

XIII. Nachdem die Generalversammlung die Ausstellung von Diplomen an Vereinsmitglieder dem Ausschusse übertragen, setzt dieser den Text der Diplome in folgender Weise fest: „Der Landes-Vorst-Verein erkennt kraft dieses Diploms, Herrn N. N. als sein (Gründungs, ordentliches oder Ehren) Mitglied an. Gegeben zu Pest 18 . .“, unterfertigt vom Präses und Sekretär. Der Sekretär legt noch den Ausstattungs-Entwurf vor, welcher gleichfalls genehmigt wird; der Ausschuss bevollmächtigt den Sekretär, die weiteren Verfügungen zu treffen.

XIV. Da die Feststellung des 1868-er Präliminariem dem Ausschusse anvertraut ist, fixirt derselbe, die Ausgaben den Einkünften des Vereins anmessend, für das Jahr 1868 folgende Richtschnur:

Einnahmen:	Genehmigt		Ausgaben:	Genehmigt	
	fl.	kr.		fl.	kr.
1. An Mitglieder-Taxen	2000	—	1. Besoldungen (des Sekretärs und Kanzlisten)	1360	—
2. „ Tilgung rückständiger Mitglieder-Taxen	300	—	2. Herausgabe der Vereins-Mittheilungen, Bibliothek- und Buchbinder, der den forstwirtschaftlichen Blättern contractlich zugesicherte Betrag v. 150 fl.	650	—
3. „ Zinsen vom Stammkapital	1000	—	3. Vereinslokal und Sekretärswohnung	360	—
4. „ Unterstützungs-Beiträgen	200	—	4. Beleuchtung- und Heizungs-Pauschale	40	—
Zusammen:	3500		5. Kanzlei-Spesen-Pauschal	50	—
			6. Auf Reise-Kosten	200	—
			7. „ Postporto- u. Stempel	100	—
			8. Auf ausserordentl. Auslagen und Belohnungen	200	—
			9. Für Bedienung	60	—
			Zusammen:	3020	—

Vergleicht man die Einnahmen und genehmigten Ausgaben, so zeigt sich für das 1. Jahr ein Überschuss von 480 fl.

XV. Mehrere der Vereins-Mitglieder, welche mit ihrer Taxe für das verflossene Jahr im Rückstande sind, verlangen theils zur Zahlung eine Fristerstreckung, theils aber kommen selbe der eingetretenen schwierigen materiellen Verhältnisse wegen bittweise um Nachlass derselben ein. Den Betreffenden wird die in ihren Schreiben namhaft gemachte Fristerstreckung gewährt; hinsichtlich Jener aber, die den Nachlass ihrer Schuldigkeit wünschen, wird der Sekretär betraut, nachdem sich derselbe nähere Aufklärungen verschafft haben wird, einen spezifizirten Ausweis mit Bezeichnung der sämtlichen Rückstände zur weiteren Verfügung vorzulegen.

XVI. Zur Revision der Rechnungen vom Jahre 1867 werden die Vereinsgenossen Andr. Prindl und Josef Divald aufgefordert.

XVII. Mit der Authentication des gegenwärtigen Protokolles werden die Herren Gabriel v. Lónyay und Adolf Divald betraut.

Zur Authentication

Gesehen

Gr. Béla Keglevich,

Präses.

Gabriel v. Lónyai.

Adolf Divald.

Albert Bedő,

Sekretär.

Geschäftsordnung des Ungarischen-Landes-Forstvereins.

I.

Geschäftsleitung.

§. 1. Die Angelegenheiten des Landes-Forstvereins werden durch die General- und Ausschussversammlungen im Sinne der Statuten besorgt.

§. 2. Laut §. 14. der Statuten leitet das Präsidium die Angelegenheiten des Vereins.

II.

Präses.

§. 3. Der Präses führt im Sinne des §. 15. der Statuten in allen Generalversammlungen und Ausschusssitzungen den Vorsitz und solcher eröffnet und schliesst er die Berathung.

§. 4. Alle vom Vereine erlassenen Urkunden und alle jene Schriftstücke, welche im Namen des Vereins oder des Direktions-Ausschusses an Behörden, andere Vereine oder ausserhalb den Sphäre des Vereins stehende Individuen gerichtet werden, unterzeichnet der Präses.

§. 5. Der Präses leitet die Verwaltung des Vereinsvermögens und sorgt für die Durchführung der in den Ausschusssitzungen gefasster Beschlüsse.

§. 6. Der Präses beruft die Ausschussversammlungen und kann in dringenden Fällen laut §. 18. der Statuten auch ausserordentliche Generalversammlungen ausschreiben.

Zur Verhandlung wichtigerer Angelegenheiten kann er in die Ausschusssitzungen auch andere aus der Mitte der Vereinsmitglieder oder auch ausserhalb der Sphäre des Vereins stehende Sachverständige einladen.

Er theilt die Reihenfolge der in den Ausschusssitzungen

zu verhandelnden Gegenstände den Betreffenden in vorhinein mit. — Inwiefern irgend eine Angelegenheit eine besondere Verfügung erfordern sollte und ein Aufschub derselben nachtheilig wäre, ist er berechtigt, die fragliche Angelegenheit behufs vorläufiger Ausarbeitung irgend einem Ausschussmitgliede hinauszugeben und selbes zu betrauen, darüber in der nächsten Ausschusssitzung zu referiren.

§. 7. Wenn zur Erledigung irgend einer Angelegenheit eine besondere Commission zu ernennen wäre, bringt der Präses die Mitglieder derselben in Vorschlag.

§. 8. Der Präses bezeichnet die Reihenfolge, in welcher die Gegenstände der Berathung vorzunehmen sind; er eröffnet die Verhandlung und ertheilt den Betreffenden in derselben Ordnung das Wort, in welcher sie sich dazu gemeldet, formulirt die Fragen zur Abstimmung und spricht den Beschluss aus.

Der Präses überwacht die pünktliche Einhaltung der Geschäfts- und Tagesordnung.

§. 9. Der Präses ruft die Dazwischensprechenden zur Ordnung; zur Herstellung der Ruhe aber gibt er mit der Glocke das Zeichen.

§. 10. Im Verhinderungsfalle des Präses gehen dessen Rechte auf den ersten und eventuell auf den zweiten Vizepräses, im Falle als diese aber abwesend wären, im Sinne des §. 15. der Statuten auf ein zu bezeichnendes Mitglied des Ausschusses über.

III.

Ausschuss.

§. 11. Der Ausschuss hält Sitzung zu Folge Berufung des Präses.

§. 12. Es steht den Ausschussmitgliedern frei, ausser der in der Reihenfolge der Verhandlungs-Gegenstände bezeichneten Angelegenheiten auch Anträge zu stellen; diese werden entweder im Laufe der Sitzung verhandelt, oder einem Comité hinausgegeben, um in der nächsten Sitzung darüber zu referiren, im Falle einer Meinungsverschiedenheit entscheidet die Abstimmung.

§. 13. Der Ausschuss prüft den Ausweis der seit der letzten

Ausschusssitzung geschehenen Geld-Gebahrung und weiset die nöthigen Ausgaben innerhalb der Grenzen des in der letzten Generalversammlung festgesetzten Präliminarien an.

§. 14. Der Ausschuss erledigt die ihm von der Generalversammlung übertragenen Angelegenheiten und wacht darüber dass die Beschlüsse derselben vollzogen werden.

§. 15. Der Ausschuss bestimmt die Reihenfolge der in der künftigen Generalversammlung zur Verhandlung kommenden Gegenstände und wählt den Geschäftsleiter derselben.

§. 16. Die Protokolle der Ausschusssitzungen sind nur dann glaubwürdig und zur Veröffentlichung geeignet, wenn selbe vom Präses und noch von zwei, von ihm hiezu betrauten Ausschussmitgliedern, die an der Sitzung theilgenommen, unterfertigt wurden.

§. 17. Bei den im Sinne des §. 16. der Statuten zu bringenden Ausschuss-Beschlüssen ist die Abstimmung in der Regel eine öffentliche, im wichtigeren Fällen kann sie laut Beschluss des Ausschusses auch eine geheime sein.

Bei Gelegenheit der Verhandlung solcher Fragen, welche die persönliche Interessen irgend eines Ausschussmitgliedes betreffen, verlässt der Interessirte den Sitzungssaal.

Die in der Minorität gebliebene Parthei hat das Recht, ihre motivirte Ansicht im Protokoll eintragen zu lassen.

§. 18. Wenn ein oder das andere Ausschussmitglied zum Mitgliede einer Commission ernannt wird, ist es demselben nicht gestattet, seine Theilnahme ohne trieffigen Grund zu versagen und die ihm zur Begutachtung hinausgegebenen Angelegenheiten zurückzuweisen.

IV.

Generalversammlung.

§. 19. Die Generalversammlung wird auf den laut Punkt f. des §. 19. der Statuten bestimmten Ort und Zeitpunkt vom Präses einberufen.

§. 20. Für jede Generalversammlung ist im Sinne des §. 20. der Statuten die Reihenfolge der Gegenstände zu entwerfen, in welche, falls die Generalversammlung eine ordentliche

ist, auch die in §. 19. der Statuten erwähnten Gegenstände aufzunehmen sind.

§. 21. In die Reihe der Berathungsgegenstände nicht aufgenommene Fragen können nur dann zur Berathung gelangen, wenn diess die Versammlung mit Stimmenmehrheit beschliesst.

§. 22. Diejenigen, die zu der unter der Verhandlung befindlichen Sache sprechen wollen zeigen ihre Absicht dem Präses an, welcher den Betreffenden in derselben Reihenfolge das Wort ertheilt, in welcher sie sich dazu gemeldet.

§. 23. Abweichungen vom Gegenstande dürfen nicht gestattet werden, eine gedruckte oder geschriebene Abhandlung vorzulesen ist nur mit Bewilligung des Präses erlaubt.

§. 24. Die über in's Programm aufgenommenen Gegenstände zu haltenden Vorträge sind dem Präses vor der Sitzung anzumelden.

Im Falle der mündliche Vortrag sehr umfangreicher Dissertationen wegen Mangel an Zeit nicht gestattet werden könnte, so können dieselben dem Sekretär behufs Veröffentlichung in der Vereins-Mittheilungen übergeben werden.

§. 25. Jedes Mitglied hat das Recht, den Schluss der Debatte zu beantragen und wenn einen solchen Antrag mindestens noch ein Mitglied unterstützt, gelangt derselbe zur Abstimmung; wird derselbe angenommen, so können, nur mehr jene Redner von ihren Sprechrechte Gebrauch machen, die sich bis dahin zum Worte gemeldet hatten.

§. 26. Die Abstimmung geschieht in der Regel mittelst Aufstehen und Sitzenbleiben.

Wahlen gehen mittelst Stimmzettel vor sich.

§. 27. Bei Zweifeln, welche in der Interpretirung der Statuten oder der Geschäftsordnung auftauchen, entscheidet die Stimmenmehrheit der damaligen General- oder Ausschussversammlung.

Abstimmung kann ein jedes Mitglied beantragen, zur Gestattung derselben ist jedoch erforderlich, dass den Antragsteller in der Generalversammlung wenigstens zehn in der Ausschusssitzung aber mindestens ein Mitglied unterstütze.

V.

Sekretär.

§. 28. Zum Wirkungskreise des Sekretärs gehören: Die Führung der General- und Ausschussversammlungs-Protokolle, die Redaction des Jahrbuches und der Mittheilungen des Vereins, endlich alle auf die Vereinsangelegenheiten Bezug habenden Correspondenzen.

§. 29. Der Sekretär ist der Leiter der Vereins-Kanzlei und gegenzeichnet derselbe alle vom Vereine erlassenen Dokumente.

§. 30. Er öffnet alle jene Briefe, welche an den Verein oder den Directionsausschuss derselben adressirt sind: er legt selbe dem Präses vor und sorgt dafür, dass sie im Eingabs-Protokoll pünktlich eingetragen werden.

§. 31. In Abwesenheit des Präsidenten erledigt er alle Correspondenzen, die zu dessen Wirkungskreise gehören, jedoch keinen Aufschub erdulden können und berichtet darüber sobald als möglich dem Präsidenten.

§. 32. Er legt bei Gelegenheit einer jeden Ausschusssitzung das Eingaben-Protokoll vor, welches der Präses vidirt; ausserdem ist es seine Pflicht, an den Verein gelangte oder in dessen Namen durch den Präses und ihn erlassene wichtigere Correspondenzen zur Kenntniss des Ausschusses zu bringen, so wie auch dem Vereine übersendete Drucksachen vorzulegen.

§. 33. Der Sekretär sorgt dafür, dass ein jedes, Jahresbeitrag zahlende Vereinsmitglied seinen geschehenen Eintritt durch Unterzeichnung der ihm eingehändigten diessbezüglichen Erklärung nachweist. Diese Erklärungen sind zugleich mit der Namensliste der Mitglieder in Evidenz zu halten.

§. 34. Es ist die Pflicht des Sekretärs, jene Mitglieder, deren Verbindlichkeit als solche zu Ende geht, im zweiten Semester des betreffenden Jahres durch Übersendung der in §. 33 bezeichneten Erklärung zum Verbleiben im Vereine schriftlich aufzufordern.

§. 35. Die Kassageschäfte des Vereins werden so lange, als kein Kassier gewählt wird, vom Sekretär besorgt und

führt derselbe zu diesem Zwecke ein Kassa-Journal, in welcher jede Einnahme und Ausgabe, wie sie geschehen, unter Beilegung des betreffenden Dokuments einzutragen ist. Er legt das Kassa-Journal in jeder Ausschusssitzung vor, ausserdem führt er die Namensliste den Ausschussmitglieder, in welche er die Schuldigkeiten der Mitglieder, so wie die zur Tilgung derselben gemachten Einzahlungen verzeichnet; für die eingetragene Zahlen ist er verantwortlich.

Diese Namensliste sammt dem ausweisenden Abstattungen und Schuldigkeiten veröffentlicht er von Zeit zu Zeit in den Mittheilungen des Vereins.

§. 36. Es ist Pflicht des Sekretärs, für alles Eigenthum des Vereines Sorge zu tragen und desshalb das über die Möbel, über die forst-technische und andere Sammlungen angefertigte Inventar in Evidenz zu halten.

VI.

Geschäftsleiter.

§. 37. Der zur Generalversammlung gewählte Geschäftsleiter sorgt für das Berathungs-Lokal und soweit es möglich, für die Bequartirung der an der Versammlung theilnehmenden Vereinsmitglieder; besondere Aufmerksamkeit verwendet er darauf, dass er alle forstwirtschaftlichen Verhältnisse der Gegend des Generalversammlungsortes zur Kenntniss des Vereines bringe und endlich bei Gelegenheit der, um die in der Nähe des Versammlungsortes befindlichen Wälder kennen lernen zu können, gemachten Forstbeschauungen dem Vereine behilflich zu sein.

VII.

Kassa.

§. 38. Sowohl die Stiftungs-Kapitalien, als auch die ausserordentlichen Schenkungen und Unterstützungen sind laut §. 8. der Statuten fruchtbringend anzulegen.

§. 39. Solche ausserordentliche Ausgaben, welche in dem festgesetzten Präliminarien nicht enthalten sind oder die betreffenden Posten überschreiten, können nur zufolge vorhergegangener Einwilligung des Ausschusses gestattet werden.

§. 40. Es steht dem Präses und dem Directions-Ausschusse frei, die Kassa wann immer zu revidiren.

VIII.

Benützung der Bibliothek und Sammlungen des Vereines.

§. 41. Die Mitglieder können die Bibliothek und sonstige anderer Sammlungen des Vereines innerhalb des Vereinslokales oder in Pest-Ofen auch ausserhalb desselben frei benützen.

§. 42. Jedes Mitglied quittirt den entnommenen Gegenstand, sich damit verpflichtend, falls er denselben verlieren oder ruiniren sollte, den von ihm verursachten Schaden oder die Anschaffungskosten über Aufforderung des Vereines ohne Verzug zu ersetzen, im Weigerungsfalle berechtigt er den Verein seine Forderung auf dem kürzesten mündlichen Processwege vor was immer für einem frei gewählten Gerichte geltend zu machen.

§. 43. Der Herausnehmer ist verpflichtet, was immer für einen, dem Vereinslokale entnommenen Gegenstand binnen 3 Wochen zurückzubringen und nur in jenem Falle kann er denselben noch auf weitere drei Wochen behalten, wenn sich für denselben seit der Hinausnahme kein neuerer Ausleiher gemeldet hat.

§. 44. Falls Jemand einen Gegenstand länger als sechs Wochen bei sich zu behalten wünschte, ist hiezu die Bewilligung des Präses erforderlich, jedoch ist er auch in diesem Falle verpflichtet, denselben binnen einer Woche, nachdem er vom Vereine etwa aufmerksam gemacht worden, ohne weiters zurückzustellen, oder aber die Anschaffungskosten derselben zu ersetzen.

IX.

Vereins-Siegel.

§. 45. Alle, was immer für Briefe und Schriftstücke des Vereines werden mit dem, unter der Überwachung des Sekretärs stehenden, Vereinessiegel versehen hinausgegeben.

Beschreibung des Siegels : In rundem Felde aus dem ungarischen Wappen die Embleme der vier Ströme und das auf dem

gekrönten dreifachen Hügel stehende Doppelkreuz, mit folgender Umschrift: „Országos Erdészeti Egyesület“, (Landesforstverein) darunter in kleineren Lettern: „1866. December 9.“, unter welchem noch tiefer Fichtenäste und Eichenzweige in verschlungenen Bogen dargestellt sind.

(L. S.)

Béla Keglevich,

Präses.

Albert Bedö,

Sekretär.

Z. 10974.

Diese im Sinne des §. 26. der Statuten entworfene Geschäftsordnung wird hiemit genehmigt.

Pest, 14. Dezember 1867.

(L. S.)

Stefan Gorove.

Eine Bemerkung auf §. 16. des Forstgesetz-Entwurfes,

Vom Oberforstmeister **Johann Giller.**

Im Entwurfe eines Forstgesetzes für Ungarn, hat die Bestimmung des §. 16. in mir einige Bedenken hervorgerufen, die ich der g. Ausschussitzung zu dem Zwecke mittheile, um bei einer noch allenfalls erfolgenden Discussion, dieselben zur Sprache zu bringen.

Der §. 16. befreit jede zur Cultur-Umwandlung in Ackerfeld, Wiesen oder Weinland verwendete Waldrodungsfläche von der ihr als solche zukommenden Besteuerung, indem für selbe während 10 Jahren nach Beendigung der Rottung bloß die Waldsteuer entrichtet wird.

Vorausgesetzt, dass nur solche Waldgründe zur Rodung gelangen, welche der Cultur-Art, in welche selbe umgewandelt werden, vollkommen entsprechen, so steht es immer in Frage, ob der durch den Grundeigenthümer erzielte höhere Boden Ertrag, auch ein national-oconomischer Gewinn sei.

Wir wissen, dass der Waldstand Ungarns in letzterer Zeit bedeutend an Ausdehnung verloren hat, ohne dass eine intensivere Waldcultur mit dieser Verkürzung der Waldproduktivität gleichen Schritt gegangen wäre. Die Frage der Waldconservirung wurde daher so oft zur Sprache gebracht und besonders

die national-oeconomische Wichtigkeit der Wälder in Bezug auf ihren climatologischen Einfluss hervorgehoben, welche wohl durch Niemanden bestritten werden kann. — Wir haben wohl keinen Massstab über das Verhältniss, in welchen die ganze Waldfläche Ungarns zur übrigen Fläche stehen soll, um die vom Walde beanspruchten gedeihlichen Wirkungen hervorzu- bringen, so viel steht jedoch fest, dass wir des Waldes besonders in der Vertheilung, wie selbe der Hervorbringung dieser Wirkung am besten entsprechen sollte, keineswegs mehr zu viel haben dürften.

Wenn daher auch ein Eingreifen in die Freie, die Rentabilität des Bodens erhöhende Benützung, als ein Missgriff angesehen werden müsste, so erscheint es bei der allgemein erkannten Wichtigkeit der Walderhaltung doch nicht angezeigt andere Cultur-Arten auf Kosten der Walderhaltung zu begünstigen, welche Begünstigung im §. 16. jedenfalls ausgesprochen ist.

Die Steuer-Ermässigung der Waldrodungsflächen ist aber auch andererseits nicht am Platze; denn bekanntlich enthalten alle Rodungsflächen eine Accumulation von Urbodenkraft und liefern gerodete Waldgründe gerade in den ersten zehn Jahren selbst ohne Düngung einen so hohen Ertrag, welcher nicht nur die Rodungskosten vergütet, sondern auch den Eigenthümer in den Stand setzt die höhere dem Acker, Wiese- oder Weinland zu kommende Steuer zu leisten.

Diese höhere Erträglichkeit der Rodungsgründe ladet in den meisten Fällen zur Rodung ein, und es lehrt leider die Erfahrung, — dass in häufigen Fällen, sobald diese Flächen ihre Kraft benommen, bei der an vielen Orten mangelnden Betriebs-Capital, und Arbeitskräften, diese oft eine geringere Bodenrente entgegen gehen, als selbe der Wald gewährt hat.

Die im §. 16. ausgesprochene Steuer-Begünstigung erscheint wohl in einem Lande mit überaus grossen Bewaldung, keineswegs aber in Ungarn wo die Entwaldung an vielen Orten bereits fühlbar ist angezeigt zu sein.

An die Waldbesitzer und vaterländischen Forstwirthe.

Der Landes-Forst-Verein hält seine d. J. General-Versammlung am 20, 21, 22, 23 und 24-ten September l. Jahres in der kön. Freistadt Debreczin ab, welches ich auf Grund des Beschlusses des Directions-Ausschusses den p. t. Waldbesitzern, Forstwirthen und Freunden des Forstwesens mit der Bitte zur Kenntniss zu bringen mich beehre, dass Dieselben jene örtlichen, oder allgemeines Interesse biethenden forstwirthschaftlichen Gegenstände, deren Besprechung, oder Verhandlung, entweder aus eigenem Interesse oder vom allgemeinen forstwirthschaftlichen Standpunkte betrachtet, wünschenswerth erscheint, damit die Mitglieder aus Rücksicht der Vorbereitung zu einer gründlichen Verhandlung noch frühzeitig in Kenntniss gesetzt werden können, dem Forstvereine bis Ende Mai l. Jahres gefälligst mittheilen wollen.

Im Namen des Directions-Ausschusses

Pest, am 14-ten März 1868.

Der Vereinssekretär.

Beitrag zum Concurrs-Preise auf das Forstliche Lehrbuch.

Zu diesem Zwecke übersandte der Herr Ober-Jäger Josef Kopitlanszky dem Vereine Fünf Gulden, für welche Gabe hiemit der erkenntliche Dank des Vereines ausgedrückt wird.

AZ

ORSZÁGOS ERDÉSZETI-EGYESÜLET

KÖZLEMÉNYEI.

2-ik. füzet.

Augustus 1868.

M e g h i v á s

Az országos erdészeti-egyesület közgyűlésére.

Egyesületünk közgyűlése f. é. szeptemberhó 20, 21, 22, 23 és 24. napjain Debreczen városában és környékén tartatván meg, hazafiúi örömmel teljesítjük megbízásunkat, hogy arra tagtársainkat s velük együtt az erdészet és vadászat ügybarátait is meghívjuk.

Évenként megtartandó közgyűlésünknek célja, az illető vidék erdészeti viszonyainak megismerése, ebből folyóan pedig azon módok kipróbálása, melyek által erdészeti ügyeinek fejlesztése eszközölhető.

Cél, hogy a magyar birodalomnak szétszórva működő erdészei egyletünk útján az erdő-gazdászat felmerülhető vivmányait egymással megismertessék, hogy a közelebről érdeklő erdőgazdasági napi kérdések több oldalú alapos eszmecserék által világittassanak meg, és így gyakorlati érvényre juthasson az, mi erdőgazdaságunkra nézve előnyösnek ismerhető.

Ezeket tartva szem előtt, egyletünk az alapszabályokban kijelölt kebli ügyeken kívül, a következő erdészeti ügyek tárgyalását tűzte ki:

1) Közlemények a bihar- és szomszédmegyei erdészeti viszonyokról u. m. az erdők állapota, mivélése, az erdei-

gyomnövények terjedésének meggátlása, az erdők használata, a fafogyasztás, faárak, munkabérek és az erdők jövedelme felől.

2) Közlemények a bihar- és szomszédmegyei erdők mellékhasználatairól, különösen a makkoltatás, gubiesszedés és hamuzsir-főzés módjáról, terjedelméről és jövedelméről.

3) Mily állapotban vannak a községi erdők és miképen intéztetik azok irányában az állam felügyeleti joga? Menynyire haladtak az erdei szolgálmányok megváltásával s micsoda eljárást követtek azok terjedelmének kipuhatolására, s a váltságul szolgáló erdőterület nagyságának meghatározására nézve? Minő eredményeket mutatott fel az erdei rendőrség azon vidéken?

4) Mily indító okok vezették a kincstárt s a magyarországi nagyobb erdőbirtokosok egy részét arra, hogy erdeik kezelését, intézési, számviteli és pénztári tekintetben a gazdaság többi ágától függetlenné tegyék? Miben rejlik oka annak, hogy ezen, az erdőgazdaság felvirágzására föltétlenül szükséges rendszert Magyarországon oly kevésbé fogadták még el, és az erdészeti csak a mezőgazdaság függelékül tekintetik.

5) A közlekedési eszközöknek kilátásban levő nagyobb szerű szaporodása következtében minő épületi- és szerzőszámfák számíthatnak keletre és kivitelre.

6) A Bihar-, Szabolcs- és szomszédmegyék homokos kopár területeinek befásítására eddig tett kísérletek az alkalmazott egyes fanemekre nézve minő eredményt szolgáltatottak, és mily fanemek volnának e célra még ajánlhatók a faiskolákban és műkertekben ez irányban netalán tett észleletek nyomán.

7) Minő tapasztalatok tétettek a tölgyasarjerdők kezelése körül Debreczen vidékén, s kivihető-e ott és mi módon az ezen erdőüzemmel kapcsolatba hozható cserkéreg-nyerés? Megismertetvén ezen hazánkra nézve érdeklél biró

kérdéseket, tisztelettel kérjük fel tagtársainkat, hogy közgyűlésünkre mostoha viszonyok közt levő erdőgazdaságunk emelését munkálandók minél számosabban megjelenjenek, s a tárgyalásra kitűzött kérdéseket is becses és kiváló figyelmükre méltatván, azokra vonatkozó nézeteiket és tapasztalataikat közölni sziveskedjenek.

Tudatni kívánjuk még azt is, hogy Debreczen sz. k. városa egyletünk alapító tagja, a tagok elfogadására szives vendégszeretetét biztosítja, s hogy a hazai összes vasúti- és gőzhajózási társulatok azon eddig is megadott kedvezményben részesítik tagtársainkat, miszerint ők a mindenki részére megküldendő igazolási jegynek előmutatása mellett, az oda- és visszautazás alkalmával a rendes szállítási díjnak csak felét fizetik.

A jelentkezési iroda a gyűlés ideje alatt és a megelőző két napon a Debreczen városi tanácsháznál. Hogy a résztvevők száma és azok elszállásolása felől kellő tájékozással birhassunk, kérjük tagtársainkat, valamint azokat is, kik egyletünkhöz csatlakozni kívánnak, hogy szándékaikat a titkári hivattal (Pest, egyetem-tér 5. sz.) szeptemberhó 10-ig tudatni sziveskedjenek, mely határidő eltelte után a bejelentések, Török Pál városi erdőmesterhez Debreczenbe intézendők.

Örömmel üdvözöljük hazai erdészetünknek Debreczenbe érkező ügybarátait.

Pesten és Debreczenben augustushó 5-én 1868.

Gróf Keglevich Béla,

az egyesület elnöke.

Bedő Albert,

titkár.

Kis Sándor,

és

Török Pál,

a közgyűlés ügyvezetői.

Az országos erdészeti egyesület 1868. évi május 8-án tartott választmányi ülésének

j e g y z ő k ö n y v e.

Elnökölt: Lónyay Gábor; jelen voltak: Giller János, Hajós József, Piller Gedeon, Tisza Lajos választmányi tagok és Bedő Albert az egyesület titkára.

I. Az egyesület elnöke ez ülésben nem vehetvén részt a tagok egyetértő kívánatára Lónyai Gábor ur elnököl.

II. A vadászati-törvényjavaslat ügyében a múlt évi közgyűlés által kiküldött bizottmány előterjeszti az általa szerkesztett törvényjavaslatot kifejtvén, egyszersmind egy azt kísérő iratban azon főbb indokokat is, melyeket szem előtt tartott, midőn a jelen törvényjavaslatban foglalt elveket, hazai viszonyaink- és a vadászat természetszerű érdekeinek figyelembe vételével elfogadhatóknak és alkalmazandóknak ismerte.

Az alapelveiben ismert vadászati törvényjavaslat tárgyalása megkezdetvén, abban a következő módosítások tétetnek:

a) a 15. § második pontjául felvételük: A vadászjegy díjának fizetésétől mentesek az erdészeti és vadászati tisztviselők, valamint az erdőkre és vadászatra felügyelő szolgáltszemélyzet; ezen díjmentes vadászjegyek azonban csak az illető szolgálati kerület határain belül érvényesek s a föld birtokosának vagy a vadászat bérlőjének kérésére szolgáltatnak ki.

b) a 17. §. ezen első pontja „A vadászjegyekből befolyó összeg kamatozólag külön kezelendő s az illető vidék számára már fölállított vagy jövőben felállítandó gazdasági-és erdészeti tanintézetek segélyezésére fordítandó,“ következőleg módosittatik: „a vadászjegyekből befolyó összeg kamatozólag külön kezelendő s helyhatóságokként közigazdászati czélokra fordítandó.“

c) ugyanezen §. 3-ik pontjául felvétetik : Ha a vadászjegy birtokosa az erdészetre- vagy a vadászatra felügyelő közegekhez tartozik, akkor jegyére az őt alkalmazónak neve is felirandó.

Ezen módosításokon kívül a bizottmány által beadott törvényjavaslat egész terjedelmében elfogadtatván, annak s a hozzá csatolt rövid indokolásnak az igazságügyi minisztériumhoz leendő felterjesztésével az elnökség bizatik meg, egyszersmind pedig az egylet közleményeiben leendő kiadás is elrendeltetik.

III. Ezen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Lónyai Gábor és Tisza Lajos urak kéretnek fel.

Látta :

Keglevich Béla,
elnök.

Kiadta: Bedő Albert,
titkár.

Hitelesítették:

Tisza Lajos
és

Lónyay Gábor.

A Debreczenben tartandó f. évi közgyűlés napirendje.

Septemberhó 20-án délután 6 órakor ismerkedési
összejövetel a városházi nagy teremben.

21-én délelőtt 9 órakor a közgyűlés
megnyitása, az ide tartozó ügyeknek és
a kitűzött erdőgazdasági kérdéseknek
a részletes sorrend szerint leendő tár-
gyalása; délután 2 órakor közös ebéd
a nagyerdőn, és ezután erdei szemle
ugyanott.

” 22-én reggel 6 órakor összejövetel, ez-
után erdei szemle a paczi, bányai, halápi
és cserei erdőkben;

délután 2 órakor közös ebéd a cserei
erdészlaknál s innen vissza Debreczenbe.

” 23-án délelőtt 9 órakor egyleti ülés,
értekezés a helyi erdőkezelésről és a
kitűzött erdőgazdasági kérdések tár-
gyalása;

délután 2 órakor közös ebéd a nagy
erdőn, ezután albizottmányi ülés Debre-
czenben.

” 24-én délelőtt 8 órakor zárulás, mely-
nek végeztével a tagok az országos
gazdasági tanintézetben rendezett gaz-
dasági kiállítás megnyitásán jelennek
meg.

A vadászati törvényjavaslat szerkesztésére kiküldött bizottmány jelentése.

Tisztelt Egyesület!

A vadászati törvényjavaslat szerkesztésére kiküldött bizottmány az idecsatolt törvényjavaslat szerkesztéséhez annak tudatával fogott, hogy hazánkban a vadászat rendszeres kezelését nemcsak a honpolgárok férfiaságának kifejlesztése, de államgazdászati szempontok is javasolják, mely utóbbiak szerint nem csupán nélkülözhetlenebb szükségünk egy részét fedezhetjük könnyebben, de vadászatunk gondosabb kezelésével egyszersmind földbirtokunk becsét és értékét is növeljük.

Ily ezélből fogván fel a rendszeres vadászat szükségét és hivatását, a jelen törvényjavaslatban kifejtett elveinknek oda kelle irányulni, hogy azt, amit egyfelől ujabban változott birtokviszonyaink s ezekkel összefüggőleg a honpolgárok egyéni szabadsága megkivánnak, másfelől vadászati ügyeink jövőjével és a vadászat természetszerű érdekével a lehetőségig összeegyeztessük.

Felemlitjük azért röviden amaz indokokat, melyek nekünk is élénkebb eszmecserére szolgáltak alapul s melyeket tartósabb megfontolás után fogadtunk el és mondtunk ki.

Jelen törvényjavaslat első alapelve: a vadászat a földbirtok kifolyása, vagyis annak egyedüli forrását a föld birtoka képezi.

Hazánkban a vadászat gyakorlása egész az ujabbi időkig

kiváltságos osztályok birtoka volt, míg a földbirtok öröktulajdonától régebben nagy részben elzárt számos honfiaink földbirtokosokká lévén, ezáltal a vadászat gyakorlására is jogot nyertek; minélfogva figyelmünknek és szándékunknak oly czélszerűnek ítélnélhető intézkedésre kelle irányulni, mely által az ujon nyert jog birtokosára nézve ne csak névleg álljon fenn és csupán eszményi vagyon legyen, hanem tulajdonosa számára egyszersmind némi hasznót is hajtson, hogy így az eddigi, nagyobbára természetellenes kezelés miatt pusztulásnak induló vadállományunk jobban ne gyérítettessék meg, de ellenkezőleg a gondosabb felvigyázat mellett a tulajdonosnak s általa az országnak is egyik jövedelmi forrását képezze; hogy a vadászat vagy vad-elejtés mulatsága csupán azon határig terjedjen, melyen belől a földmivelés és mezei termelésre szükséges munkaerőt nem kevesíti meg; hogy a kisebb földbirtokon természeténél fogva nem tenyésző de azon mégis megforduló vad a netalán gondatlanabbul vadászok által ok-szerű tenyésztés helyett ne legyen irtásnak kitéve.

Ezek alapján és a dolog természetéből folyólag czélszerűnek tartá a bizottmány, hogy addig is, míg ezen törvényjavaslat alapelve (mely szerint akié a föld, azé a vadászat) honunkban egész terjedelemben alkalmazhatóvá lenne, tehát oly helyeken, hol a föld jogos urát még nem lehet tudni, ahol t. i. birtokviszonyaink rendezése még nem hajtatott végre — a vadászat gyakorlása a ma jogilag fennálló viszonyok szerint változatlanul fenntartassék.

Az elébb felsorolt körülmények alapján vált szükségessé az is, hogy a vadászat okszerű kezelése végett azon terület, melyen az egyénileg gyakorolható 300 cat. holdban jelöltetett meg, melyet, ha rá gondolunk, hogy mekkora helyen szokott a tenyésző vad megfordulni s valamivel állandóbb lakos lenni, épen nem tarthatunk nagynak, sőt olyannak kell

ismernünk, mely a vadászat természetéből eredő elutasíthatatlan szükségesség.

Ugyancsak kezdetben említett indokaink követelték azt is, hogy a kisebb birtokhoz kötött vadászati jog úgy a közérdeknek mint a tulajdonos magán érdekének is legmegfelelőben célszerű bérbeadás útján gyakoroltassék, amint ez a miénknél jóval rendezettebb birtokviszonyoknak örvendő országokban is történik, s mely elv elfogadásánál azt sem lehetett figyelem nélkül hagyni, hogy kis birtokosaink, ha a bérbeadás útján nyerendett vadászati közös jövedelmet a törvényjavaslat intézkedése szerint birtokaik arányában felosztják, vagy ha ettől eltérőleg községi célokra fordítják, bizonyára nagyobb előnyben részesülnek, mintha azt egymástól függetlenül derűre borúra gyakorolják, valamint rövid időn belátandják annak igazságát is, hogy ilyen kezelés mellett földbirtokaik értéke ha lassan is, de gyarapodik s hogy vadászati jövedelmük tartamossága is csupán ez uton biztosítható.

Hogy a vadászatnak e törvényjavaslat értelmében leendő rendezése már a legközelebbi jövőben is üdvös eredményt mutathasson fel s hogy a netaláni visszaélések is némileg gátolva legyenek kívánatosnak ismeré a bizottmány kimondani, hogy vadászjegy nélkül senkinek se legyen szabad vadászni. Ilyen az illető hatóságtól váltandó és az egész hazára nézve érvényes jegyek díja egy évre 6 ft, mely összeget mindenki könnyebben fizetendi, ha tudja, hogy e befolyó pénz hazai gazdaságunk emelésére van szánva s mint ilyen az illető vidékek gazdasági és erdészeti tanintézeteinek segélyére fordítandó s így épen azon kis birtokosok gyermekeit eszközli értelmes gazdákká nevelhetni, kik e törvény intézkedése folytán vadászati jogukat csak közvetve gyakorolják.

Szükséges volt, hogy a vadászat gyakorolhatásának idejére nézve maga a vadászat birtokosa is a szorosabb vadászidény megtartására köteleztessék, mert ezt kívánja az értéke-

sebb vadállomány szaporodhatása és a rendes vadászat érdeke; míg ellenkező esetben a kimélő és gondos tenyésztő fáradozásának eredménye tönkre tétethetnék a szomszédnak minden időben okszerűtlen vadpusztítása által.

A kihágások fenyítésére nézve javaslatba hozott bírságok némelyeknek első tekintetre tulszigorúaknak tűnhetnének fel; — de míg egyfelől csakis ez a módja a visszaélések meggátlásának, addig másfelől ki sem érzi a legszigorubb törvény terhét sem, ha annak czélszerűségét elismeri s magát rendeleteihez alkalmazza.

Továbbá a bírságok lehető jó irányu felhasználására szintén figyelemmel kívántunk lenni s azokat felerészben az illető községi népiskola javadalmazására óhajtanók fordíttatni.

A vadászati jogkérdések birói elintézését is lehető gyors menetűvé kell tenni s ezért ismeri a bizottmány czélszerűnek a sommás szóbeli eljárást és birtokon kívül való fellebbezést.

Ezek valának tisztelt egyesület a főbb elvek, melyeket munkálatunknál a bajor, porosz, francia és cseh vadászati törvények gondos tanulmányozása után hazai viszonyaink szem előtt tartásával elfogadhatók- és alkalmazandóknak ismerénk, s most, midőn az ezek nyomán készített vadászati-törvényjavaslatot további tárgyalás és illető helyre leendő juttatás végett előterjesztjük, felhozott indokaink tekintetbevételét és méltánylását kérve, egyszersmind szives köszönetünket fejezzük ki azon bizalomért is, melylyel az egyesület mult évi közgyűlése minket e munkálat elkészítése ügyében megtisztelt.

Pesten, ápril hó 29-én. 1868.

A vadászati törvényjavaslat szerkesztésére kiküldött bizottmány nevében:

Tisza Lajos,

a bizottmány elnöke.

Bedő Albert,

a bizottmány jegyzője.

Vadászati törvényjavaslat.

I. Fejezet.

A vadászat haszon-élvezetének tulajdon jogáról.

1. §.

A vadászati-jog tulajdona elválaszthatatlan azon birtok tulajdon jogától, melyen a vadászat gyakoroltatik.

2. §.

E jog a már urbéřileg rendezett s elkülönített birtokon egyéni-
leg gyakorolható :

a) Olyan vadászjáráson, mely legalább 300 catastralis holdat foglal magában s egy tagban vagy összefüggésben van. Az összefüggést utak, folyók, csatornák és patakok nem szakítják meg.

b) Bekerített helyen, tekintet nélkül a tér nagyságára, ha az 5' magas s csupán erőszak által megbontható tömör kerítéssel vagy sövénynyel van körülvéve, s valamely fáczánostól legalább 300 ölnyi távolságra fekszik.

c) Szigeteken, tavakon és folyókon, ha azok területe nem képez is vadászjárást.

3. §.

Mindazon birtokosok, kiknek birtoka egyenként egy vadászjárást nem képez a vadászat jogát együttesen gyakorolják és pedig oly módon, hogy azt közösen bérbe adva jövedelmeztetik.

A bérbeadás mindig adó-községenként árverés után eszköz-
lendő s a befolyó összeg az illető birtokosok közt a földbirtok arányá-
ban elosztandó.

Ha az egy adóközséghez tartozó kisebb birtokok összege oly nagy területet képezne, hogy egy tömegben nem volna bérbeadható, akkor az vadászjárásokra osztva kiadandó.

4. §.

Azon határookban, melyekben a birtokszabályozás és az urbéri elkülönzés még nem eszközöltetett, mindaddig, míg az, keresztül fog vitetni, a vadászati jog az eddigi törvény és gyakorlat szerint fenn tartatik.

5. §.

Azon községekben, melyekben a birtok szabályozás és urbéri rendezés már megtörtént s a volt földes ur a vadászati jogot magának a volt urbéres földeken cserében hozott bármely áldozatok árán jövőre is egyességileg örök időre kikötötte volna: ezen kikötés mint a szabad föld elvével ellenkező megszüntetik. A volt urbéres az azonban kötelesek a birtokaikat terhelő vadászati szolgálmat azon szabályok szerint megváltani, melyek a többi urbéri természetű szolgálmat megváltására a törvény által megvannak állapítva.

Ha azonban a volt földesur s a községi birtokosok közt ilyenmü szerződés az urbéri szabályozás alkalmával bizonyos meghatározott időre kötöttetett, akkor az ugy tekintetik, mint olyan bérszerződés, melynek bérdíja előre lefizettetett s a kikötött időre érvényben tartatik.

II. Fejezet.

A vadászati haszon-élvezet bérbeadásáról.

6. §.

Mindazon esetben, midőn a vadászat a fennebbiek alapján bérbe adandó, a bértartam legalább 3 és legfennebb 6 évre teendő.

A bérbeadás az illető közigazgatási tisztviselő által nyilvános árverés utján eszközözendő: határideje a szomszéd községekben és a legközelebb eső oly városban, melyben rendes heti vásárok tartatnak legalább két hónappal előbb kellőleg közhírré teendő.

7. §.

Az előbbi feltételek meg nem tartása esetében a bérbeadás semmis s az illető közigazgatási tisztviselő — bárki feljelentésére a bérbeadást a mulasztó község költségére eszközli.

8. §.

A bérbeadás ezen módozata alól kivételnek:

a) Az egy vadászjárást nem képező kisebb területek, melyek valamely nagyobb birtokos földterületében szigeteket képeznek (inclava).

Az ily birtokon való vadászatot kölcsönös egyezség útján kibérelni az azt környező nagyobb birtok tulajdonosának mindig első helyen van kizáró joga.

b) Ha valakinek legalább 2000 holdat tevő kiváltképen erdős vadászterületébe egy kisebb birtok öszletének 300 holdnál kevesebbet tevő része legalább 500 öltre beszögellik, ez esetben a nagyobb birtokosnak jogában áll kivánni, hogy e terület a vadászati jog gyakorlására külön szakittassék s az azon való vadászat neki bérbeadassék.

E végre a bérbeadás határideje előtt két hónappal az illető nagyobb birtokos felszólítandó, ha akar-e e jogával élni, s csak ha lemondott arról, vagy a fölszólítás kézbesítése után 15 nap alatt személyesen vagy megbízottja által nem válaszolna, eszközölhető a bérbeadás, vagy az inclavált birtokot illetőleg a vadászatnak azon a téren való egyéni gyakorlata.

Ha a jogosult bérbevevő és bérbeadó a bérösszeg iránt magánuton nem tudnának megegyezni, azon esetben az illető közigazgatási tisztviselő azt a szomszédban divó árak szerint ítéletileg határozza meg.

A netaláni felebbezés a megyei törvényszékhez történik, az ügy végleges eldöntéseig azonban az illető terület tilalomban tartandó s azon egyik fél sem vadászhat.

9. §.

A haszonbérlő tartozik a haszonbért évenként előre lefizetni s azonkívül egy évi haszonbéri biztosítékot akár készpénzben, akár takarékpénztári könyvecskében, akár a napi árkelettel számítandó értékpapirokban a helyhatósági pénztárba letenni.

10. §.

A haszonbérbe vett vadászati jognak alhaszonbérbe adása tiltatik. A haszonbérlő halála esetében azonban az örökösök vagy gyámjok a vadászat gyakorlatát a községnek történt bejelentés mellett más bérlőnek kiadhatják.

11. §.

Ha valamely összesített vadászterületnek bérlője nem akadna, akkor az mindaddig tilalom alatt tartandó, míg újabb árverési kísérletek folytán a bérbeadás sikerülhet.

12. §.

A haszonbérlő az általa, vagy az engedélyével vadászók, avagy az általa felszaporított vadállomány által a vetéseken, az ültetvények-

ben, vagy más gazdasági és erdészeti tárgyokban okozott minden kárért teljes elégtétellel tartozik.

E végre azonban megkívánatik, hogy a kár mind a hatóság-
nak, mind a vadászat birtokosának vagy megbizottjának hat nap
alatt a felvehetés czéljából bejelentessék. A megtérítendő kár értéke
a kapás növényeknél, a szőlőkben és kaszálóknál rögtön, kalászos
neműeknél pedig mindig az azok letakarítását közvetlen megelőző
időben történik; zsinórmértékül szolgálván a károsított terület körül
fekvő termés állása.

13. §.

Ha a bérbeadó község többsége kívánja a lóháton való vadászat
az illető területen eltiltható, ez azonban a bérbeadásnál előre is hatá-
rozottan kikötendő.

14. §.

Azon bérlőt, ki e törvény kívánalmának eleget tesz, vadászati
jogának törvényes gyakorlatában senki sem gátolhatja.

III. Fejezet.

A vadászat gyakorlására megkívánató személyes képességről.

15. §.

A vadászat gyakorolhatására szükséges, hogy az illető vadász-
jegy birtokában legyen, melyet a megyei alispán vagy a városi pol-
gármester ad ki, s melyen a helyhatósági pénztár részéről az abba
évenként befizetendő 6 ft összegnek nyugtatva kell lenni.

A vadászjegy díjának fizetésétől mentesek az erdészeti és vadá-
szati tisztviselők, valamint az erdőkre és vadászatra felügyelő szolgál-
mányok. A díjmentes és szintén a folyó évre szóló vadászjegyek
azonban csak az illető szolgálati kerület határain belül érvényesek s a
föld birtokosának vagy a vadászat bérlőjének kérésére szolgáltatnak ki.

Folyamodás esetében vadászjegy adandó minden honpolgárnak,
aki vagy akinek egyik szülője az adófizetők közt össze van írva.

Külföldinek csak akkor, ha arra vadászatra jogosított két hon-
polgár által ajánltatik.

Vadászjegy nem adható:

- a) a 15. éven alóli ifjaknak;
- b) a 15—18. éves ifjaknak, ha atyjuk, anyjuk vagy gondnok-
juk beleegyezését fel nem mutathatják;
- c) a gondnokság alá helyezettnek;

d) azoknak, kik gyilkosság rablás, nyilvános erőszak, veszélyes fenyegetés, betörés, bizalommal visszaélésből eredett bűn, csavargás és ismételt orvadászat miatt már büntetve voltak, büntetésük kiállása után legalább 3 évig.

16. §.

A vadászjegy birtoka csakis az előbbi szakaszokban meghatározott területeken és módozat szerint jogosít a vadászatra.

17. §.

A vadászjegyekből befolyó összeg kamatozólag külön kezelendő, s helyhatóságoként közigazgatási célokra fordítandó.

Az egész országban egyenlő vadászjegyek adatnak ki s a folyó naptári évre szólnak, a birtokos nevét, kiállítás idejét és a kiadó hivatal igazolását tartalmazva.

Ha a vadászjegy birtokosa az erdőszetre vagy a vadászatra felügyelő közegekhez tartozik, akkor jegyére az őt alkalmazónak neve is felirandó.

A vadászjegyek másra semmi szin alatt át nem ruházhatók.

18. §.

Ki vadászjeggyel nem bír, az bérlő sem lehet, ha pedig valamely bérlő vadászati jogosultságától a bértartam alatt ítéletileg törvényesen megfoszthatnék, ez esetben tőle a vadászjegy elveendő s a bérletet is minden kártérítés nélkül elveszti; sőt ha azon terület újabb bérbeadás útján az előbbihez hasonló árért kiadható nem volna, akkor az ebből eredhető hiányt a bérszerződésileg általa elvállalt összeg erejéig és a bérlet bátralevő tartamára tartozik kiegyesíteni.

IV. Fejezet.

A tilalmas időszakról és tilalomról.

19. §.

Az általános tilalmi időszak puska vadászatra február 1-től augusztus 15-ig tart, az agarászatra nézve azonban febr. 15-én kezdődik.

Ezenkívül tilos a vadászat :

- A szarvas és däm vad bikákra október 1-től július 1-ig.
- Ózbakra febr. 15-től június 1-ig.
- Zergékre november 15-től augusztus 1-ig.
- Fajd-kakasra május 15-től márc. 1-ig; jércékre pedig egyáltalában nincs megengedve.

e) Foglyokra, fáczánokra, fürjekre és harisokra febr. 15-től augusztus 15-ig.

f) A nálunk költő vándor madarakra a szaporodási időszak alatt, azaz május 1-től jul. 1-ig.

Hasonlóképen nem szabad a tilalmazott időszakban a vadak fiait elfogni, vagy a madarak fészkeit elrontani, tojásaikat, fiaikat kiszedni, ide nem értve a bibicz tojását, mely a vadászat birtokosa által bármikor szedhető.

Ettől kivételt képeznek a seregekben vonuló vad és szelid galambok, a seregélyek, a varjak minden nemei és verebek, melyek valamint a vadaskertbe zárt vadak és vad disznók is az illető tulajdonos számára minden időben vadászat tárgyai lehetnek.

20. §.

Az éneklő s az erdőségekben a rovarokat pusztító madarak lövöldözése vagy elfogdosása szigoruan tiltatik.

Épen így a marmotára sem szabad vadászni vagy azt bármi módon e törvény további intézkedéseig elejteni.

21. §.

Tilos a vadászat a szabad időszakban is, ha legalább fél láb magas hó esett, míg az meg nem keményedik vagy el nem olvad.

22. §.

Kártékony állatok, milyenek a medve, farkas, róka, borz, tengeri nyul, hörcsög, görény, menyét, vad és házi macskák mindenki által saját birtokán és bármely időszakban elpusztíthatók.

E célra azonban emberre veszélyes vermek, csapdák vagy mérgezett csalétkék nem használhatók.

23. §.

A vadászatra jogosultakon kívül senkinek sem szabad a vadászati területre semminemű ebet bocsájtani; ha pedig valaki e területen a közlekedési utakat kivéve, eb kíséretében menne, azt tartozik porázra venni. Kivételt csak a pásztorok nyájörző kutyái képeznek, melyeknek nyakába azonban oly koloncز függesztendő, mely előlábaik térdein felül egy hüvelyknyire lóg alá.

24. §.

Foglyokat, fürjeket és fáczánokat bármely időszakban hálókkaal,

törökkel és hurkokkal fogni a tenyésztőket vagy ezek meghatalmazottjait kivéve nem szabad.

25. §.

A tilalmazott időszak beállta után 8 nappal a vadat árulni, megvenni vagy nyilvános helyeken étlapra jegyezni tiltatik.

26. §.

A mint a vad a szomszéd vadászjárásba átment, tovább nem üldözhető, kivévn ha vadászkutyák által vétetett volna hajtásba, azonban még ez esetben is, ha elfogatnék azon vadászjárás tulajdonosát illeti, kinek területén elfogatott.

27. §.

A kártékony vadak ellen eddig gyakorlatban volt hivatalos vadászatok jövőre megszűnnek; hasonlóképpen tiltatik az utról való vadászat is, kivévn a kártékony vadak elejtését.

V. Fejezet.

A vadászati felügyeletről.

28. §.

A vadászatra s vad-állományra felügyelni és felügyeltetni az illető tulajdonos vagy bérlő van első helyen hivatva e célra felesketett szolgálati személyzete által.

29. §.

Arra, hogy a felügyelő személyzet meghitelessék, szükséges annak kimutatása, hogy az illető

a) a 20 évet betöltötte és

b) hogy tolvajság, csalás, sikkasztás és hamis tanuskodás miatt büntetve soha sem volt.

30. §.

Az ilyen felesketett tiszték vagy szolgálók, ha nem csupán a vadászatra való felügyelettel volnának is megbizva, mégis arra nézve a következő hatáskörrel bírnak.

a) jogukban áll a vadászjárásban levő utakon, mesgyéken barázdákon és ösvényeken a vadászati felügyelet érdekében közlekedni;

b) kötelességük mindenkit a ki a vadászterületen az országos, megyei vagy községi utakat kivéve, fegyverrel vagy vadászkutyával jár, a vadászjegy és a tulajdonos által kiállított vadászengedély előmu-

tatására fõlszólítani s ha az illetõ ezt megtagadná tõle a fegyvert vagy a vadászkytyát elvenni s nevét és tartozkodási helyét feljegyezni.

Ily esetben azonban a történekrõl és a netalán okozott kárról tartozik a község házánál 48 óra alatt jelentést tenni s az elvett fegyvert oda beszolgáltatni, az ebre pedig gondot viselni.

Ha a tulajdonos a lefoglalt ebet 8 nap lefolyása alatt a tartási költség, netalán okozott károk és a váltságdíj befizetése mellett nem váltaná ki, az efelett való rendelkezés a vadászat birtokosát illeti.

c) ha a vadászati tilalom áthágója magát ismeretlenné tenni igyekeznék, s nevét eltagadni akarná, akkor a vadászat felügyelõjének jogában áll õt a község házához bekisérni, hogy ott kiléte kiderítenessék s ellene a további eljárás folyamatba vétessék.

d) a vadászterületen kóborló ebeket, ha a fennebbi szabály által elõírt rendeletnek nincs elég téve, rögtõn lelõni, kivévén a vizslát, agarat avagy angol-falka kutyát, mely utóbbiakat csak gazdájuk kétszeri megintése után, harmadizben lehet lelõni, ellenkező esetben az illetõ tulajdonosnak kártérítésre lévén igénye.

e) a tetten kapott orvadász üldözését idegen területen is lehet folytatni, mirõl azonban legfennebb 48 óra alatt az illetõ terület vadászat tulajdonosának vagy megbizottjának jelentést tenni tartozik.

31. §.

A fennemlített felesketett személyzetnek hit alatt teendõ vallomásai teljes bizonyító erõvel bírnak, kivévén ha vallomásaiknak ellenkezője a törvénykezési rendtartásban megállapított bizonyítékokkal kellõleg beigazoltatnék; mely esetben az ily felügyelõ vadászjegy birtokában többé nem lehet s hitletételre sem bocsátható.

32. §.

A vadászati jog tulajdonosa vagy bérlõje által fizetett személyzetten kívül mindazon közegeknek, melyek a közrend fenntartására hivatva vannak, kötelességük a vadászati tilalom ellen tapasztalt kihágásokat feljelenteni s az illetõket a tilalom rontásban meggátolni.

33. §.

Nagy fegyelem és szigor alkalmazandó különösen a törvény-szabta tilalmas idõben vadászók ellen, ha különben vadászati jogosultságokat igazolhatnák is.

VI. Fejezet.

A büntetésekről.

34. §.

Ki valakinek birtokán a tulajdonosnak vagy vadászat bérlőnek engedélye nélkül gyalog vadász 10—50 ftig, ha lóháton 20—200 ftig terjedő birságban elmarasztalandó.

Kivéven a 26. és 30 §. e) pontjában megjelölt esetet.

35. §.

Ha az orvadászat éjjel, vagy kerített helyen és tiltott eszközökkel gyakoroltatik, vagy ha az orvadász álcázva találtatik s a tetten érőt álnév bevallásával igyekszik félrevezetni, vagy azt veszélyesen fenyegetve ellenében erőszakot használ 100—200 ftig terjedő birságban elmarasztalandó, mely ismétlés esetében 300 ftig felemelhető.

36. §.

Ha a haszonbérbe adott vadásztéren a birtoktulajdonosok valamelyike a haszonbérlőt megtámadja vagy akadályozza, annyiszor a mennyiszer 5—20 ftig terjedő birságban elmarasztalandó.

37. §.

Ki anélkül vadász, hogy arra a jelen törvény értelmében egyéni jogosultsággal birna 5—50 ftig terjedhető birságban elmarasztalandó. Ismétlés esetében pedig fegyverétől is megfosztandó.

38. §.

Ki tiltott időben vadász 5-50 ftig büntethető s ismétlés esetében pénzbírságon felül vadászati jogosultságát is legalább 3 évre elveszti.

39. §.

Ki a madarak fészkeit elrombolja, tojásait vagy fiait elszedi 1—10 ftig büntethető; ismétlés esetében a mult esetben szabott birság kétszerzve fizetendő. Ki a marmotát bármi módon elejti vagy elfogja 5—50 ftig terjedhető birsággal fenytendő s ismétlés esetében az előbbi birságot kétszerzve fizeti.

40. §.

Ki tiltott időben vadat hordoz, árul, elad, megvesz 2—10 ftig büntetendő és a vad a helybeli szegények javára elkobzandó. Ismétlés esetében a megjelölt birság 25 ftig emelhető.

41. §.

Az előbbi §-ban megjelölt büntetéssel fenyítettnek a vadat rejtegető orgazdák is.

42. §.

Kinek vadászebét az illető felügyelő elfogta vagy róla bebizonyíthatja, hogy a vadásztéren volt s csak üldözése elől menekült, az a 26. §-ban megjelölt esetet kivéve váltság vagy birsággal minden nélküli kár megtérítésén kívül 1–5 ftig terjedhető birságban elmarasztalendő.

43. §.

A kiskorúak és nem önjogukért a birságra nézve szülők vagy gondnokaik felelősséggel tartoznak.

44. §.

Ha valaki egyszerre több kihágásért elmarasztaltatnék, a birság minden egyes kihágásért külön-külön megítélendő.

45. §.

Ha a vádlott fizetéképtelen elmarasztaltatása esetében fogsággal is büntethető s ilyenkor minden 5 ft vagy kisebb pénzbírságnak egy napi fogság felel meg.

46. §.

A birságok fele mindenkor a vadászat jogos haszonélvezőjét, másik fele pedig azon község, illetőleg községek iskoláit számarány szerint illeti, amelynek, vagy melyeknek határában a kihágás elkövetett.

VII. Fejezet.

A bírósági eljárásról.

47. §.

Hogy a vadászati jog megőrzésére hozott törvények gyakorlatilag hasznosoknak bizonyulhassanak, szükséges, hogy az ellenők vétők ellenében minél gyorsabban szereztethessék elégtétel: ennél fogva határozzatik:

a) minden vadászati kihágásnak illetékes bírója a megyékben a szolgabíró, sz. kir. városokban pedig a főkapitány, kik abban rövid uton minden perorvoslatok kizárásával intézkednek s ítéletük a fogság esetét kivéve, rögtön végrehajtható, birtokon kívül azonban a

megyei vagy városi törvényszékhez 8 nap alatt fellebbezhető, melynek ítélete aztán véglegesen dönt.

Amennyiben az ily kihágások részben bünfenyítő per megindítását is vonták maguk után, annyiban a bünfenyítő eljárást maguk után vont tettekre nézve a megtorlás a per rendes folyamára utasíttatik.

48. §.

A fennebb meghatározott büntetéseknek kiszabása végett az illetékes bíróság nemcsak a vadászati jog haszonélvezője panaszára, hanem a közrend fenntartására felállított hatósági vagy községi közegeknek feljelentésére is tartozik hivatalból eljárni.

49. §.

Minden vadászati kihágásra nézve a bírósági illetékesség a kihágás elkövetésének helye szerint megállapítandó. Ha a kihágás több illetékességre terjedne ki, ezek közül a panaszló szabadon választ.

50. §.

Ha valamely kihágás többek által társaságban követtetik el, egyik a másikért egyetemlegesen felelős.

51. §.

Az okozott költségek és károk minden egyes esetben megállapítandók s ugyanattól, ki a bíróságért felelős, együtlegesen behajthatók. Viszont ha a panaszlott a vád alól felmentetik, a magán vádló ellen költségei megítélendők.

52. §.

Minden vadászati kihágás, melynek megtorlása végett a tett elkövetésének napjától 2 hó alatt panasz vagy bejelentés nem tétetik, elévül.

53. §.

Amennyiben a fennebbi §§-okban más rendelkezés nem tétetett volna, az eljárást, károk megbecslését és megtérítését, birói illetőséget, bizonyítékokat és végrehajtást illetőleg az 1840. IX. törvczikk s erre vonatkozó későbbi törvények a vadászati kihágásokra nézve is zsinórmértékül szolgálnak.

VIII. Fejezet.

A régebbi intézkedések megszüntetéséről és e törvény végrehajtásáról.

54. §.

A vadászatra vonatkozó minden előbbi törvény, rendelet vagy szokás, a mennyiben ezen törvénynyel ellenkeznek, ezennel hatályon kívül helyeztetik, kivéve, ha a jelen törvény hatályba léptét megelőző cselekvények iránt ezen törvény életbeléptetése előtt a kereset már megindított.

55. §.

Ezen törvény végrehajtásával a belügyi, közgazdasági és igazságügyi miniszteriumok bizatnak meg.

Tudósítás.

A f. é. közgyűlésre szóló igazoló-jegy valamint a tagsági oklevél is e füzethez mellékelve, mindenki számára megküldetett.

Ujabb alapítványok az egyesület számára.

1) Készpénzben alapítottak :

Gróf Schönborn Erwin ur	300	forintot
Szatmár-Németi város közönsége	100	”
A pesti takarékpénztár	100	”
Scherffel Róbert ur	100	”
A kolozsvári m. k. bányaigazgatóság	100	”
A marmaros-szigethi m. k. bányaigazgatóság	400	”

2) Urbéri kötvényben :

Stanislaw Simon ur	100	forintot

3) Alapítványi kötvényt állítottak ki :

Gombossy János ur	100	frtról.
Az egri főkapitán	100	”
Főtisztelendő Ránolder János ur	200	”
Gróf Karácsonyi Gedő ur	100	”
Igló szépeességi város közönsége	100	”
Beniczky Ödön ur	100	”
Fülep Lajos ur	100	”
Kugler Lajos ur	100	”
Eperjes sz. k. város közönsége	100	”
Maros-Vásárhely sz. k. város közönsége	100	”
Sárospatak közbirtokossága	100	”

Az egyesület a fenttisztelt alapítóknak, hazafias áldozataikért, legőszintébb köszönetét és elismerését nyilvánítja.

Pártoló adomány az „Erdészeti kézikönyv“ pályadíjára.

E célra Syllaba Ernő erdész ur az egyesülethez 5 frtot küldvén, ügybuzgó tettéért fogadja annak elismerő köszönetét.

MITTHEILUNGEN

DES UNGARISCHEN

LANDES-FORST-VEREINES.

2-tes Heft.

August 1868.

Einladung

zur General-Versammlung des Ung. Landes-Forst-Vereines.

Da die Generalversammlung unseres Vereines am 20, 21, 22, 23 und 24-ten September l. Jrs. in der Stadt Debreczin und deren Umgebung abgehalten werden wird, erfüllen wir mit patriotischen Freude den uns zugekommenen Auftrag, indem wir zur Theilnahme an derselben unsere Fachgenossen, so wie auch die Forst- und Jagdfreunde einladen.

Zweck der jährlich abzuhaltenden Generalversammlungen ist, die Bekanntmachung mit den forstlichen Verhältnissen der betreffenden Gegend, und das Auffinden solcher Mittel, durch welche die Hebung unseres Forstwesens bewirkt werden könnte.

Zweck ist ferner, dass die im ungarischen Reiche zerstreut wirkenden Forstmänner im Wege unseres Vereines die Errungenschaften der Forstwirtschaft gegenseitig bekannt machen, dass die uns zunächst berührenden Tagesfragen durch vielseitigen Ideenaustausch beleuchtet werden um alles das, was für unser Forstwesen als vortheilhaft anerkannt wird, zur practischen Gültigkeit gelangen kann.

Dieses vor Augen haltend stellte der Verein ausser der Verhandlung der in den Statuten bestimmten Vereinsangelegenheiten, auch die Dissertation über folgende Forstliche Themata:

1) Mittheilungen über die forstlichen Verhältnisse des Biharers und der Nachbar-Comitate, als: Zustand der Forste,

Culturen, Massregeln gegen die Verbreitung forstschädlicher Gewächse, Ausnutzung der Forste, Holz-Consumtion, Arbeitslöhne und Ertrag der Wälder.

2) Mittheilungen über die forstlichen Nebennutzungen der Wälder des Biharer-, und der angrenzenden Comitate, besonders Mastung, Einsammlung der Knoppfern, Art und Weise der Pottaschensiederei, ihrer Ausdenung und ihren Ertrag.

3) In welchem Zustande befinden sich die Gemeindewälder und in welcher Weise übt der Staat das Recht der Beaufsichtigung derselben?

Wie weit ist man mit der Ablösung der Waldservituten gelangt, und welches Verfahren wurde zur Ermittlung ihrer Ausdehnung und Bestimmung der als Ersatz dienenden Waldflächen angewendet? Welche Erfolge weist die Forstpolizei in jenen Gegenden auf?

4) Welche triftigen Gründe bewogen das Aerar und einen Theil der grösseren Waldbesitzer Ungarns die Verwaltung ihrer Forste aus Betriebs-, Verrechnungs- und Cassa-Rücksichten von den übrigen Zweigen der Oekonomie unabhängig zu machen? Worin ist die Ursache dessen zu suchen, dass dieses zur Hebung der Forstwirthschaft unbedingt erforderliche System in Ungarn noch so wenig Anklang gefunden, und das Forstwesen nur als Suffix der Feldwirthschaft betrachtet wird.

5) Welche Bau- und Werk-Hölzer können in Folge der in Aussicht gestellten bedeutenderen Communications-Mittel auf Absatz und Ausfuhr rechnen?

6) Welche Resultate lieferten die Versuche mit der Beforstung der sandigen, kahlen Flächen im Biharer, Szabolcszer und den benachbarten Comitaten mit Rücksicht auf die einzelnen angewendeten Holzarten. Welche andere Holzarten wären auf Grund der bei Pflanz- und Saat-Schulen,

oder Kunstgärten gemachten Beobachtungen hiezu noch anzuempfehlen?

7) Welche Erfahrungen wurden bei der Bewirthschaftung der Eichen-Niederwälder in Debreczin und der Umgebung gemacht, und ist dort und auf welche Weise die Gewinnung der Eichenlohrinde ausführbar, welche mit dieser Betriebsart in Verbindung gebracht werden kann?

Indem wir diese für unser Vaterland wichtige Themata bekannt machen, ersuchen wir unsere geehrten Fachgenossen in der Generalversammlung je zahlreicher zu erscheinen, um zur Hebung unserer in stiefmütterlichen Verhältnissen befindliche Forstwirtschaft beizutragen, und nach Würdigung der zur Dissertation aufgestellten Themata ihre diesbezüglichen Ansichten und Erfahrungen gütigst mitzutheilen.

Auch wollen wir zur Kenntniss bringen, dass die königl. Freistadt Debreczin, welche Gründungs-Mitglied unseres Vereines ist, zum Empfange der Mitglieder uns ihre gütige Gastfreundschaft zugesagt hat, und das sämtliche hierländischen Eisenbahn- und Dampfschiffahrtsgesellschaften so wie bisher, den Theilnehmern die Begünstigung gewähren, dass bei Vorzeigung der Legitimations-Karte, welche jedem der geehrten Mitglieder zugesendet werden für die Hin- und Rück-Reise nur die Hälfte der üblichen Taxe zu entrichten sein wird.

Das Anmeldungs-Bureau befindet sich während der Sitzungsdauer und zwei Tage vorher beim Magistrate der Stadt Debreczin. Damit wir uns aber über die Zahl und Bequartierung der Theilnehmer eine gehörige Uibersicht verschaffen, ersuchen wir die Mitglieder, wie auch Diejenigen, welche sich unseren Verein anschliessen wollen, dass sie ihren diesbezüglichen Wunsch, bis spätestens 10-ten September dem Secretariate (Pest, Universitätsplatz Nro 5) bekannt geben, nach Ablauf dieser Frist aber ihre Anmeldungen dem städti-

sehen Forstmeister Hr. Paul Török nach Debreczin zuzenden mögen.

Mit Freuden begrüßen wir in Debreczin die Freunde des vaterländischen Forstwesens.

Pest und Debreczin am 5-ten August 1868.

Graf Béla Keglevich

Alexander Kis

Vereinspräses.

und

Albert Bedö

Paul Török

Sekretär.

Geschäfts-Leiter der Generalversammlung.

Protocoll

der am 8-ten Mai 1868 abgehaltenen Ausschuss-Sitzung des
Landes-Forst-Vereins.

Den Vorsitz führte : Gabriel v. Lónyay; anwesend waren die Ausschuss-Mitglieder, Johann Giller, Josef v. Hajós, Gedeon v. Piller, Ludvig v. Tisza und der Vereins-Sekretair Albert Bedö.

I. Da der Vereins-Präses an dieser Sitzung nicht Theil nehmen kann, übernimmt auf einstimmigen Wunsch der Ausschussmitglieder Herr Gabriel v. Lónyay den Vorsitz.

II. Die in Betreff der Ausarbeitung durch die vorjährige General-Versammlung ausgesendete Commission unterbreitet den durch dieselbe verfassten Jagdgesetz-Vorschlag, indem sie auch zugleich in einer ihn einleitenden Schrift jene Beweggründe entwickelt, welche sie vor Augen hatte, als sie die im gegenwärtigen Gesetz-Vorschlage enthaltenen Grundsätze mit Berücksichtigung der vaterländischen Verhältnisse und der naturgemässen Interessen der Jagd als annehmbar und anwendbar anerkannte.

Die Verhandlung des in seinen Grundprinzipien bekannten Gesetz-Vorschlages wird begonnen und folgende Modifikationen vorgenommen.

a) Im § 15 wurde aufgenommen : „Von der Zahlung der Jagdbillet-Taxe sind befreit die Forst- und Jagd-Beamten, wie auch das den Forst und die Jagd überwachende Dienstpersonale; diese Jagdbillete sind aber bloss innerhalb

des bezüglichen Dienstbezirkes gültig und werden auf Verlangen dem Grundbesitzer oder Jagdpächter ausgefolgt.“

Der erste Punkt des § 17, nach welchem „die durch Ausfolgung der Jagdbillete einflussenden Geldbeträge verzinslich abgesondert zu verwalten und zur Unterstützung der für die betreffende Gegend schon errichteten oder künftig zu errichtenden Forst- oder Landwirthschaftlichen Lehranstalten zu verwenden sind,“ wurde dahin abgeändert: „Die aus den Jagdbilleteden einflussenden Geldbeträge sind abgesondert, verzinslich zu verwalten, und im Wege der Mnnicipal-Behörden zu wirthschaftlichen Zwecken zu verwenden.“

c) Als 3-ter Punkt in demselben § wird aufgenommen: „Wenn der Besitzer des Jagdbilletes zu den Organen des Forst- und Jagd-Aufsichtspersonales gehört, so ist in demselben auch der Name des ihn Anstellenden anzuführen.“

Ausser diesen Modifikationen wurde der durch die Commission unterbreitete Gesetz-Vorschlag in seiner ganzen Ausdehnung angenommen, und das Präsidium mit der Unterbreitung desselben sammt der beigeschlossenen kurzen Motivirung an das Justiz-Ministerium betraut, und die Herausgabe desselben in den Mittheilungen des Vereines angeordnet.

III. Mit der Authentikation dieses Sitzungs-Protokolles wurden die Herrn Gabriel v. Lónyay und Ludvig v. Tisza betraut.

Zur Authentication

Gesehen :

Gr. Béla v. Keglevich,

Vereinspräses.

Gabriel v. Lónyay,

Ausgegeben :

Albert Bedő

Secretär.

Ludwig v. Tisza.

Program

der in Debreczin abzuhaltenden diesjährigen General-Versammlung.

Am 20-ten September 6 Uhr Nachmittag Zusammenkunft im grossen Saale des Stadthauses, und gegenseitige Bekanntmachung.

Am 21-ten 9 Uhr Vormittag Eröffnung der General-Versammlung, Verhandlung der Vereinsangelegenheiten und der aufgestellten forst-wirtschaftlichen Themata.

Nachmittag 2 Uhr gemeinschaftliches Mittagmahl im „Nagy erdő“ nach aufgehobener Tafel Besichtigung der Forste danebst.

Am 22-ten 6 Uhr Vormittag Zusammenkunft, hernach Besichtigung der Forste Pacz, Bánk, Haláp und Csere.

Um 2 Uhr Nachmittag gemeinschaftliches Mittagmahl im Csereer Forsthause und Rückkehr nach Debreczin.

Am 23-ten 9 Uhr Vormittag Vereinssitzung, Mittheilungen über die Verwaltung der dortigen Forste und Verhandlung der aufgestellten Forstthemata.

Um 2 Uhr Nachmittag gemeinschaftliches Mittagmahl in Nagy-Erdő, hernach Ausschuss-Sitzung in Debreczin.

Am 24-ten 8 Uhr Vormittag Schlusssitzung, nach Schluss derselben erscheinen die Mitglieder bei der Eröffnung der im Landwirthschaftlichen Institute stattfindenden Land- und forstwirtschaftlichen Ausstellung.

wir nach reichlicher Erwägung angenommen und angeschlossen haben. Das Grundprinzip des gegenwärtigen Gesetzesentwurfes ist die Jagd als Folge des Grundbesitzes, oder ihrer einzigen Quelle bildet der Grundbesitz. In unserem Vaterlande war die Ausübung der Jagd bis auf die neueste Zeit in der Hand der Grundbesitzer, während jetzt zahlreiche Gründe von Jagdverweigerung des Grundbesitzers hervorgehoben werden, weshalb wir unsere Aufmerksamkeit der Jagd zuwenden, deshalb müssen wir unsere Aufmerksamkeit auf die Ausübung der Jagd durch die Grundbesitzer zu lenken, durch welche die Jagd auch zugleich den Wert unseres Grundbesitzes erhöhen.

B e r i c h t

der zur Ausarbeitung des Jagdgesetz-Entwurfes entsendeten Commission.

Löblicher Verein!

Die zur Ausarbeitung des Jagdgesetz-Entwurfes entsendete Commission, begann die Ausarbeitung des hier beigeschlossenen Gesetzesvorschlages mit dem Bewusstsein, dass die geregelte Verwaltung der Jagd in unserem Vaterlande nicht bloss wegen Entwicklung der Männlichkeit der Staatsbürger, sondern auch vom Nationalökonomischen Standpunkte betrachtet gerathen ist, nach welchem Letzterem, wir nicht nur einen Theil unserer unentbehrlicheren Bedürfnisse leichter decken, sondern durch sorgfältigere Verwaltung der Jagd auch zugleich den Wert unseres Grundbesitzes erhöhen.

Indem wir nun das Bedürfniss und die Bestimmung der geregelten Jagd von diesem Gesichtspunkte auffassen, mussten wir unsere im gegenwärtigen Gesetzesvorschlage entwickelten Prinzipien dahin lenken, dass wir dasjenige, was unsere jüngst veränderten Besitzverhältnisse, und in Folge dessen, die individuelle Freiheit der Staatsbürger erfordern, einerseits, mit der Zukunft unserer Jagdangelegenheiten und den natürlichen Interessen der Jagd andererseits, nach Möglichkeit zu vereinbaren trachten.

Wir erwähnen noch kurz jene Beweggründe, welche uns zur Basis des lebhafteren Ideentausches dienen und die

wir nach reiflicher Erwägung angenommen und ausgesprochen haben. Das Grundprinzip des gegenwärtigen Gesetzvorschla- ges ist : Die Jagd ist Folge des Grundbesitzes, oder ihre einzige Quelle bildet der Grundbesitz.

In unserem Vaterlande war die Ausübung der Jagd bis auf die neueste Zeit Eigenthum privilegirter Klassen, wäh- rend jetzt zahlreiche früher vom Eigenthumsrechte des Grund- besitzes grössten Theils ausgeschlossene Mitbürger, Grund- besitzer geworden, und dadurch auch Recht zur Uibung der Jagd erhielten; deshalb mussten wir unsere Aufmerk- samkeit und unser Streben auf solche als zweckmässig er- kannte Anordnungen zu lenken trachten, durch welche das jüngst gewonnene Recht für den Besitzer nicht nur dem Namen nach bestehe und ein bloss ideales Vermögen bilde, sondern seinem Eigenthümer zugleich Nutzen trage; damit auf diese Weise der, grösstentheils wegen unnatürlicher Be- handlung seiner Vernichtung entgegen sehende Wildstand nicht noch mehr gelichtet, sondern im Gegentheile bei sorg- fältiger Beaufsichtigung dem Eigenthümer Quelle eines neuen Einkommens bilde; damit die Jagd oder das Vergnügen des Erlegens des Wildes, sich nur bis zu jener Grenze erstrecke, innerhalb derer sie die zum Ackerbau und Feldzucht erfor- derlichen Kräfte nicht schwächt; dass das, auf kleinerem Grundbesitze nicht stehende, aber doch vorkommende Wild durch die etwa unbesonnener Jagenden nicht vernichtet werde.

Auf Grund dessen und schon der Natur der Sache ent- fliegend, hielt die Commission für zweckmässig, dass bis dahin als das Grundprinzip dieses Gesetzvorschla- ges (nach welchem die Jagd dem gehört, wessen der Grund ist) in un- serem Vaterlande seiner ganzen Ausdehnung nach anwend- bar sein wird, daher an solchen Orten, wo man noch nicht weiss, wer Herr des betreffenden Grundes sein wird, d. h.

wo die Regelung der Besitzverhältnisse noch nicht durchgeführt ist — die Jagdausübung nach den heutigen gesetzlich noch fortbestehenden Verhältnissen unverändert aufrechterhalten werde.

Auf Grund der obenangeführten Umstände wurde daher notwendig, dass wegen rationeller Verwaltung der Jagd jene Fläche, auf welcher diese individuell geübt werden kann mit 300 Katastral-Jochen angenommen werde, welche wenn man bedenkt, welch ausgedehnte Fläche das Wild oft aufsucht, und dort nur einigermaßen Standwild zu werden pflegt, diese Fläche durchaus nicht für zu gross, sondern als solche anerkannt werden muss, die der Natur der Jagd entspringend, unabweisbares Bedürfniss derselben ist.

So erforderten es auch die im Anfange erwähnten Grundsätze, dass das an den kleineren Besitz gebundene Jagdrecht, wie dem allgemeinen Interesse, so auch dem Privat-Interesse des Eigenthümers besser entsprechend im Wege der Verpachtung ausgeübt werde, so wie es auch in, viel besser als unsere, geregelter Besitzverhältnisse sich erfreuenden Staaten der Fall ist, und wobei nicht unberücksichtigt werden darf, dass unsere Kleingrundbesitzer, wenn sie das, im Sinne dieses Gesetzes im Wege der Verpachtung gewinnende Einkommen nach Verhältniss ihres Grundbesitzes unter sich vertheilen, oder aber abweichend hievon zu Gemeindegzwecken verwenden, einen grössern Vortheil geniessen, als wenn sie derselbe, unabhängig von einander, wie man zu sagen pflegt „bei Nebel und Sonnenschein“ ausüben; so wie sie auch schon nach kurzer Zeit die Wahrheit dessen einsehen werden, dass bei solcher Verwaltung der Werth ihres Besitzes, wenn auch langsam sich doch erhöht und dass die Dauer des Jagdeinkommens nur auf diese Art gesichert werden kann.

Damit die Regelung der Jagd im Sinne dieses Gesetz-

vorchlages auch schon in nächster Zukunft nützliche Erfolge aufweise und etwaige Missbräuche verhindert würden, erkannte die Commission für zweckmässig aussprechen, das ohne Jagdschein zu jagen Niemandem gestattet sei. Solche Scheine sind bei der betreffenden Behörde zu lösen, und die Taxe für diesen innerhalb des ganzen Landes gültigen Schein beträgt für ein Jahr 6 fl.; welchen Betrag Jeder um so lieber zahlen wird, als er weiss, dass das einflussende Geld zur Hebung der vaterländischen Ökonomie bestimmt ist, und als solches auch zur Unterstützung der Land- und Forstwirtschaftlichen Lehranstalten verwendet werden wird, wodurch aber eben die Söhne jener Kleingrundbesitzer zu fachkundigen Landwirthen erziehen hilft, die laut Anordnung dieses Gesetzes ihr Jagdrecht nur unmittelbar ausüben.

Es war notwendig, dass in Betreff der Jagdausübung auch der Besitzer selbst zur Einhaltung der engeren Jagdperiode verpflichtet werde, indem diess die Vermehrung des werthvolleren Wildstandes, und das Interesse einer geregelten Jagd erheischt; während im entgegengesetzten Falle durch die zu jeder Zeit getriebene Wildverwüstung des Nachbars auch die Erfolge des Hegenden u. sorgfältig Pflegenden vernichtet werden könnten.

Die zur Bestrafung der Frevel beantragten Bussen werden Manchen im ersten Augenblicke als zustrengge erscheinen, — während aber einerseits nur diess die einzige Art der Verhinderung der Jagdfrevel ist, fühlt anderseits Niemand die Last des strengsten Gesetzes, der die Zweckmässigkeit desselben anerkannt und sich seinen Anordnungen fügt.

Ferner wollten wir auch der Verwendung der Geldstrafen unsere Aufmerksamkeit, in der möglichst besten Richtung hin lenken, und wünschten nun die Hälfte derselben

zur Unterstützung der Volksschule der betreffenden Gemeinde zu verwenden.

Auch der möglichst schnelle Gang der gerichtlichen Erledigung in Jagdrechtsfragen musste berücksichtigt werden, und deshalb erkennt die Commission das summarisch mündliche Rechtsverfahren, und das Appelliren aussen Besitz für zweckmässig.

Diess waren also löbl. Verein! jene Haupt-Grundsätze, welche wir bei der Ausarbeitung, nach sorgfältigem Studium der baierischen, preussischen, französichen und böhmischen Jagdgesetze mit steter Berücksichtigung unserer vaterländischen Verhältnisse, als annehmbar und anwendbar erkann- ten, und jetzt, nach dem wir den, nach jenen ausgearbeiteten Gesetzworschlag zur weitem Verhandlung und Gelangen- lassen an den competenten Ort, unterbreiten, zugleich um Berücksichtigung und Würdigung unserer Gründe bittend drücken wir unsern Dank für jenes Vertrauen aus, mit welchem uns der Verein in der vorjährigen General-Versamm- lung in Betreff der Ausarbeitung dieses Elaborates beehrt hat.

Pest, am 29-ten April 1868.

Im Namen der mit der Ausarbeitung des Jagdgesetz- Vorschlages betrauten Commission.

Der Präses der Commission

Ludwig v. Tisza.

Der Schriftführer der Commission

Albert Bedö.

Jagdgesetz-Vorschlag.

I-tes Capitel.

Von dem Eigenthumsrechte der Jagdnutzniessung.

§. 1.

Das Eigenthum der Jagdberechtigung ist unzertrennlich von dem Eigenthumsrechte jenes Besitzes, auf welchem die Jagd ausgeübt wird.

§. 2.

Dieses Recht kann auf dem urbarial geregelten und commasirten Grundbesitze individuell ausgeübt werden :

a) Auf einem solchen Jagdbezirke, der wenigstens 300 Katastraljoche enthält und nur aus einem einzigen zusammenhängenden Theile besteht, diesen Zusammenhang unterbrechen nicht Wege, Flüsse, Kanäle und Bäche.

b) Auf umzäumtem Terrain, ohne Rücksicht auf Flächenausdehnung, wenn dieses mit einer fünf Fuss hohen und nur durch Gewalt zu lösenden soliden Anzäumung oder Heckenzaume umgeben ist, und von irgend einer Fasanerie wenigstens 300 Klaftern entfernt liegt.

c) Auf Inseln, Teichen, Flüssen wenn auch ihre Fläche für sich nicht einen Jagdbezirk bildet.

§. 3.

Alle jene Besitzer, deren Grundbesitz für sich einen Jagdbezirk nicht ausmacht üben das Jagdrecht solidarisch und zwar auf die Art, dass derselbe in Pacht gegeben, Rente trägt.

Die Verpachtung geschieht nach einzelnen Steuergemeinden im Wege der Licitation, und die einflussenden Gelder werden unter die betreffenden Besitzer nach dem Verhältnisse ihres Besitzes vertheilt.

Bildet die Summe der zu einer Steuergemeinde gehörigen kleinen Besitze eine so grosse Fläche, dass diese in einem Körper nicht verpachtet werden könnte, so ist dieselbe in Jagdbezirke zu theilen und diese einzeln zu verpachten.

§. 4.

In jenen Gemarkungen, in denen die Besitzregelung und die Urbarial-Ausscheidung noch nicht durchgeführt wurde, ist das Jagdrecht, so lange bis dieselbe nicht durchgeführt sein wird, nach den bestehenden Gesetzen und Gebrauche zu üben.

§. 5.

In denjenigen Gemeinden, in denen die Besitzregelung und Commassation bereits durchgeführt ist, und der gewesene Grundherr sich das Jagdrecht auf den früheren Urbarial-Gründen um den Preis, welcher immer zum Tausch gebrachten Opfer, auch für die Zukunft vertragsmässig auf ewige Zeiten ausbedungen; wird diese Bedingung als mit dem Principe des freien Grundbesitzes im Gegensatze, aufgehoben. Die gewesenen Urbarialisten sind dagegen verpflichtet, das ihren Grundbesitz belastende Jagdservitut, nach jenen Gesetzen und Normen abzulösen, welche zur Ablösung anderer Urbarial-Servitute festgestellt wurden. Wenn dagegen der gewesene Grundherr und die Gemeinde-Besitzer bei Gelegenheit der Urbarial-Regelung einen derartigen Vertrag bloss auf eine gewisse bestimmte Zeit geschlossen haben, wird dieser Vertrag als solcher betrachtet, dessen Pachtzins im Voraus gezahlt wurde und bleibt auf die vertragsmässige Zeit in Gültigkeit.

II. Capitel.

Von der Verpachtung der Jagdnutzniessung.

§. 6.

In allen jenen Fällen, in welchen auf Grund der Früheren die Jagd zu verpachten ist, ist die Pachtdauer wenigstens auf 3 und längstens auf 6 Jahre zu setzen.

Die Verpachtung hat durch den betreffenden Beamten der Staatsverwaltung zugeschehen: und ist ihr Termin in den Nachbargemeinden und in der nächsten Stadt, wo Wochenmärkte abgehalten werden, wenigstens 2 Monate früher kund zu machen.

§ 7

Im Falle der Nichteinhaltung der obigen Bedingungen ist die Verpachtung ungültig, und der betreffende Beamte der Staatsverwaltung bewirkt dieselbe — auf wessen immer Anzeige — auf Kosten der diess unterlassenden Gemeinde.

§. 8.

Von dieser Art der Verpachtung sind ausgenommen :

a) Die einen Jagdbezirk nicht bildenden kleineren Flächen, welche im Grundbesitze eines grösseren Besitzers inselartig eingeschlossen sind (Inclava). Die Jagd auf solchem Terrain im gegenseitigen Vergleichswege zu Pachten, steht primo loco dem Eigenthümer des dieses Terrain einschliessenden grössern Grundbesitzes zu.

b) Wenn in das wenigstens 200 Joch grosse, besonders waldigen Jagdterrain ein Theil eines kleinern als 300 Joch betragenden Gesamtbesitzes sich wenigstens 500 Klaftern weit einkelt, hat der grössere Grundbesitzer das Recht zu wünschen, dass dieser Theil zur Ausübung des Jagdrechtes vom kleinern Besitze getrennt und die Jagd auf demselben ihm verpachtet werde.

Zu diesem Ende ist 2 Monate vor Ablauf des Termines der Verpachtung der betreffende grössere Grundbesitzer zur Erklärung aufzufordern, ob er von seinem Rechte Gebrauch machen will, und nur wenn er demselben entsagt, oder nach Verlauf von 15 Tagen nach Einhändigung der Aufforderung persönlich oder durch seinen Bevollmächtigten nicht antwortet, ist die Verpachtung oder individuelle Ausübung der Jagd Betreff des inclavirten Terrains zu bewirken.

Wenn der berechtigte Pachtgeber und Pachtnehmer sich über die Pachtsumme in Privatwege nicht einigen könnten in diesem Falle bestimmt der betreffende Beamte der Staatsverwaltung dieselbe nach den in der Nachbarschaft üblichen Preisen urtheilmässig.

Die allfällige Appellirung geschieht an das Comitats-Gericht; bis zur endgültigen Entscheidung dieser Angelegenheit ist jedoch das betreffende Terrain zu hegen, und es darf auf ihm keiner der beiden Theile jagen.

§. 9.

Der Pächter ist verpflichtet den Pachtzins jährlich im Voraus zu entrichten, und ausserdem den einjährigen Pachtzinsbetrag als

Sicherstellung, entweder im Baaren, in Sparkassabücheln oder im Tageskurse zu berechnenden Werthpapieren in der Cassa der Ortsbehörde zu deponiren.

§. 10.

Das Uiberlassen eines gepachteten Jagdterrains in Subpacht wird nicht gestattet. Im Falle des Todes des Pächters können jedoch die Erben oder ihr Vormund die Ausübung des Jagdrechtes, nach an die Gemeinde gemachten Anzeige, einen andern Pächter verpachten.

§. 11.

Wenn sich für ein vereinigttes Jagdterrain kein Pächter findet, so ist dasselbe bis dahin in Hegung zu halten, bis nach wiederholten Licitations-Versuchen die Verpachtung desselben gelingt.

§. 12.

Der Pächter ist verpflichtet, den durch ihn selbst, oder durch den mit seiner Bewilligung Jagenden, oder aber durch den stark vermehrten Wildstand an Saaten, Culturen und anderen Forst- und Oeconomie-Objekten verursachten Schaden volle Entschädigung zu leisten.

Hiezu ist aber notwendig, dass der Schaden sowohl der Ortsbehörde, als auch dem Jagdeigenthümer oder seinem Bevollmächtigten binnen 6 Tagen, wegen Aufnahme desselben angezeigt werde.

Die Vergütung des Werthes des zu ersetzenden Schadens hat bei Hackfrüchten, Weingärten und Wiesen sogleich, bei Aehrenfrüchten hingegen unmittelbar vor deren Einsammlung zu geschehen. Auf Verlangen der Mehrheit der pachtgebenden Gemeinde, kann die Jagd zu Pferde verboten werden, nur ist diess bei der Verpachtung ausdrücklich zu bedingen.

§. 14.

Derjenige Pächter, der den Erfordernissen dieses Gesetzes entspricht, darf in der Ausübung seines Jagdrechtes nicht beeinträchtigt werden.

III-tes Capitel.

Von der zur Ausübung der Jagd erforderlichen individuellen Befähigung.

§. 15.

Zur Befähigung zur Jagdausübung wird erfordert, dass der Betreffende einen Jagdschein (Jagdbillet) besitze, welcher durch den

Vicegespan des Comitatus oder Stadtbürgermeister ausgefolgt wird, und auf welchem von Seite der Municipal-Cassa, der in dieselbe jährlich zu entrichtende Betrag von 6 fl. quittirt sein muss.

Von der Entrichtung der Taxe für diesen Jagdschein sind befreit, die Forst- und Jagd-Beamten, so wie das den Forst und die Jagd überwachende Dienstpersonale. Diese taxfreien und nur auf das laufende Jahr lautenden Jagdscheine sind aber nur innerhalb des betreffenden Dienstbezirkes gültig und werden auf Verlangen dem Grundbesitzer oder Jagdpächter ausgefolgt. Auf schriftliches Ansuchen können Jagdscheine jedem Staatsbürger der selbst oder wenigstens einer dessen Eltern als steuerzahlend eingetragen erscheint.

Ausländern nur dann, wenn derselbe durch zwei Jagdberechtigte Staatsbürger empfohlen wird.

Jagdscheine dürfen nicht ausgefolgt werden :

b) Jünglingen von 15—18 Jahren, wenn sie die Erlaubniss des Vaters, der Mutter oder des Vormundes nicht vorzeigen können.

c) Unter Curatel gestellten,

d) denjenigen, die wegen Mord, Raub, öffentliche Gewaltthätigkeit, gefährliche Drohungen, Einbruch und des Verbrechens des missbrauchten Vertrauens und wiederholten Wilddieberei schon gestraft waren, nach überstandener Strafe wenigstens 3 Jahre.

§. 16.

Der Besitz des Jagdscheines berechtigt zur Jagd nur unter den in den früheren Paragraphen bestimmten Modifikationen und auf dem nach demselben bestimmten Terrain.

§. 17.

Die aus den Jagdscheinen einflussenden Gelder sind abgesondert verzinslich zu verwalten und durch die einzelnen Municipalbehörden zu gemeinnützigen Zwecken zu verwenden.

Im ganzen Lande werden gleiche Jagdscheine ausgefolgt, lauten stets nur auf das laufende Kalender-Jahr, und enthalten den Namen des Besitzers, die Zeit der Ausfertigung, und die Bestätigung des sie ausfolgenden Amtes.

Gehört der Besitzer des Jagdscheines zum Forst- oder Jagdschutzpersonale, so ist in dem Scheine auch der Name des ihn Anstellenden anzugeben.

Die Jagdscheine dürfen einem Andern unter keinem Vorwande abgetreten werden.

§. 18.

Wer keinen Jagdschein besitzt, darf kein Jagdpächter sein; wenn irgend ein Pächter während der Pachtdauer seiner Jagdberechtigung gerichtlich verlustig erklärt wird, ist ihm in diesem Falle der Jagdschein abzunehmen, und verliert die Pachtung ohne jedem Ersatz; ja, wenn das bezügliche Jagdterrain im Wege einer neuen Litzitation um einen dem frühern gleichen Pachtzins nicht verpachtet werden könnte, hat derselbe sogar den Abgang bis zur Höhe des durch ihn vertragsmässig übernommenen Betrages und zwar auf die ganze noch übrige Pachtzeit zu ersätzen.

IV-tes Capitel.

Von der Hegezeit und Jagdverbot.

§. 19.

Die allgemeine Hegezeit für die Jagd mit Schiesswaffen dauert vom 1-ten Feber bis 15-ten August; hinsichtlich der Jagd mit Windhunden fängt sie aber mit 15. Feber an.

Ausserdem ist die Jagd verboten:

- a) Auf Edel- und Dammwild vom 1-ten October bis 1-ten Jnli.
- b) Rehwild (Böcke) vom 15-ten Feber bis 1-ten Juni.
- c) Gemswild 15-ten Nowember bis 1-ten August.
- d) Auerhahn vom 15-ten Mai bis 1-ten März; Hennen (Hühner) im allgemeinen verboten.
- e) Rebhühner, Fasanen, Wachteln und Wachtelkönige vom 15-ten Feber bis 15-ten August.
- f) Auf bei uns brütende Zugvögel während der Brutzeit, das ist vom 1-ten Mai bis 1-ten Juli.

Desgleichen ist verboten, während der Hegezeit die Jungen des Wildes zu fangen oder die Nester der Vögel zu zerstören, ihre Eier und Jungen auszunehmen; ausgenommen sind die Eier der Kiebitze, welche durch den Jagdbesitzer jederzeit ausgenommen werden können.

Hievon bilden die Züge der Haus- und Wild-Tauben, Staare, aller Arten der Dohlen und Sperlinge eine Ausnahme, welche so wie das in Wildparks gezogene Wild für den betreffenden Eigethümer jederzeit Gegenstand der Jagd sein können.

§. 20.

Das Fangen und Schiessen der Singvögel und der die Insekten des Waldes vertilgenden Vögel ist verboten.

Ebenso ist die Jagd auf das Murmelthier oder welcher immer Art seiner Vertilgung bis zur weiteren Bestimmung des gegenwärtigen Gesetzes nicht gestattet.

§. 21.

Verboten ist die Jagd auch in der Jagdzeit dann, wenn zum Mindestem einhalb Fuss hoher Schnee gefallen ist, so lange derselbe nicht erhärtet oder wegschmilzt.

§. 22.

Raubthiere, wie der Bär, Wolf, Fuchs, Dachs, Kaninchen, Wiesel, Iltis, Wild- und Hauskatze, können durch Jedermann und zu jeder Zeit vertilgt werden.

Doch dürfen zu diesem Zwecke keine für Menschen gefährliche, Fanggruben, Fallen, vergiftete Kürungen angewendet werden.

§. 23.

Ausser den Jagdberechtigten dürfen durch Niemanden in ein Jagdterrain Hunde ausgelassen werden; wenn aber Jemand auf solchem Jagdterrain, ausgenommen die Communicationswege in Begleitung eines Hundes geht, so ist er verpflichtet denselben an der Kuppel zu führen; Ausnahme hievon bilden bloss die, die Heerde wachenden Schäferhunde, welchen jedoch ein Klotz in der Art am Halse zu befestigen ist, dass dieser ihnen an den Vorderfüssen bis einen Zoll über das Knie zu hängen kommt.

§. 24.

Rebhühner, Wachteln und Fasanen zu welcher immer Zeit mittelst Netzen, Dohnen und Schlingen zu fangen ist mit Ausnahme der sie Pflegenden oder deren Bevollmächtigten Niemandem gestattet.

§. 25.

Acht Tage nach Eintritt der Hegezeit Wild zu verkaufen, zu kaufen oder in öffentlichen Lokalen auf die Speisekarte zu setzen ist verboten.

§. 26.

Sobald das Wild die Nachbargrenze überschritten, darf es weiter nicht mehr verfolgt werden, ausgenommen wenn es durch Hunde

gejagt würde, wo derselbe, auch im Falle, als es durch sie abgefangen würde, dem Eigenthümer des Jagdbezirkes gehört, auf dessen Terrain dasselbe abgefangen wurde.

§. 27.

Die bisher üblichen ämtlichen Jagden auf schädliches Wild werden für die Zukunft aufgehoben, desgleichen ist auch die Jagd von Wegen verboten mit Ausnahme des Erlegens vom schädlichen Wild.

V-tes Capitel.

Von der Beaufsichtigung der Jagd.

§. 28.

Die Jagd und den Wildstand zu beaufsichtigen und beaufsichtigen zu lassen, ist der betreffende Eigenthümer oder Pächter durch das zu diesem Zwecke beedete Dienstpersonale allererst berufen.

§. 29.

Zur Beedigung des Aufsichtspersonales ist erforderlich die Nachweisung, dass der betreffende :

- a) das 20-te Lebensjahr überschritten.
- b) Wegen Diebstahl, Betrug, Veruntreuung und falsches Zeugen niemals gestraft war.

§. 30.

Die auf solche Weise beedeten Beamten und Diener, wenn sie auch nicht bloss mit Beaufsichtigung der Jagd betraut wären, besitzen doch mit Berücksichtigung dessen folgenden Wirkungskreis :

- a) Sind sie befugt die im Jagdbezirke befindlichen Wege, Rillen, Scheidewege und Fussesstege im Interesse der Beaufsichtigung der Jagd zu begehen ;
- b) Sind sie verpflichtet Jeden, der im Jagdterrain, ausgenommen die Landes- und Comitats- oder Communalwege mit Schiesswaffe oder Jagdhund angetroffen wird zur Vorzeigung des Jagdscheines und der durch den Eigenthümer ausgestellten Jagdbewilligung aufzufordern, und wenn sich der Betreffende das zu thun weigern sollte, ihm die Waffe oder den Hund abzunehmen, und seinen Namen und Aufenthaltsort zu notiren.

In solchen Fällen sind Sie aber verpflichtet diese Vorfälle und

den allenfalls verübten Schaden binnen 48 Stundem im Gemeindehause anzuzeigen und die abgenommene Waffe einzuliefern, für den Hund hingegen Sorge zu tragen.

Sollte der Eigenthümer des abgefangenen Hundes nebst Zahlung der Erhaltungskosten des allenfalls zugefügten Schadens und des Lösegeldes denselben binnen 8 Tagen nicht auslösen, so kann der Jagdbesitzer über ihn nach frein Willen verfügen.

c) Bemüht sich der Uibertreter des Jagdverbotes unbekannt zu bleiben, und seinen Namen zu verheimlichen, dann hat der Jagdaufseher das Recht ihn auf das Gemeindehaus zu begleiten, damit dort sein Name ausgeforscht und gegen ihn das weitere Verfahren eingeleitet werde.

d) Die im Jagdrevire herumschweifenden Hunde sind, wenn der obigen Vorschrift nicht Genüge geleistet ist, sogleich zu erschliessen, ausgenommen der Vorstehhund, Windhund und englischen Falkenhund, die erst nach zweimaliger Ermahnung des Eigenthümers, das drittemal erschossen werden dürfen, im Gegentheile hat aber der Jagdeigenthümer Anspruch auf Schadenersatz.

e) Der auf frischer That ertappte Raubschütze darf auch auf fremdes Jagdterrain verfolgt werden, doch mus der betreffende Jagdeigenthümer oder dessen Bevollmächtigter davon binnen 48 Stunden in Kenntniss gesetzt werden.

§. 31.

Die Aussagen des oben gedachten beeideten Dienstpersonales besitzen volle Beweiskraft; ausgenommen, wenn der Gegensatz seiner Aussagen durch die in Gesetzverfahren bedingten Beweise gehörig begründet sind, wo in diesem Falle dem Betreffenden der Jagdschein sogleich abgenommen und zur Eidesleistung nicht mehr zugelassen werden darf.

§. 32.

Ausser dem, durch den Eigenthümer des Jagdrechtes gezahlten Dienstpersonale, sind alle jene Organe, welche zur Aufrechthaltung der öffentlichen Ordnung berufen, sind verpflichtet in Erfahrung gebrachte Uibertretungen des Jagdverbotes anzuzeigen, und die Betreffenden in der Nichtbeachtung des Jagdverbotes zu verhindern.

§. 33.

Grosse Disciplin und Strenge ist besonders gegen in der ge-

setzlichen Hegezeit Jagende anzuwenden, auch wenn sie ihre Jagdberechtigung nachzuweisen im Stande wären.

VI-tes Capitel.

Von den Strafen.

§. 34.

Jagt Jemand auf dem Grundbesitze eines Andern ohne Einwilligung des Eigenthümers oder Jagdpächters zu Fuss, ist er zu einer Geldbusse von 10—50 fl., — zu Pferde, von 20—200 fl. zu verurtheilen. Ausgenommen sind nur die im 26-ten und 30. §. bezeichneten Fälle.

§. 35.

Wird Wilddieberei bei Nacht oder an eingezäunten Orten, mit unerlaubten Werkzeugen begangen, oder der Wilddieb masquirt ertappt, und ist er beflissen den ihn auf der That Ertappenden durch Angabe eines falschen Namens irre zu leiten, oder gebraucht er gegen den, ihm ernstlich drohend, Gewalt, so ist er zu einer Strafe von 100—200 fl. zu verurtheilen welches im Wiederholungsfalle bis 300 fl. erhöht werden kann.

§. 36.

Wenn auf einem in Pacht gegebenen Jagdterrain irgend einer der Grundeigenthümer den Pächter angreift oder stört, so ist derselbe in jedem vorkommenden Falle mit einer Geldbusse von 5—20 fl. zu bestrafen.

§. 37.

Wer jagt ohne dass er im Sinne dieses Gesetzes dazu persönlich berechtigt wäre, ist zu einer Geldstrafe von 5—50 fl. zu verurtheilen. Im Wiederholungsfalle ist ihm auch die Schiesswaffe abzunehmen.

§. 38.

Wer in der Hegezeit jagt, kann mit 5—50 fl. gestraft werden, und verliert im Wiederholungsfalle die Jagdberechtigung, ausser der Geldbusse, auf wenigstens 3 Jahre.

§. 39.

Wer die Nester der Vögel zerstört oder ihre Eier und Jungen

ausnimmt, kann mit 1—10 fl. gestraft werden, im Wiederholungsfalle aber die frühere Geldstrafe verdoppelt werden.

Wer das Murmelthier auf welcher immer Weise erlegt oder fängt, ist zu einer Geldbusse von 5—50 fl. zu verurtheilen; im Wiederholungsfalle aber zahlt er das doppelte der im frühern Falle gezahlten Geldbusse.

§. 40.

Wer während der Hegezeit Wild trägt, verkauft, und einkauft, ist mit einer Geldstrafe von 2—10 fl. zu bestrafen, und das Wild zu Gunsten der Ortsarmen zu confisciren. Im Wiederholungsfalle kann die bezeichnete Geldbusse bis 25 fl. erhöht werden.

§. 41.

Die im früheren § genannte Strafe erhalten auch die das Wild verhelenden Wildhehler.

§. 42.

Wessen Hund der betreffende Aufseher abfängt, oder doch beweisen kann dass er ihn im Jagdreviere angetroffen, ist mit Ausnahme des im §. 26 angegebenen Falles ausser dem allfälligen Schadenersatz zu einem Lösegelde von 1—5 fl. zu verurtheilen.

§. 43.

Für die Minderjährigen und nicht Selbstberechtigten sind in Betreff der Geldbusse ihre Elter oder Curatoren verantwortlich.

§. 44.

Wenn Jemand zu gleicher Zeit wegen mehreren Uibertretungen verurtheilt werden sollte, ist die Geldbusse für jeden einzelnen Fall abgesondert zu entrichten.

§. 45.

Ist der Angeklagte zahlungsunfähig, so kann er im Falle der Verurtheilung auch zu Haft verurtheilt werden, wo dann 5 fl. oder eine geringere Geldbusse je einem Tage entsprechen.

§. 46.

Die Hälfte der Geldstrafen gehören immer dem gesetzlichen Nutzniesser der Jagd; die andere Hälfte aber derjenigen Gemeinde, eigentlich verhältnissmässig den Schulen derjenigen Gemeinden, innerhalb deren oder derer Gemarkung die Uebertretung verübt wurde.

VII-tes Capitel.

Vom Gerichtsverfahren.

§. 47.

Damit sich die zur Wahrung des Jagdrechtcs aufgestellten Gesetze als practischnützlich erweisen, ist erforderlich, dass durch die Uebertreter derselben die Genugthuung sobald als möglich geleistet werde: deshalb wird bestimmt:

a) Der competente Richter eines jeden Jagdfrevcls ist im Comitats der Stuhlrichter, bei den k. Freistädten hingegen der Stadthauptmann, welche mit Ausschluss jeden Rechtsmittels darüber verfügen, und deren Urtheil mit Ausnahme der auf Haft lautenden, sogleich zu vollziehen ist. Ausser Besitz jedoch binnen 8 Tagen an das Comitats- oder Stadtgericht appellirt werden kann, dessen Urtheil dann endgültig ist.

In wieferne solche Frevel theilweise das Anhängigmachen eines Strafprozesses nach sich ziehen, ist mit Berücksichtigung der das Strafverfahren nach sich ziehenden Handlung die Strafe auf den ordentlichen Prozessgang hinzuweisen.

§. 48.

Zur Anwendung der obenerwähnten Strafen ist das betreffende Ortsgericht nicht nur auf Klage des Nutzniessers des Jagdrechtcs, sondern auch auf Anzeige der zur Aufrechthaltung der öffentlichen Ordnung bestellten Gerichts- oder Gemeinde-Organe einzuschreiten von Amtswegen verpflichtet.

§. 49.

Mit Rücksicht auf den Jagdfrevel ist die gerichtliche Competenz nach dem Schauplatze des begangenen Frevels zu bestimmen. Wenn sich der Frevel auf mehrere Competenzen erstreckt, hat unter diesen der Kläger die frei Wahl.

§. 50.

Wenn ein Frevel durch Mehrere gemeinschaftlich verübt wurde, haftet der Eine für den Andern solidarisch.

§. 51.

Die verursachten Kosten u. Schäden sind für jeden einzelnen Fall zu bestimmen, und von denjenigen, der für die Geld busse haftet

insgesammt einzutreiben. Entgegengesetzt sind die Kosten, wenn der Geklagte von der Anklage freigesprochen wird, vom Kläger zu tragen.

§. 52.

Jeder Jagdfrevel, der zur Abstrafung zwei Monate nach Ausübung desselben nicht geklagt oder angezeigt wurde, verjährt.

§. 53.

In wieferne in den früheren §§ keine andere Anordnung getroffen wurde, dient in Betreff, des Verfahrens, Schaden-Schätzung und Ersatz. Competenz der Gerichte, Beweisführung und Exekution, der Gesetz-Artikel IX. v. J. 1840 und die auf derselbe Bezug habenden spätern Gesetze auch auf die Jagdfrevel zur Richtschnur.

VIII-tes Capitel.

Von der Aufhebung der ältern Anordnungen und Vollziehung dieses Gesetzes.

§. 54.

Jede frühere auf die Jagd Bezug habende Anordnung oder Gebrauch wird hiemit, insoferne dieselben mit diesem Gesetze in Widerspruche ständen ausser Kraft gesetzt, ausgenommen wenn noch vor dem Inslebentreten dieses Gesetzes, gegen Uibertretungen der Prozess schon eingeleitet worden wäre.

§. 55.

Mit der Durchführung dieses Gesetzes wurden die Ministerien für das Innere, Volkswirtschaft und Justiz beauftragt.

Nachricht.

Die Legitimationskarten für die d. J. General-Versammlung, so wie die Diplome werden diesem Hefte beigeschlossen jedem Vereins-Mitgliede zugesendet.

AZ

ORSZÁGOS ERDÉSZETI-EGYESÜLET

KÖZLEMÉNYEI.

1-ső füzet.

Augusztus 1869.

M e g h i v á s

az Országos Erdészeti-egyesület f. évi közgyűlésére.

Az Országos Erdészeti-egyesület idei közgyűlését szeptemberhó 26-tól október 1-ig Kassa sz. k. városában és vidékén tartja meg.

Alolírtak az egyesület t. tagjait, a hazai erdőbirtokosokat s azok erdészeti tisztviselőit, a vadászat összes ügybarátait és mind azokat, kik erdőgazdaságunk viszonyai s az Erdészeti-egyesület által képviselt ügyek iránt érdeklélnek, hazafiúi tisztelettel hívják meg a kassai közgyűlésben leendő részvételre.

Az évenként megtartott egyleti közgyűlés egyik feladata a hazai erdőgazdaság állapotának minél kiterjedtebb megismerhetésére működni, s ilyen célból lett most is választva az alföld és felvidék erdőgazdasága között átmeneti kapcsolatot képező kassa-vidéki erdőgazdaságat meg szemlélése és viszonyainak tanulmányozása.

Erdészeti érdekeink vizsgálódásával foglalkozó ügybarátaink bizonyára jól ismerik azon kedvező fordulatot, mely a kassa-vidéki erdők gazdaságánál a felvidék emelkedő gyárparával s a közelebről kiépülő közlekedési utakkal már is be állott.

Jó reménnyel hiszszük azért, hogy mind azok, kik a hazai erdészeti viszonyokról időszerű tudomást birni ohajtának, közgyűlésünk tárgyalásaiban résztvesznek, s az egyesület által kitűzött czélt becses közreműködésükkel és tanácsaikkal elérni segitendnek.

Az egyesület 3 évre választott igazgató választmányának hivatali ideje letelvén, e közgyűlésen új választások eszközlendők, s ugyan ezért eddigi és leendő tagtársainknak minél nagyobb számmal való megjelenését ohajtjuk

Kassa városának természeti szépségeiben gazdag vidéke, a szakérdekű kirándulások tanuságai mellett, szintén kellemes változatosságot ígér, s a közgyűlés alkalmával csekély fáradsággal szerzendett tapasztalat szakügyi teendőink elintézésénél hasznos tájékozást nyujthat.

Megemlítjük még, hogy Kassa sz. k. városa egyesületünket mint házi gazda fogadja, s hogy a hazai vasuti és hajózási vállalatok tagtársainkat, az egyesület igazolási jegyének előmutatása mellett, a fennálló személyszállítási díjnak felért szállítják.

A résztvevők számáról az elszállásolhatás végett kellő tájékozást ohajtván, kérjük tagtársainkat, hogy a résztvételt illető szándékukat a titkári hivattal — Pest, reáltanoda utcza 14 sz. — szeptember 15-ig tudatni sziveskedjenek, mely határidő eltelte után a bejelentések Haske Emil városi főerdészhez Kassára intézendők.

A jelentkezési iroda, a gyűlés ideje alatt s az ezt megelőző két napon, Kassa város tanácsházánál.

Az egyesületbe ujon belépő és 5 frt. évdíj fizetésére kötelezett tagok a felvétel eszközsléséért és az igazolási jegyekért sziveskedjenek az egyesület titkári hivatalához fordulni.

Ismételve meghivjuk még összes tagtársainkat és ügybarátainkat, hogy közgyűlésünkön minél számosabban meg-

jelenni, — s a szakközlönyünkben és e lapokban is közlendő erdőgazdasági kérdésekre pedig becses nézeteiket, illetőleg tapasztalataikat, közgyűlésünk alkalmával szóval vagy írásban közölni sziveskedjenek.

Pesten és Kassán, 1869.

Keglevich Béla,

az egyesület elnöke.

Bedő Albert,

az egyesület titkára.

Loósz József,

és

Haske Emil,

közgyűlési ügyvezetők.

Az egyesület f. é. közgyűlésén tárgyalandó erdőgazdasági kérdések.

1) Közlemények az abauj- és szomszédmegyei nemkülönben a kassavárosi erdészeti viszonyokról, u. m. az erdők állapota, mivelése, használata, a fafogyasztás, faárak, munkabér és az erdők jövedelme felől Továbbá azok mellékhasználatairól, különösen a makkoltatás, gubicsszedés, hamuszirfőzés, mészégetés módjáról, terjedelméről és ezek jövedelméről; továbbá az erdei legeltetésről s ennek a juhok által való használatáról.

2) Milyen állapotban vannak a községi erdők s miképen intéztetik azok irányában az állam felügyeleti joga. Mennyire haladtak az erdei szolgálmányok megváltásával; micsoda eljárást követtek azok terjedelmének kipuhatólására és a váltságul szolgáló erdőterület nagyságának meghatározására. Minő eredményeket mutat fel az erdei rendőrség?

3) A közlekedési eszközök kilátásban levő nagyobb-szerű szaporodása folytán minő épületi fák számíthatnak keletre és kivitelre. Mi állott eddig és mi áll még mindig utjában annak, hogy szerszámfaink kivitele, a külföld ez irányban való szükségletével nincs arányban.

4. Tekintetbe véve, hogy a meter-rendszer hazánkban is nemsokára be fog hozatni, nem volna-e tanácsos, hogy a törvényhozás által megállapítandó mértékrendszerbe egy, az erdőgazdaság és fakereskedés igényeinek megfelelő faköbmérték-egység is vétetnék fel.

Az 1869. évi közgyűlés napirendje.

Szeptember 26-án. Vasárnap délután 6 órakor ismerkedési összejövetel a kassai Cassinó-egylet termében.

„ 27-én. Hétfőn, délelőtt 9 órakor a közgyűlés megnyitása, az elnök, alelnökök, és az igazgató választmány választott tagjainak hivatalukról való leköszönése, erre az új tisztikar megválasztása, titkári jelentés, a közgyűlés elé tartozó ügyeknek és a kitűzött erdőgazdasági kérdéseknek sorrend szerint leendő tárgyalása; délután 2 órakor közös ebéd a városi redoutteremben, ezután erdei szemle a kassaujfalusi és tihany-határbeli erdőkben.

„ 28-án. Kedden reggel 6 órakor összejövetel a városházánál. Kirándulás a városi bikkes erdők szemléjére, a pokrivi magaslatra, itten délután közös ebéd, s estére a városi erdők között vissza Kassára.

„ 29-én. Szerdán délelőtt 10 órakor a közgyűlés folytatása a kitűzött erdőgazdasági kérdéseknek tárgyalása, az erdészeti kézikönyv pályázati ered-

ményének kihirdetése, és értekezés a már megszemlélt kassai erdőségek gazdasági ügyeiről; délután 3 órakor közös ebéd a városi redout-teremben, ezután albizottmányi ülés és a kassai lövöldében rendezett lövészünnepélyen való részvétel.

Szeptember 30-án. Csütörtökön reggel 6 órakor összejövetel a városházánál. Kirándulás a városi fenyves erdők szemléjére, a csermelyvölgyi fűrészgép- és gyártmányainak megtekintése; délután közös ebéd a bankói fürdőben s estére vissza Kassára.

Október 1-én. Pénteken reggel 10 órakor zárülés, a kassai fenyves erdők gazdasági ügyének tárgyalása és a még tárgyalást igénylő egyleti ügyek elintézése.

Az 1869. évi májushó 8-án tartott választmányi ülés

jegyzőkönyve.

Jelenvoltak : Keglevich Béla gróf, egyesületi elnök, Giller János, Scholz Rezső, Mednyánszky Dénes báró, Prindl András, választmányi tagok; Török Sándor egyleti alapítótag; és Bedő Albert, egyleti titkár

I. Elnök közli a választmánynyal, hogy egy pesti házbirtokos közelebről épített lakházát szóbeli uton tett nyilatkozatával az egyesületnek megvétele ajánlotta fel, melynek alapján felkéri a választmányt, miszerint figyelembe vevén azt, hogy Pesten utóbbi időben a lakbérdíjak tetemesen felemelkedtek, hogy egyesületünk e nemü kiadása is sulyos teherrel szaporodott, továbbá azt, hogy a bérbeadó házbirtokosok akaratának kitéve, helyiségünk gyakori és költséges változtatására vagyunk kénytelenek: — nyilatkoznék az iránt, mikép nem volna-e czélszerű, hogy egyesületünk számára mostani alaptökéjéből, annak jelenlegi jövedelme biztosítása mellett, egy a czélnak megfelelő ház vétetnék, s hogy ennek kivitele iránt tárgyalás kezdetnék, és annak kedvező eredménye esetén a jövő közgyűlés elé illetékes határozathozatal végett indítvány tétessék. Végül ha a házvétel a választmány által elvben kimondatnék, miután az eddig befizetett alapítványi tőke annak kivitelére nem látszik elegendőnek, felhatalmazást kér arra, hogy az egyesület azon alapító tagjaihoz, kik alapítványaikat magán kötvényekben biztosították kérést intézhessen az iránt, ha valjon hajlandók lesznek-e azon esetre, ha az idei közgyűlés a házvételt elhatározná, alapítványaikat e célra befizetni.

A választmány tekintetbe vevén az elnök által felhozott és köz tudomásban levő indokokat, valamint az egyesület könyvtárának és szakgyűjteményének czélszerű berendezhetését, elvben kimondja, hogy az egylet érdekei előmozdításának tekintetéből üdvösnek ismeri, ha az a mindinkább emelkedő lakbérdíj és gyakori költözés költségeitől és terheitől egy előnyös házvétel által megmenekülhet, mi célból felkéri elnököt, hogy a megvásárlásra felajánlott ház állapotáról.

vételáráról, annak fizetési módzatairól, szóval az egész vásári tervetetről a jövő, július hó 4-re ezennel kitüzött választmányi ülés elé, a ház tervrajzának bemutatása mellett, további alapos intézkedhetés végett, részletes tudósítást sziveskedjék előterjeszteni, — egyszersmind pedig felhatalmazza arra, hogy azon alapító tagokhoz, kik alapítványukat magán kötvényekben biztosították, azok befizetése iránt a részéről megjelelt értelemben és az igazgató választmány nevében azon kijelentéssel intézzen felhívást, miszerint annak nincs szándéka ez által erkölcsi nyomást gyakorolni, minélfogva a felhívás teljesítése az illetők akaratától függ és azon esetre, ha július 4-ig nem válaszolnának, a hallgatás tagadó felelet gyanánt tekintetik.

II. A folyó évi közgyűlésen tárgyalandó erdőgazdasági kérdések a közelebbi választmányi ülésen kitüzendők levén, a titkár megbizatik, hogy a hazai erdőbirtokosokhoz és szakközönséghez a lapok útján felszólítást intézzen, hogy azon helyi vagy általános érdekű erdőgazdasági ügyet, melynek közgyűlésünk által való tárgyalását kívánatosnak ismerik az egyesülettel jövő júliushó 4-ig közölni sziveskedjenek.

III. A titkár a következő alapító tagokat jelenti be :

a diós-győri m. k. államjavak igazgatóságát 200 frt készpénzben tett alapítvánnyal. Wessely János erdőinspector, Scholz Rezső m. k. erdőtanácsos és Hudoba Gusztáv bányatiszt urak 100—100 frtnyi alapítványát, melyet urbéri kötvényekben az egyesület pénztárába be is szolgáltatnak; továbbá Prugberger József m. k. osztálytanácsos és m.-szigeti bányai igazgató urnak magán kötvényben tett 100 forintnyi alapítványát. Az egyesület a tisztelt alapító uraknak hazafias áldozataikért elismerő hálás köszönetét nyilvánítja.

Tudomásul vétetik, hogy Zalamegye tisztelt Gazdasági-egyesülete 100 frtnyi alapítványát a pénztárba készpénzben befizette.

Évdijas tagokká vétetnek még fel Bothó János, Forberger János, Schiffel Károly és Székely Mihály urak.

IV. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Scholcz Rezső és Prindl András urak kéretnek fel.

Hitelesítésül :

Láttam Keglevich Béla, Scholcz Rezső.

elnök.

Jegyzette Bedő Albert. Prindl András.

Az 1869. évi július 4-én tartott választmányi ülés

jegyzőkönyve.

Jelenvoltak: K e g l e v i c h Béla gróf, egyesületi elnök, T i s z a Lajos, egyesületi alelnök, H a s k e Emil, M e d n y á n s z k y Dénes báró, S c h o l z Rezső, választmányi tagok, és B e d ő Albert, egyesületi titkár.

I. Elnök a mult választmányi ülés jegyzőkönyvének I. pontja alapján a házvétel ügyében történt eljárása felől tévén tudósítást, értesíti a választmányt, hogy azon házbirtokos, ki házát megvételle ajánlotta fel, midőn a vásári feltételek részletesb közlésére s azoknak általa való megjelölésére került a sor, ajánlatától elállott, minélfogva a jelen esetre tervezett vásár kivihetlenné vált.

A mi az alapítókhoz alapítványaik befizetéseért intézett elnöki felhívás eredményét illeti, erre nézvé elnök azon örömmel fogadott tudósítást teszi, miszerint alapító-társaink nagy része késznek nyilatkozott az aláírt alaptöket a házvételi célra befizetni, s hogy az írásban és szóval tett nyilatkozatok alapján a házvásárlás kivitele esetében 8000 forint alaptökének befizetése várható. Ezen tudósítások előterjesztése után elnök egyszersmind indítványozza, hogy a választmány tekintve, a házvétel szükségességét, a jövő közgyűlés elé javaslatot tegyen, miszerint az hatalmazná fel a választmányt arra, hogy a mult ülésen elfogadott elvi megállapodás értelmében, a befektetendő alaptőke jelenlegi jövedelmének biztosítása, s a közgyűlés által netalán bővebben megjelölendő módzatok mellett az egyesület számára alkalmas házat vásárolhasson, hogy így a kinálkozó vételi alkalmat maga idején lehessen felhasználni.

A választmány ez indítványt helyesléssel fogadván, a házvételt tárgyzó javaslatot a közgyűlés elé oly módosítással határozza előterjeszteni, mikép a közgyűlés egyszersmind arra is megkéressék, hogy tekintetbe véve azon körülményt, mely szerint a házak ára és

házbérdijak Budán mérsékeltebbek mint Pesten, ennél fogva a választmánynak szabad legyen, egy netalán találkozó czélszerű házat, nemcsak Pesten, de Budán is megvehetni s hogy ezzel összefüggőleg az alapszabályok 13 §-ának azon pontja, melyben az egyesület székhelyéül egyedül P e s t van megjelölve, következőleg módosíttassék : „Az országos Erdészeti-egyesület igazgatási székhelye Buda-Pest.“

II. Olvastatik Kassa sz. k. városának a f. évi közgyűlés ügyében egyesületünkhöz intézett átírtata, melylyel a részéről tárgyalatni kívánt erdőgazdasági kérdések felöli javaslat is közöltetvén, a t. városi közönség oda nyilatkozik, hogy egyletünk közgyűlését szept. hó utolsó napjaira ohajtáná kitűzetni.

A választmány a t. város által megjelölt időközt, egyesületünk részéről is legalkalmasabbnak találván, a közgyűlés idejéül szeptember hó 26, 27, 28, 29, 30 és okt. 1. napjait tüzi ki, és pedid olyképen, hogy 26-án délután csak a tagok ismerkedési összejövele és a szükséges választmányi ülés tartatik meg, a közgyűlés tárgyalásai pedig 27-én kezdődnek s a zárulás októberhó 1-én leend. Egytural az alapszabályok 23. §-a értelmében, tek. Lóosz József ur, Kassa város főjegyzője és Haske Emil ur, városi főerdész közgyűlési ügyvezetőkül választatnak.

III. A közgyűlés rendes ügyein kívül tárgyalandó erdőgazdasági kérdések kitűzésére kerülvén sor, a titkár felolvassa a tagtársak részéről kitűzésre ajánlott szakkérdéseket, melyek tárgyalás alá vétetvén, a választmány következőket tüzi ki : (A. melléklet.)

A Kassa városát közelebbről érdeklő szakkérdések a tárgyalandók sorába felvétettek, a mi azonban az erdőbecslés munkálata felől kívánt bírálati véleményt illeti, tekintve azt, hogy ily munkálatok ügyeiről adható szaknyilatkozat csak is részletesb ismeretszerzés után válik lehetővé, s hogy ez a közgyűlés ideje alatt teljes mérvben nem kivihető, ennél fogva a választmány a t. városi közönséget megkérni határozza, miszerint a tagjaink által való alaposabb hozzászólhatóság és azoknak előleges tájékozása végett a folyamatpan levő becslési munkálatok végrehajtott részének és a még hátralévőre vonatkozó tervezetnek rövid szakszerű leírását összeállíttatván és kinyomatván, azt szaktársainkkal való közölhetés végett egyesületünknek legkésőbb jövő aug. hó 20-ig legalább 200 példányhen megküldeni sziveskednék.

IV. A közgyűlés napirendje, Haske Emil ügyvezető javaslatának alapján, következőleg állapittatik meg : (B. melléklet.)

V. Az igazgató választmány figyelembe vévén azon körülményt, hogy az erdészeti törvényjavaslat, mely az országgyűléshez való juttatás véget a földmívelési miniszteriumhoz a mult 1868-ik és január havában terjesztetett fel, mindeddig nem került a képviselőház elé, továbbá azt, hogy a folyóévi erdészeti államvizsgák ideje, noha azok megtartása szükséges, a miniszterium részéről még nem hirdettetett ki, valamint azt, hogy az egyletnek a vizsgáló biztosok kijelölésére vonatkozó javaslata a mult évben sem hallgattatott meg, — Tisza Lajos alelnök urat felkéri, hogy a kérdésben forgó ügyek iránt való intézkedést személyesen sziveskedjék a földmívelési miniszter ur figyelmébe ajánlani, egyszersmind pedig az egylet titkára az előbbi célra szükséges emlékirat szerkesztésével bizatik meg.

VI. Az elnökség felkéretik, hogy a hazai közlekedési vállalatok igazgatóságainál, a közgyűlésre utazó tagok számára az egyesület nevében a szokásos mérsékelt szállítási díj engedélyezését kérje.

VII. A titkár mult választmányi ülés óta az egyesületbe belépett következő új tagokat jelenti be :

A temesvári-, lippai-, pécskai-, zombori-, hradeki-, szomolnoki-, sóvári-, ungvári-, nagybányai- és ó-budai m. kir. államjavak igazgatóságait külön-külön 100 frt készpénzbeli alapítvánnyal; Fuchs Szilárd, ungvári m. k. főerdész, 100 frt alapítvánnyal, melyről szabályszerű alapítványi kötvényt állított ki, továbbá Loósz József, Kassa városi főjegyzőt és Eleőd Józsa pesti ügyvédet, mint évdijas tagokat.

VIII. Divald Adolf és Wagner Károly urak az általuk szerkesztett és kiadott erdészeti műszótárt az egyesület könyvtára számára megküldvén, szives adományuk köszönettel fogadtatik.

IX. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésével Scholcz Rezső és Haske Emil tagtársak bizatnak meg.

Hitelesítésül :

Láttam Keglevich Béla,
elnök.

Scholcz Rezső.

Jegyzette : Bedő Albert.

Haske Emil.

Az erdómunkások szállítása ügyében egyesületi előterjesztés a földm., ipar- és kereskedelmi miniszter urhoz.

Nagyméltóságú Miniszter ur!

A „Buda-Pesti Közlöny“ idei 119. száma Nagyméltóságodnak azon czélszerű intézkedését közli, mely szerint azon mezei munkások kik utazásuk czélját hatóságilag igazolják, a hazai vasutvállalatok által a rendes bélyegilleték és az ezüst értékkülönbségének viseletén kívül mértföldenként 9—12 krajczárnyi mérsékelt vitelbérért szállítatnak.

Nagyméltóságod ezen böles intézkedése a honi mezőgazdaszatra nehezede munkaerőhiány ellen kétségkívül előnyös segílyt nyujt, s való, — hogy hazai erdőgazdaszatunk is a legőszintébb köszönettel és legteljesb elismeréssel fogadna egy oly örömhirt, mely erdészetünk előnyére az erdei munkásokat is a mezei munkásokhoz hasonló kedvezményben részesitené.

Feleslegesnek véljük az ennek megadását tanácsoló indokoknak részletes és kimerítő elősorolását, — mert meg vagyunk győződve, hogy Nagyméltóságodnak közzgazdaszatunk egész terére kiterjedő éber figyelme bölesen ismeri, mikép az erdők terméke a nyers termények azon elsőrendű sorába tartozik, melyek termelésének munkaköltsége az előállított tömeg pénzértékéhez képest arra legnagyobb mérvben nehezül, s hogy erdőgazdaszatunk kiszámíthatlan kárára nem ritkán oly összegre emelkedik, mely a birtokosnak jövedelmet sem hagy, vagy azt még kedvezőbb körülmények között is, igen szerény összegre szoritja. De hiszszük még, hogy azon körülmény sem lesz Nagyméltóságod előtt ismeretlen, mikép oly helyeken is — például Marmaros-, Liptó-, Temes- és Krassóme gyékben, nemkülönb az erdélyi rész déli- és nyugoti vidékén — hol kedvezőbb értékesíthetési viszonyok folytán magasabb munkadíjak volnának fizethetők, a vidéki nép csekélyebb száma vagy részben a munkátlanásra való

hajlama miatt, az okszerű gazdaszat határai közt termelhető és eladható faanyagokat a keresletnek megfelelő arányban többször nem lehet kiállítani, s hogy azon esetre, ha az erdőbirtokos a kellő termelést még is kivinni óhajtja, akkor rendkívüli költséggel idegen helyről, Gács- vagy Horvátországból és Krajna vidékeiről kell munkásokat szereznie s ezeknek aztán annyival magasabb munkabért fizetni, mennyivel utazásuk hosszabb és költségesb.

A mély tisztelettel megemlítették után a legjobb reménnyel bátorkodunk tehát Nagyméltóságodat megkérni, miszerint, — kegyesen tekintetbe véve azt, hogy fejlődési állapotának kezdetén lévő hazai erdőgazdaságunk mezőgazdaszatunknál még nehezebb viszonyokkal küzd, s hogy a fatermelés ezek kiválóbbjai közé tartozik, — méltóztatnék intézkedni, hogy erdei munkásaink is a vasutakon való szállítást illetőleg a mezei munkásokhoz hasonló kedvezményben részesülhessenek, s hogy a kedvezményi idő, tekintettel az erdőtermelés természetes kivánalmára, idei szeptemberhótól kezdve a jövő évi áprilho végéig terjesztessék ki.

Az Országos Erdészeti-Egyesület nevében.

Pesten, júliushó 7-én 1869.

Keglevich Béla,

elnök.

H i r d e t m é n y

a folyó 1869. évben tartandó erdészeti államvizsgák érdemében. Az erdészeti államvizsgák a folyó 1869-ik évben is az eddigi módozatok alatt fognak megtartatni.

E czélból nevezetesen az intéző erdőtisztek államvizsgájára Pesten, — az alárendelt erdészeti személyzet vizsgájára szintén Pesten, — továbbá Pozsonyban, Kaposvárt, Kassán és Temesvárott fognak a vizsgáló bizottmányok megalakítatni, melyek előtt az illetők a kívánt vizsgát folyó évi október hó 4-én letehetik.

A felsőbb erdészeti államvizsgát letenni szándékozók figyelemzetnek, hogy eredeti bizonyítványokkal felszerelt ebbeli folyamodványaikat, s az államvizsga letétele előtt megkívántató erdészeti tárgyról szóló mukálataikat legfellebb folyó évi szeptemberhó 12-ig a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. miniszteriumhoz terjeszszék fel; míg az alárendelt közerdészeti vizsga letevése iránti kérvények közvetlen a vizsgabizottmányoknak említett székhelyein működő megyekormányzókhöz nyujtandók be. Pesten, aug. 9 A földm.- ipar- és keresk. miniszteriumtól.

Ujabb alapítványok az egyesület számára.

Andrássy Aladár gróf alapított	200	fortt.
Baiersdorf Adolf Bécsből ujabban alapított	400	„
Bikkal Nándor m. k. erdőmester alapított	100	„
Dettrich Florian m. k. kincstári ügyész	100	„
Götz Károly Bécsből alapított	100	„
Götz Fülöp Bécsből alapított	100	„
Kolba Samuel Hradekről alapított	100	„

A tisztelt alapítók hazafias áldozataikért fogadják az egyesület
őszinte és elismerő köszönetét.

Keglevich Béla,
egyleti elnök.

Pártoló adomány az „Erdészeti Kistükör“ pályadíjára.

N. N. főerdész ur a részéről ajánlott 5 frtért fogadja az egyesü-
let szives köszönetét.

Szolgálat keresés!

Egy 34 éves, elméletileg és gyakorlatilag képzett erdész, a
legjobb bizonyítványokkal ellátva szolgálatot keres; birja a német
és egyik sláv nyelvet. Tudakozódás következő czim alatt intézendő:
P. D. F. in Frankenfeld bei St. Pölten N. Ö. (Poste restante.)

T u d ó s í t á s.

A f. évi közgyűlésre szóló igazolójegy e füzethez mellékelve
mindenki számára megküldetett.

MITTHEILUNGEN
DES UNGARISCHEN
LANDES-FORST-VEREINES.

1-tes Heft.

August. 1869.

E i n l a d u n g

zur d. j. General-Versammlung des Landes-Forst-Vereines

Der Landes-Forst-Verein hält seine diesjährige Generalversammlung vom 26-ten Sept. bis incl. 1-ten October in der k. Freistadt **Kaschau** und ihrer Umgebung.

Die Gefertigten erlauben sich daher die g. Mitglieder des Vereines, die vaterländischen Waldbesitzer und deren Forstbeamten, die Freunde der Jagd, und alle diejenigen, welche für unsere forstlichen Verhältnisse und die durch den Verein vertretenen Angelegenheiten Interesse hegen zur Theilnahme an der in Kaschau abzuhaltenden Generalversammlung höflichst einzuladen.

Eine der vorzüglichsten Aufgaben der jährlichen Generalversammlung des Vereines ist: zur Verbreitung der Kenntniss über den gegenwärtigen Zustand der vaterländischen Forstwirtschaft zu wirken, und ebendeshalb wählte derselbe, die zwischen der Forstwirtschaft des Alföld und der oberen Gegend gleichsam das Uebergangsglied bildende kaschauer Gegend, ihre Beaugenscheinigung und Erörterung ihrer forstlichen Verhältnisse.

Den mit der aufmerksamen Verfolgung der forstlichen Interessen sich befassenden Fachfreunden wird jener günstige Umschwung, welcher in der Bewirtschaftung der Wälder der Kaschauer Gegend durch das Steigen der Fa-

briksindustrie der oberen Gegend und durch die zunächst eröffneten neuen Kommunikationsmittel bereits eingetreten ist, keineswegs entgangen sein.

Wir hegen daher die Hoffnung, dass alle Diejenigen, welche sich über unsere gegenwärtigen forstlichen Verhältnisse eine zeitentsprechende Kenntniss zu verschaffen wünschen an den Verhandlungen unserer Generalversammlung theilnehmen, und zur Erreichung der durch den Verein angestrebten Zwecke durch ihre Mitwirkung und ihren Rath, nach Kräften beitragen werden.

Da die Zeit der Amtsthätigkeit des auf drei Jahre gewählten Direktionsausschusses ablaufen wird, soll die diesjährige Generalversammlung die Neuwahl durchführen, und deshalb wünschen wir auch die Gegenwart, einer je grösseren Zahl unserer Vereinsmitglieder.

Die an Naturschönheiten reiche Umgebung von Kaschau verspricht nebst den aus fachlichem Interesse veranstalteten Exkursionen, zugleich eine angenehme Abwechslung, und die bei Gelegenheit der Generalversammlung mit geringer Mühe gesammelten Erfahrungen lassen sich bei Verrichtung der fachmännischen Geschäftsfunktionen nützlich verwerthen.

Wir erwähnen noch, dass die kön. Freistadt Kaschau unseren Verein als Gast empfängt und dass sämtliche vaterländische Eisenbahn- und Dampfschiffunternehmungen die Mitglieder, bei Vorzeigung der durch den Verein zuzusendenden Legitimationskarten für die Hälfte der üblichen Personen-Transports-Taxe befördern.

Da wir uns ferner wegen der Bequartirung über die Zahl der Theilnehmer eine gehörige Uebersicht zu verschaffen wünschen, ersuchen wir die g. Mitglieder, ihre diessbezügliche Absicht dem Vereinssekretariate (Pest Realschul-

gasse Nr. 14) bis spätestens 15-ten September bekannt geben zu wollen, nach Ablauf der bezeichneten Frist aber ihre Anmeldung an Herrn Emil Haske, Oberförster der k. Freistadt Kaschau zu richten.

Das Anmeldebureau befindet sich während der Dauer der Versammlung und zwei Tage vorher im Rathhause der I. Stadt Kaschau.

Neueintretende, zur Zahlung eines Jahresbeitrages von 5 fl. verpflichtete Mitglieder wollen sich um Bewirkung der Aufnahme und Ausfolgung der Legitimationskarte an das Vereinssekretariat wenden.

Indem wir noch sämtliche Fachgenossen und Freunde des Forstwesens zur Theilnahme an unserer Generalversammlung wiederholt einladen ersuchen wir dieselben zugleich, dass sie ihre schätzbaren Ansichten, bezüglich Erfahrungen, betreff der in den Vereinsmittheilungen und im Wege der Tages-Blätter mitzutheilenden forstwirthschaftlichen Thesen, bei Gelegenheit der Generalversammlung schriftlich oder mündlich gütigst mittheilen.

Pest und Kaschau 1869.

Béla Keglevich

Vereinspräses.

Josef Loósz

und

Albert Bedö,

Vereinssekretär.

Emil Haske

Geschäftsleiter der Generalversammlung.

Programm

der, in der d. j. Generalversammlung des Landesforstvereines zu verhandelnden forstwirtschaftlichen Thesen.

- 1) Mittheilungen über die forstlichen Verhältnisse des Abaujer und der Nachbar-Komitate insbesondere der Stadt Kaschau u. zw. über den Zustand, Kultur, Benützung, Holzkonsumption, Holzpreise, Arbeitslöhne und Ertrag der Wälder. Ferner Mittheilungen über die Art und Weise der Nebennutzungen, insbesondere über die Mastung, Knoppensammlung, Pottaschenerzeugung und Kalkbrennerei, deren Umfang und Ertrag; endlich über die Waldweiden und deren Nutzniessung durch den Eintrieb von Schafen.
- 2) In welchem Zustande befinden sich die Gemeindewälder und in welcher Weise übt der Staat das Recht der Beaufsichtigung derselben? Wie weit ist man mit der Ablösung der Waldservituten vorgeschritten, welcher Vorgang wurde bei Ermittlung ihrer Ausdehnung und bei Bestimmung der Grösse der als Ersatz dienenden Waldfläche befolgt? Welche Erfolge weist die Forstpolizei auf?
- 3) Bei welchen Bau- und Werkhölzern dürfen wir, in Folge der in Aussicht gestellten bedeutenden Vermehrung der Kommunikationsmittel, auf Absatz und Export rechnen? Was war und ist gegenwärtig noch Ursache dessen, dass der Export unserer Werk- und Zeughölzer zum diesbezüglichen Bedürfnisse des Auslandes in keinem Verhältnisse steht?

- 4) Wäre es in Berücksichtigung dessen, dass das Metersystem auch bei uns bald eingeführt werden wird nicht rathsam, dass in das, durch die Legislative zu bestimmende Maas-System auch eine den Interessen der Forstwirtschaft und des Holzhandels entsprechende Holzkubikeinheit aufgenommen werde?
- 5) Der dem Landtage vorgelegte Jagdgesetzvorschlag regte in den Tagesblättern einen lebhaften Ideenaustausch, wurden in dieser Richtung solche Prinzipien entwickelt, auf Grund deren eine Modifikation des Jagdgesetzvorschlages als zweckmässig anerkannt werden könnte?
- 6) Welche Erfahrungen haben wir über die Bewirtschaftung der Tannen und Buchen im Hochwaldbetriebe nachzuweisen; welche Betriebsart wäre mit Berücksichtigung der bestehenden Verhältnisse für die Stadt Kaschau die zweckmässigste, und in wie ferne dürfte die von mehreren Fachleuten empfohlene Theorie des grösten Reinertrages, besonders bei Gemeindewaldungen, als anwendbar erkannt werden?

Program

der in Kaschau abzuhaltenden d. j. Generalversammlung des Landes-Forst-Vereines.

Am 26-ten September, Sonntag, 6 Uhr Nachmittag Zusammenkunft im Saale des kaschauer Kasino-Vereines, wegen gegenseitigen Bekantwerden.

Am 27-ten September, Montag, 9 Uhr Vormittag Eröffnung der Generalversammlung, Abdankung des Präses, des Vice-Präses und der gewählten Ausschussmitglieder, hierauf Neuwahl derselben, Sekretariats-Bericht, Verhandlung der Vereinsangelegenheiten und der für diese Generalversammlung bestimmten forstwirtschaftlichen Thesen.

Nachmittag 2 Uhr gemeinschaftliche Tafel im Saale der städtischen Redoute, nach derselben Beaugenscheinung der Kaschau-Ujfaluscher und Tihanyer Forste.

Am 28-ten September, Dienstag, 6 Uhr Morgens Zusammenkunft vor dem Stadthause, Exkursion in die städtischen Buchenwaldungen, Besteigung der Berghöhe „Pokrivi,“ hier Nachmittag gemeinschaftliches Mahl, Abends Rückkehr durch die städtischen Waldungen nach Kaschau.

Am 29-ten September, Mittwoch 10 Uhr Vormittag Fortsetzung der Generalversammlung, Verhandlung der forstwirtschaftlichen Thesen, Veröffentlichung des Resultates des auf das „Erdészeti kézikönyv“ ausgeschriebenen Konkurses und Besprechung der wirtschaftlichen

Verhältnisse der in Augenschein genommenen kaschauer Forste.

Nachmittag 3 Uhr gemeinschaftliche Tafel im Saale der städtischen Redoute, nach derselben Comité-Sitzung und Betheiligung an dem in der kaschauer städtischen Schiesstätte veranstalteten Festschiessen.

Am 30-ten September, Donnerstag, 6 Uhr Morgens Zusammenkunft vor dem Stadthause, Exkursion in die städtischen Nadelholzwaldungen, und Besichtigung der im Csermely-Thale gelegenen Säge und deren Produkte.

Nachmittag gemeinschaftliche Tafel im Bankó-er Bade, von hier Abends Rückkehr nach Kaschau.

Am 1-ten October, Freitag, 10 Uhr Vormittags Schlussitzung, Besprechung der wirtschaftlichen Verhältnisse der kaschauer städtischen Nadelholzwälder und Erledigung der noch zu verhandelnden Vereinsangelegenheiten.

Protokoll

der am 8-ten Mai l. J. abgehaltenen Ausschuss-Sitzung des Landes-Forst-Vereines.

Gegenwärtige :

Der Vereinspräses: Graf Béla Keglevich; die Ausschussmitglieder: Johann Giller, Rudolf Scholcz, B. Dionys Mednyánszky, Andreas Prindl; Gründungsmitglied: Alexander Török und Vereinssekretär, Albert Bedö.

I. Der Präses macht dem Ausschusse die Mittheilung, dass ein Pester Hausbesitzer dem Vereine sein unlängst erbautes Wohnhaus im mündlichen Wege zum Kaufe angebothen habe, weshalb er den Ausschuss auffordere sich darüber auszusprechen, ob es nicht zweckmässiger wäre, dass der Verein — in Berücksichtigung dessen, dass in Pest die Hauszinse in letzter Zeit bedeutend gestiegen und daher die Ausgabe der Rubrik des Vereines um eine bedeutende Last vermehrt worden, ferner dass wir von dem Willen des pachtgebenden Hausbesitzers abhängig, zur häufigen und kostspieligen Veränderung des Vereinslokales gezwungen sind — aus seinem Gründungsfonde unter Sicherstellung der gegenwärtigen Rente ein zweckentsprechendes Haus kaufe, und dass, nachdem die Verhandlung diessbezüglich eingeleitet und falls zu einem günstigen Resultate gelangt wäre, der künftigen Generalversammlung zur endgiltigen Entscheidung der diesfällige Antrag vorgelegt werde. Endlich wünscht der Präses, im Falle der Hausankauf, durch den Ausschuss im Prinzipie, ausgesprochen werden sollte, um die Bevollmächtigung eine Anfrage an diejenigen Gründungsmitglieder, welche ihre Stiftung in Privatobligationen zugesichert haben, stellen zu dürfen, ob sie geneigt wären im Falle die diesjährige Generalversammlung den Hausankauf beschliessen würde, da das bisherige baar eingezahlte Kapital des Gründungsfondes zu diesem Zwecke nicht ausreicht, ihre Stiftung baar einzuzahlen.

Der Ausschuss spricht, in Berücksichtigung der durch den Präses mitgetheilten allgemein bekannten Gründe sowie auch der zweckmässigen Unterbringung der Vereinsbibliothek und Sammlung der fachlichen Gegenstände, im Prinzipie aus, dass er zur Förderung der Vereinsinteressen als vortheilhaft erachte, wenn der Verein von der Last der häufigen Uebersiedlungskosten und des stetigen Steigens des Miethzinses durch einen vortheilhaften Hauskauf befreit würde, weshalb daher an den Präses die Bitte gestellt wird, derselbe wolle eine detaillirte Auskunft über den Zustand, den Preis, Zahlungsmodus mit einem Worte über das ganze Kaufprojekt des anzukaufenden Hauses unter gleichzeitigem Beischluss einer Planskizze desselben zum Zwecke einer eingehenden Verhandlung der am 4-ten Juli l. J. abzuhaltenden Ausschuss-Sitzung, gütigst zukommen lassen ; zugleich bevollmächtigt der Ausschuss den Präses, dass er einen Aufruf an diejenigen Gründungsmitglieder, welche ihre Stiftung in Privatobligationen gemacht haben, wegen Einzahlung derselben in der durch ihn bezeichneten Weise und im Namen des Ausschusses mit der Erklärung erlasse, dass durch denselben durchaus nicht beabsichtigt wird einen moralischen Zwang auszuüben, so wie auch die Befolgung dieses Aufrufes nur von dem freien Willen der Betreffenden abhängt, und die Nichtbeantwortung des Aufrufes bis 4-ten Juli als Negation angesehen wird.

II. Da die, für die diesjährige Generalversammlung festzusetzenden forstwirtschaftlichen Thesen in der nächsten Ausschuss-Sitzung zu bestimmen sein werden, wird der Sekretär ermächtigt die Waldbesitzer und das Fachpublikum im Wege der Tages-Blätter aufzufordern, diejenigen, entweder örtlich oder allgemeines Interesse biethenden forstwirtschaftlichen Fragen, deren Verhandlung durch die Generalversammlung ihnen wünschenswerth erscheint, dem Vereins-Ausschusse bis 4-ten Juli l. J. gütigst mittheilen zu wollen.

III. Der Sekretär meldet den Eintritt folgender Gründungsmitglieder an ; u. zw. : die Staats-Güter-Direktion zu Diósgyőr mit dem im Baarem geleisteten Gründungskapitale von 200 fl., Johann W e s z e l y, Forstinspektor, Rudolf S c h o l z, k. u. Forstrath, Gustav H u d o b a, Montanbeamten mit dem Gründungskapitale von je 100 fl., welches sie in Grundentlastungsobligationen in die Vereinskasse eingezahlt haben, ferner Josef P r u g b e r g e r k. u. Sektionsrath und Montan-Direktor zu M. Sziget mit dem in Privatobligation ausge-

stellten Gründungskapitale von 100 fl. Der Verein erstattet den g. Herrn Stiftern für ihr patriotisches Opfer seine dankbarste Anerkennung.

Es wird zur Kenntniss genommen, dass der landwirtschaftliche Verein des Zalaer Komitates seine Stiftung von 100 fl. in die Vereinskassa baar eingezahlt habe.

Als Jahresbeitrag zahlende Mitglieder wurden ferner aufgenommen die Herrn Johann Bothó, Johann Forberger, Karl Schiffl und Michael Székely.

IV. Mit der Authentikation des gegenwärtigen Protokolles werden die Herrn Rudolf Scholcz und Andreas Prindl betraut.

Authentizirt:

Béla Keglevich

Albert Bedö

V. Sekretär.

Rudolf Scholcz.

Andreas Prindl.

Protokoll

der am 4-ten Juli 1869 abgehaltenen Ausschuss-Sitzung des
Landes-Forst-Vereines.

Gegenwärtige:

Der Vereinspräses: Gr. Béla Keglevich; der Vice-Präses:
Ludvig v. Tisza; die Ausschussmitglieder: Emil Haske, Baron
Dionys Mednyánszky, Rudolf Scholcz, und der Vereinssekretär:
Albert Bedő.

I. Der Präses berichtet zufolge des im 1-ten Punkte des Protokolles der vorigen Ausschuss-Sitzung über den, bezüglich des Hauskaufes befolgten Vorgang und verständigt den Ausschuss dass der Eigenthümer, welcher sein Haus dem Vereine zum Kaufe angebothen hatte, zur Mittheilung der speziellen Kaufbedingungen und der näheren Bezeichnung derselben aufgefordert, von seinem Anbothe zurücktrat, in Folge dessen der Plan eines Hauskaufes für den gegenwärtigen Fall unausführbar geworden sei.

Was hingegen den Aufruf des Präses an die Gründungsmitglieder betreff der Einzahlung der gezeichneten Gründungskapitalien anbelangt, erstattet derselbe jene mit Freude empfangene Nachricht, dass ein grosser Theil der Gründungsmitglieder sich bereit erklärt habe, das gezeichnete Gründungskapital zum Zwecke eines Hauskaufes einzuzahlen, und dass im Falle eines wirklichen Kaufes auf Grund der schriftlich und mündlich gemachten Aeusserungen die Einzahlung von 8000 fl. zu erwarten sei.

Zugleich stellt der Präses den Antrag, der Ausschuss, möge in Berücksichtigung der Nothwendigkeit eines Hauskaufes den Beschluss fassen, dass der General-Versammlung der Antrag unterbreitet werde: dass der Ausschuss, im Sinne des in der vorigen Ausschuss-Sitzung im Prinzipe angenommenen Beschlusses, bevollmächtigt werden solle ein für den Verein zweckentsprechendes Haus unter Sicherung des bisherigen Einkommens des in dasselbe anzulegenden Ka-

pitales, und unter Beobachtung der durch die Generalversammlung etwa näher zu bezeichnenden Modalitäten zu kaufen, damit auf diese Art eine für den Kauf sich darbiethende günstige Gelegenheit seiner Zeit mit Vortheil benützt werden könne.

Der Ausschuss nimmt den Antrag beistimmend an und fasst den Beschluss, der Generalversammlung sei der Hausankauf bezweckende Antrag mit der Modifikation vorzulegen, dieselbe möge den Ausschuss in Berücksichtigung des Umstandes, dass die Hauspreise und Miethzinse in Ofen gemässiger seien als in Pest zu bevollmächtigen, ein dem Zwecke entsprechendes Haus nicht nur in Pest sondern auch in Ofen kaufen zu dürfen, und in Folge dessen jenen Absatz des 13. §. der Statuten in dem, als Sitz des Vereins bloss Pest genannt wird, folgendermassen abzuändern: Der Sitz der Direction des Landes-Forst-Vereines ist Pest-Ofen.

II. Es wird die Zuschrift der k. Freistadt Kaschau betreffend die diesjährige Generalversammlung verlesen, in welcher zugleich jene forstwirtschaftlichen Thesen mitgetheilt werden, welche von Seiten der I. Stadt verhandelt zu werden wünschenswerth erscheinen, und in welcher sich die Stadtgemeinde äussert sie wüsste es, dass der Verein die Zeit der Generalversammlung für die letzten Tage des Monates September bestimme.

Da der Ausschuss die durch die Stadt Kaschau bezeichnete Zeitperiode auch für den Verein als die geeignetste betrachtet, wird die Zeit der Generalversammlung für den 26, 27, 28, 29, 30-ten September und 1-ten October bestimmt und zwar in der Weise, dass am 26-ten Sept. Nachmittag nur eine Zusammenkunft wegen gegenseitigem Bekanntwerden und die nöthige Ausschuss-Sitzung abgehalten wird, die Verhandlungen der Generalversammlung aber erst am 27. beginnen und die Schluss-Sitzung am 1-ten October stattfindet. Zugleich werden im Sinne des 23-ten §. der Statuten Herr Josef Lo ó s z, Obernotär der Stadt Kaschau und Herr Emil H a s k e, st. Oberförster zu Geschäftsleitern der Generalversammlung gewählt.

III. Bezüglich der Bestimmung der ausser den ordentlichen Verhandlungsgegenständen noch zu berathenden forstwirtschaftlichen Fragen liest der Sekretär die von Seite der Mitglieder zur Verhandlung empfohlenen Fachfragen, nach deren Berathung das Comité die folgenden bestimmt. (Beilage A)

Die Verhältnisse der Stadt Kaschau näher berührenden

Fachfragen wurden unter die zu verhandelnden aufgenommen, was jedoch die über das Taxationselaborat gewünschte Aeusserung anbelangt, wurde, in Berücksichtigung dessen, dass die über ein solches Elaborat zu gebende fachmännische Aeusserung nur nach Erwerbung der speziellen Ortsverhältnisse ermöglicht, und dass die Ueberprüfung während der Dauer der Generalversammlung im vollem Masse nicht durchführbar sei, durch den Ausschuss beschlossen, die Stadtgemeinde Kaschau zu ersuchen, sie möge damit die Mitglieder des Vereines sich über das Taxationselaborat gründlicher äussern könnten und ihnen auch eine vorläufige Orientirung gebothen werde, die kurze fachmännische Beschreibung der bereits durchgeführten und des Planes der noch durchzuführenden Arbeiten zusammenstellen und in Druck legen lassen, und dieselbe in wenigstens 200 Exemplaren an den Verein zur Vertheilung an unsere Fachgenossen bis spätestens 20-ten August einzusenden die Güte haben.

IV. Der Ausschuss ersucht den Vice-Präses Herrn Ludvig v. Tisza in Berücksichtigung des Umstandes dass der noch im Januar des Jahres 1868 dem Ackerbau-Ministerium unterbreitete Forstgesetzvorschlag noch bisher nicht vor das Abgeordnetenhaus gelangt ist; ferner, dass die Verordnung zur Abhaltung der diesjährigen Staatsprüfung, obgleich dieselbe nothwendig ist noch nicht kund gemacht, und dass der Antrag des Vereines in Betreff der Wahl der Prüfungskommissäre unbeachtet gelassen wurde, bezüglich dieser Angelegenheiten dem Herrn Minister persönliche Vorstellungen zu machen, und betraut zugleich den Vereinssekretär mit der Verfassung des diessbezüglichen Promemoria.

VI. Das Präsidium wird ersucht bei den Direktionen der vaterländischen Kommunikations-Unternehmungen im Namen des Vereines für die zur Generalversammlung reisenden Mitglieder um Ermässigung der Fahrtaxen einzukommen.

VII. Der Sekretär meldet folgende seit der letzten Ausschusssitzung neu eingetretenen Mitglieder an, u. z. : der Temesvarer, Lippaer, Pecskaer, Zomborer, Hradeker, Schmölnitzer, Sóvárer, Ungvárer, Nagybányaer und Alt-Ofner k. u. Staatsgüter-Direktion mit einem Gründungskapitale von je 100 fl., im Baaren; Konstantin Fuchs ungarer k. u. Oberförster und Taxator mit dem in einer Privatobligation ausgestellten Gründungskapitale von 100 fl.; ferner

Josef L o ó s z Obernotär der k. Freistadt Kaschau und Eleöd Józsa Pester Rechtsanwalt als Jahresbeitrag zahlende Mitglieder.

VIII. Der Bibliothek des Vereines, von den Herrn Verfasser¹ und Herausgebern Adolf Divald u. Carl Wagner, zugesandtes Exemplar des „Erdészeti Műszótár“ wird mit Dank angenommen.

IX. Mit der Authentication des gegenwärtigen Protokolles werden die Herrn Rudolf Scholcz u. Emil Haske betraut.

Zur Authentication:

Graf Keglevich Béla,
Albert Bedő,

Rudolph Scholcz.
Emil Haske.

Vereins-Vortrag.

An den H. Minister für Ackerbau, Handel und Gewerbe, betreffend der Beförderung von reisenden Forstarbeitern.

Euer Excellenz!

Die 119. Nr. des „Budapesti-közlöny“ theilt jene zweckmässige Verordnung E. Excellenz mit, vermöge welcher Feldarbeiter, die den diessbezüglichen Zweck ihrer Reise behördlich nachweisen können durch sämtliche Eisenbahn-Unternehmungen um die ermässigte Taxe von 9—12 Kreuzer — nebst Stempel- und Agio-Zuschlag — pr. Meile weiter befördert werden.

Ohne Zweifel biethet diese weise Anordnung E. Excellenz gegen den, auf unserer Feldwirtschaft lastenden Mangel an Arbeitskräften heilsame Abhilfe; ebenso wahr ist es aber, dass auch unsere Forstwirtschaft mit dem innigsten Danke und in dankbarster Anerkennung jene freudige Nachricht empfangen würde, welche auch die Forstarbeiter zum Wohle der Forstwirtschaft derselben Begünstigung theilhaftig machen würde, die den Feldarbeitern gewährt wurde.

Wir erachten eine detaillirte und ausführliche Herzsählung der Gründe, welche die Gewährung dieser Begünstigung rathsam erscheinen lassen, schon aus dem Grunde für überflüssig, weil wir überzeugt sind, — dass es der alle Zweige unserer Nationalökonomie umfassenden regen Aufmerksamkeit E. Excellenz nicht entgangen sein kann, dass die Forstprodukte den ersten Platz unter jenen Rohprodukten einnehmen bei deren Erzeugung die Produktionskosten den Geldwerth des erzeugten Quantums im grössten Masstabe belasten, und bei denen dieselben zum unberechenbaren Schaden für die Forstwirtschaft nicht selten die Höhe einer Summe erreichen, welche das ganze Einkommen des Besitzers verschlingt, oder doch dieses Einkommen auch unter günstigen Umständen auf eine sehr bescheidene Summe herabdrücken. Auch glauben wir dass E. Excellenz auch jener Um-

stand nicht unbekannt sein dürfte, dass in Gegenden, wie im Mármaros, Liptauer, Temeser und Krassóer Komitate, so wie auch in dem südlichen und westlichen Theile Siebenbürgens, wo unter günstigen Verhältnissen auch höhere Arbeitslöhne gezahlt werden könnten, wegen spärlicher Bevölkerung oder aber wegen Mangel an Arbeitslust der Bewohner jener Gegend, die durch die rationelle Forstwirtschaft mögliche Holzproduktion nicht im Verhältnisse zur Nachfrage bewerkstelligt werden kann, und dass der Besitzer, im Falle er das entsprechende Quantum doch erzeugen lassen will gezwungen ist Arbeiter mit ausserordentlichen Unkosten aus Gallicien, Kroatien oder Krain kommen zu lassen, denen er im Verhältnisse der grössern oder geringern Reisekosten auch die entsprechend höheren Arbeitslöhne zahlen muss.

Zufolge der im früheren ehrfurchtsvoll Erwähnten, wagen wir die Bitte, Euer Excellenz geruhen — in geneigter Erwägung dessen, dass unsere im ersten Stadium der Entwicklung befindliche Forstwirtschaft noch mit weit schwierigeren Verhältnissen zu kämpfen hat als die Feldwirtschaft, und dass unter die bedeutendsten derselben eben die Holzproduktion gehört — veranlassen zu wollen, dass bezüglich des Transportes per Eisenbahn, die Forstarbeiter derselben Begünstigungen theilhaftig gemacht werden, welche den Feldarbeitern gewährt wurden, und dass der Begünstigungs-Termin mit Rücksicht auf die natürlichen Anforderungen der Holzerzeugung von Anfang September 1. J. bis Ende April künftigen Jahres ausgedehnt werde.

Im Namen des Landes-Forst-Vereines.

Pest am 7-ten Juli 1869.

Béla Keglevich,

V. Präses.

Neuere Stiftungen für den Verein.

Graf Aladár Andrásy stiftete 200 fl.; — Adolf Baierdorf aus Wien neuerdings 400 fl.; — Ferdinand Bikkalk. u. Forstmeister 100 fl.; — Florian Dettrich k. u. Kammerprocurator 100 fl.; — Charles Götz aus Wien 100 fl.; — Philipp Götz aus Wien 100 fl. und Samuel Kolba aus Hradek 100 fl.

Die geehrten Stifter wollen für ihr patriotisches Opfer den aufrichtigen und wärmsten Dank des Vereines empfangen.

Béla Keglevich,

V. Präses.

Kundmachung.

Die Forststaatsprüfungen werden heuer vom 4. October angefangen abgehalten, und zwar für die Prüfungscandidaten des höheren und niederen Dienstes in Pest; für die des niederen Dienstes aber noch in Kaschau, Temesvár, Kaposvár und Pressburg. (S. Amtliche Kundmachung Seite 14. Ung. Th.)

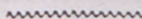
Stellen-Gesuch.

Ein theoretisch und practisch gebildeter Forstmann, 34 Jare alt, mit den besten Dienstzeugnissen versehen, der Deutschen und einer slavischen Sprache mächtig, sucht einen Posten. Näheres schriftlich unter der Chiffre P. D. F. Frankenfels bei St. Pölten. N. Ö. Poste restante.

Nachricht.

Die Legitimationskarte für die d. j. General-Versammlung wird diesem Hefte beigeschlossen jedem Vereinsmitgliede zugesendet.

AZ ORSZÁGOS
ERDÉSZETI-EGYESÜLET
KÖZLEMÉNYEI.

Augusthó.

1870.

Az Országos Erdészeti-Egyesület 1870. évi februárhó
27-én tartott választmányi-ülésének
jegyzőkönyve.

Jelenvoltak: Keglevich B. gróf elnök; Bartha B. Eleőd J. Kádár J. Scholez R. választmányi tagok és Bedő A. egyleti titkár.

I. Elnök jelenti, hogy a mult választmányi ülés határozatai értelmében, az erdei munkások olcsóbb vasuti szállítása és a tizedes mérték ügyében a földmivelési ministeriumhoz, — továbbá a kormány által nyilvánosságra bocsátott közlemények megküldéséért a ministeriumokhoz intézendő előterjesztések megtétettek. Előadja továbbá, hogy a földmivelési miniszterium részéről a munkások szállítását illetőleg nem jött ugyan hivatalos válasz, de szóbeli uton vett értesülés szerint a kérelem teljesítése ellen akadály nem forog fenn, s hogy intézkedés történt, mely szerint az erdei munkások is a vasutakon mérsékeltőbb díjak mellett szállíttassanak.

A mi pedig a kormány által kiadott közlemények megküldését illeti, erre nézve az egyesület óhajtását teljesítették a pénzügyi és földmivelési minister urak.

II. Tárgyaltatik Illés Nándor tagtárs azon előterjesztése, mellyel kéri, hogy az egyesület az általa irt erdőtenyésztés czimű könyvet adná ki olyképen, hogy az eladandó példányok után befolyó pénzből először az egyesületnek a könyv kiadására fordított költségei térítessenek meg, az ezután befolyó összegek pedig írői díj fejében szerzőnek engedtessenek át.

Az igazgató választmány tekintve azt, mikép az egyesületnek ezélja az is, hogy az erdészeti irodalmat alkalmas szak-munkák kiadásának eszközlésével előmozdítsa: Illés N. tagtárs kérelmét

elvben teljesíthetőnek ismeri s határozza, hogy folyamodó erdőtenyésztés czimű művének az egyesülethez bírálat végett leendő megküldésére felkérve, a kiadás elvileges elfogadásáról azon megjegyzéssel értesítsék, miszerint az ezt illető módozatok felől a tüzetesb intézkedés a bírálat eredménye alapján annak idején fog megtétni.

A kérdésben forgó szakkönyv bírálatára az igazgató válaszmány Bedő A. Divald A. és Wagner K. tagtársakat oly megbizással határozza fel kérni, hogy a bírálat eredményének előterjesztése alkalmával a fennforgó czélra szükséges költség kimutatása mellett a kiadás módozatai felől is a válaszmánynak javaslatot tegyenek.

III. Tudomásul vétetnek a belügyminiszteriumnak az erdőkárosítások meggátlása és a községi erdők felügyelete tárgyában kiadott körrendeletei, s a titkár egyuttal megbizatik, hogy azokat az egylet közleményeiben, valamint a napilapokban is köztudomásra hozza.

IV. A titkár jelenti, hogy az egyesületbe a mult válaszmányi ülés óta következő uj tagok léptek be:

A. alapítók.

Sz. k. Fiume városa 100 frt készp. — Gr. Andrásy Manóné 100 frt készp. — Pfeifer József 200 frt egys. államp. — Kassai hölgyek alapítványa 100 frt készp. — Tornyai Schossberger Henrik 100 frt alap. kötvény. — Vertány Lajos 100 frt alap. kötvény. — Czegléd városa 100 frt alap. kötvény. — Roller Adolf 100 frt alap. kötvény. — Kigerl János 100 frt alap. kötvény. — Podhragyi Popper Lipót 300 frt magy. urbéri kötvény.

A válaszmány a tisztelt alapító tagoknak hazafias áldozataikért az egyesület elismerő köszönetét nyilváníttja.

Évdijas tagokul vétetnek fel:

B. évdijasok.

Tannenber Imre. Balás Emil. Kellner Valér. Asbóth Károly, Haberczetti Károly. Wettstein Elek. Salix Gyula. Simenszky Kálmán. Horváth Lajos. ifj. Alman András. Raab Samu. Campione Fer.

Schuster Mihály. Grummich Adolf. Molcsányi Gábor. Fűzi Dénes. Horváth József. Soós János. Csákányi Ágoston. Hoffmann Károly. Géczy Lajos. b. Leithner Antal. Szabadhegyi Sándor. Aladies István. Alberti Gusztáv. Arz Károly. Hirschbach Károly. Déván Robert. Stand Bálint. Röschner József. Kohány Mór. Büttner József. Jánosy Dénes. Szmik Ignác. Kreiser János. Stolez József. Csánk István. Csánk László. Makucz Rezsső. Girtler Lajos. Herger János. Tagányi Gábor. Cseh Lajos. Kucsera Ferencz. Eck Ferencz. Lednik József. Gánovszky Gusztáv. Huber Béla. Lönhardt F. Ignác. Herczeg Adolf. Gartner Antal. Schillinger Adolf. Szontágh Gusztáv. L. Oelberg Frigyes. Ribiczey Nándor. Korossy Károly. Rutska Tivadar. Funk József. Pittera Constantin. Marczelly Gusztáv. Szontagh Géza. Piatka Ágoston. Tomesányi Gyula. Zarboch Ede. Dipold Imre. Mjazovszky Károly. Prusinszky Károly. Puliny János. Zatlukál Vincze. Ringler Károly. Bernáth Dezső. Szimonisz Frigyes és Teutschl. Antal.

V. Tudomásul vétetik, hogy Herczeg Batthyány Fülöp ur 200 frtnyi alapítványi tőkéjét az egyesület pénztárába készpénzben befizette.

VI. A jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Bartha B. és Scholez R. tagtársak kéretnek fel.

Láttam — Keglevich Béla,
elnök.

Jegyzette Bedő Albert,
egyl. titkár.

Hitelesítették :
Bartha Béla,
v. tag.
Scholez Rezsső.

Az 1870. évi ápril hó 3-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Keglevich B. gróf elnök; Tisza Lajos alelnök; Bartha B., Divald A. Kádár J., Luczenbacher P. Prindl A. Scholcz R. választmányi tagok és Bedő A. egyl. titkár.

I. A folyó évi közgyűlés helyének megválasztása és idejének megjelölése lévén tárgyalásra kitűzve, felolvastatik Kolozsvár sz. kir. város közönségének az egyesület elnökéhez ez iránt intézett következő levele :

Méltóságos Gróf, országos erdészeti-egyleti elnök Ur!

A haladás ama tényezői közt, melyek a hazai közgazdaszat emelésére hathatósan folynak be — a legnemesbék egyike bizonynyal erdőszetünk ápolása, mit az országos erdészeti igen tisztelt egylet ép oly lelkesen mint hazafiasan tűze feladatául. —

A nemzetgazdaszat e fontos ágát szak-értelem vezetése alatt s kezei közt látva fejlődésnek indulni, őszinte örömet érez minden hazafi kebel, s a Királyhágón innen dús erdőkkel bővelkedő bércezes kis hon, mely nevet is az erdöktől nyert, sokszoros érdekelt-séggel fűződik e közhasznu lendület czéljainak sikeréhez. —

Átérezve ekként annak szükségét, hogy az országos erdészeti egylet itteni erdőviszonyainkkal mielőbb megösmarkedhessék, s jótékony munkásságát hazánk e részére is kiterjeszthesse, egyszerűsmind pedig tudva, hogy az egylet évenkinti nagy gyűléseit a haza különböző pontjain tartja: városi képviselő közönségünk mai napon hozott egyhangyu határozata nyomán, hazafi feladatából folyólag, az országos erdészeti egyletet ezennel teljes bizalommal hívja meg, mikép jelen 1870. évi vidéki nagy gyűlését sz. kir. Kolozsvár városában sziveskedjék megtartani — a méltóságos gróf urat hazafias

tisztelettel kérve meg, hogy erről az egyület tudomásba tenni s annak ez irányban hozott megállapodásáról, valamint a tartandó nagy gyűlés időpontja s az arra megjelenendő egyleti tagok számáról, kellő intézkedhetés végett, képviselőtünket jó eleve értesíteni méltóztassék.

Sz. kir. Kolozsvár város képviselő közönsége Kolozsvártt 1870. évi januárhó 29-én tartott közgyűléséből.

L u g o s i István, m. k.
jegyző.

F i l e p Samu m. k.
id. polgármester.

Az egyesület a hazafias meghívást köszönettel fogadván, örömmel használja fel az alkalmat az erdélyi erdőbirtokok viszonyainak megismerésére s idej közgyűlését september hó második felében a t. városi közönséggel egyetértőleg kitűzendő napokon Kolozsvár sz. kir. városában fogja megtartani. — Ehez képest felkértek az elnök, miszerint Kolozsvár t. közönségét e határozatról értesítvén, szives véleményét kérje az iránt, hogy a közgyűlés mely napokra lenne kitűzendő, s hogy melyek volnának azon erőgazdasági kérdések, melyeknek tárgyalása a városi vagy vidéki erdők viszonyainál fogva szükségesnek ismertetnék.

Ez alkalommal a titkár szintén megbizatik, hogy a hazai erdőbirtokosokat és erdőgazdákat a napi-lapokban kérje fel arra, miszerint azon helyi vagy általános érdekű erdőgazdasági ügyet, melynek az idej közgyűlés által való tárgyalását akár saját közelebbi érdekeiknél fogva akár általános erdészeti szempontból tekintve kívánatosnak ismerik, sziveskedjenek az egyesülettel f. é. július hó 1-ig közölni, hogy így arról a tagokat kimerítőbb tárgyalhatás végett elég korán lehessen értesíteni.

II. Az igazgató választmány, — tekintettel arra, hogy az országos Erdészeti-egyesülettel hason czélú külföldi egyletek tagjai az évi közgyűlésre a vasutakon és hajókon általában véve igen csekélyre szabott díjakért utazhatnak, hogy hazánkban a legtöbbnyire félre eső vidékeken lakó erdészek, a közgyűlésre hosszabb utazást kénytelenülvén tenni a szokás szerint felére mérsékelt árak mellett is csekély fizetésök arányában magas kiadást fedeznek, s hogy azért szolgálatukat a közügy javára nem érvényesithetik oly mértékben a mint ezt erdészetünk érdeke megkíváná: — felkéri az elnököt, hogy az egyesület azon tagjai számára, kik idej september hóban a Kolozsvártt megtartandó közgyűlésre utaznak a lehető

legmérsékeltebb szállítási díjak engedélyezése iránt kellő lépéseket tenni sziveskedjék. —

III. Elnök értesíti az igazgató választmányt, hogy Mihálffy István tagtárs a választmányi tagságot magán ügyeiből eredő akadályok miatt nem fogadhatja el. Ez értesítés tudomásul vétetvén az újabb választás iránt a közgyűlés intézkedése fog kikéretni. —

IV. A titkár jelenti, hogy Schiffel Károly m. k. erdész, Plech József városi erdész, Zúzky Károly fakereskedő, Zuzkyn Mihály m. k. erdőgyakornok, Klipunovszky Károly m. k. erdőtanácsos urak és Zilah sz. k. város külön külön 100 frt. kötvényben biztosított alapítvánnyal, és az Árvai közbirtokossági uradalom 200 frt készpénzbeli alapítvánnyal az egyesület alapító tagjaivá lettek.

Az egyesület a tisztelt alapítóknak hazafias áldozataikért elismerő hálás köszönetét nyilvánítja.

Évdijas tagokká vétetnek fel Majthényi József báró, Misselbacher Nándor m. k. erdész Klein Ede m. k. erdész, Szathmáry Sámuel m. k. bányaigazgató és Lánczy Gyula m. k. erdőgyakornok.

V. A jegyzőkönyv hitelesítésére Bartha Béla és Scholcz Rezső urak kéretnek fel. —

Hitelesítésül:

Láttam Keglevich Béla.

Bartha Béla.

Jegyzette Bedő Albert.

Scholcz Rezső.

Az 1870. évi juniushó 24-én tartott választmányi-ülés jegyzőkönyve.

Jelenvoltak: Keglevich B. gróf, elnök. Tisza Lajos, alelnök. Eleőd J. és Scholz R. választmányi tagok. Kauser J. építész, mint felkért szakértő és Bedő A. egyleti titkár.

I. Elnök előadja, hogy a jelen választmányi ülés sürgős megtartása azért volt szükséges, mert az egyesületnek Pesten a belvárosban lévő Magyar utczában 23,000 frtnyi vételárért két egymás mellett lévő és kerek-számban egy száz négyszögöl terjedelmű háztelek ajánltatott fel, a tulajdonosok pedig haladéktalanul való nyilatkozatot kívánván, nem maradt idő arra, hogy a választmány összes tagjai ez ülés megtartásáról értesíttessenek, mely körülménynél fogva csak a Budapesten lakó és a székhellyel közelebbi posta-összeköttetésben álló választmányi tagok hivatnak meg; — bemutat továbbá egy háztervet és költségvetést azon megjegyzéssel, hogy az a pár nappal előbb 12,000 frtéért külön felajánlt egyik telek megvételének esetére az ezen ülésben való részvételre is felkért Kauser építész ur által készítettett, s mely terv és közelítőleges költségvetés szerint egy kisebb kétemeletes ház 30000 frtba kerülne, s ehez képest a házépítésre és telekvételre fordítandó költség 42000 frtra menő tőkét venne igénybe.

A választmány a felajánlt telkek helyrajzi fekvését alkalmasnak találja, de a bemutatott tervből arról győződik meg, hogy a két telkek közül külön egyik sem elegendő arra, hogy azon az egyesület céljának megfelelő ház építtethetnék, s ennél fogva, mivel mind a két telek egymás mellett van és a kettő együtt elegendő nagy lenne, s így az építés is aránylag kevesebbe kerülne felkéri Kauser építész urat, hogy sziveskednék az egyidejűleg jövő hó 17-re kitűzött választmányi ülésre, ha a telkek addig különben el nem adatnának egy, mind a két telek területét elfoglaló házra tervet és költségvetést készíteni.

Tekintve továbbá azt, hogy az egyesületre az is hasonlóan alkalmas lenne, ha Budán a Duna-soron vagy annak közelében lehetne házat szerezni: jelenlévő alelnök ur szintén felkéretik, hogy ily telek vagy ház megvehetése iránt Budán közelebbi tájékozást szerezni s a jövő választmányi ülésnek a felől javaslatot adni méltóztatnék.

II. A mai jegyzőkönyv hitelesítésére Scholez Rezső és Eleőd Józsa urak kéretnek fel.

Hitelesítésül:

Láttam Keglevich Béla.

Eleőd Józsa.

Jegyzette Bedő Albert.

Scholez Rezső.

Miként ír Roscher az erdőszetről. ?*)

Az erdők tilalom alá vétele, erdei szolgálomak. A míg az erdők kimélésre nem igen szorultak, a rájuk irányult haszonvételnek határközösségi alakja párosulva a legkorlátlanabb szabadsággal még a távollakókra nézve is, általában nem volt aggályos. Később azonban, midőn a népesség már megszapordott, az erdőterület pedig mindig fogyott, a mindennemű közösség ismert hátrányainak okvetlenül fel kellett merülniök. Az erdőt az egyes közösségi társak közötti felosztás, többnyire részletekre szel-delte volna, melyek okszerű erdőszetre tulkicsinyek leendettek; s a közösségi társak alatt álló rendeket ily kis magán-erdő-birtokok nem is részesítendették volna tartósan illő figyelemben. Ilyen körülmények között az erdők tilalom alá vétele, vagyis az erdőtulajdonnak az állam, magas egyházi vagy világi személyek, kik a határközösségnek élén állottak, kezébe való letevése alakilag bár a legerőszakosabb, majd egyeduralmi, majd aristokratiai beavatkozás volt a hanyatló ősi népszabadság épségébe, de anyagilag helyes tett a közös haszonvétel már egészen elavult és káros módjának megszüntetésére, ennek lényegét továbbra is megtartván. Mert ez a régi társtulajdonosok jogait erdei szolgálomakká változtatá,

*) Kivonat „A mezőipar nemzetgazdaságtani elmélete“ című munkából.

E művet, melyben Kautz Gyula pesti egyetemi tanár szavai szerint „az ismeretek és igazságok egy egész új világa nyitattik meg s egyáltalában oly szellemtermék nyújtatik az olvasó közönségnek, melyet teljes joggal az összes szakirodalom legértékesebb gyöngyei közé sorolhatni“, — eredetileg német-nyelven írta, korunk legnagyobb nemzetgazdájának egyike Roscher Vilmos; magyar nyelvre fordította Kis János s előszóval ellátta Kautz Gyula. A könyv terjedelme az előszó és tartalom kivételével 361 Lap kis 8-ad iven. Ára 2 frt. kapható Pesten az Eggenberger féle akadémiai könyvkereskedésben. (Hoffmann és Molnár, Baráttér).

Miután e mű számos oly kérdéssel foglalkozik, melyeket megoldani törvényhozásunknak is közelebbi feladata, ennél fogva méltán ajánlhatjuk a nemzetgazdaságtana iránt érdeklélő olvasóink figyelmébe. Szerk.

melyek az erdőnek vagy fa, vagy melléktermését terhelik. Az első osztályba kiválólág a fajzási jog tartozik, mely a jogozottnak majd egész faszükségletére, majd csak egyes czéljainak (építkezés, javítás stb.) kielégítésére terjed. Több hatósági rendelet a középkor vége felé már ezt a mindenkori termésnek határozott hányadára (harmadik fa stb.) szoritotta. Ide tartozik továbbá a hulladék fára vonatkozó jog, azon fára, melyet az erdőtulajdonos nagy gazdasága nem tud elhasználni: részint szabálytalan keletkezése, mint elvé-nülés, hózuhatag és zivatar által, de még inkább bajos, nehezen őrizhető beszerzése miatt, a mit alacsony faárállás idején csak magánvállalkozó munkások eszközölhetnek, ilyenek a gyökerek és tuskók, elhúllott forgácsok, letöredezett gallyak. — A második osztályba tartozók legfontosabb része a mezőgazdaságnak azon joga, mely szerint marha állományának szükségletét részben az erdőből elégítheti ki. Nevezetesen tehát a makkoltatás s az erdőbeni legeltetés, továbbá jog az erdőből lombokat, már lehúllott leveleket, fűvet, sőt még pázsitot is szedhetni. Mennél csekélyebb és szabálytalanabb a mezőgazdaság takarmánytermelése, annál szükségesebb az ilyes segítség. Végre az ipar keletkezésére azon nem épen jelentéktelen jog, mely fanedvek (különösen szurok), kéreg, gubacs stb. szerzésére, továbbá erdei bogyók és gomba szedésére, s az erdei méhekre vonatkozik. — Minthogy a legtöbb erdei szolgalmat csak a szálerdőben lehet kártevés nélkül tetteleg gyakorolni: ennél fogva ezeknek már pusztán létele is tényleges tilalom az erdőpusztításra nézve.

A z irtással járó veszélyek. Az újabb idő elején a korlátlan uralkodók udvartartása, mely a nemességet nagy költsézésre készíteté s a birtokáni tartózkodástól elidegenité, felette káros hatással volt sok magánerdőnek kezelésére. A paraszttrendnek egyidejű hanyatlása meghiusítá mindazon biztosítékot, a mi különben az erdei szolgalmak létében rejlett. Hasonló hátrány érte a városi és egyházi erdőket is tulajdonosaik szivós testületi összetartásának hanyatlásával.

De nem is tekintve az erdők közvetlen terméseit, félreismerhetlen azon káros hatás, melyet a helytelen erdőirtások valamely ország egész természetére gyakorolhatnak. Ellenkező irányban ép úgy megroszulhat az ez által, mint javulhat az őserdők tapintatos irtása által. Az ország szárazabbá válik. Kopasz hegyek nem szivnak a levegőből annyi nedvességet, mint az erdővel bori-

tottak. S habár az esőzés mennyisége az egész évre nézve meg nem kevesbül is, de kedvezőtlenebbül oszlik meg. A víz ekkor, a helyett, hogy az erdők által szivacs módjára felszívatódnék, a levelek és fűgyökök által gyors elgőzölgéstől megóvatnák, végre hogy a fák gyökerei útján forrásokká egyesülne: időszakonként romboló mennyiségben rohan alá. Erdőirtott vidékek folyamai tavaszkor s nagyobb eső alkalmával hirtelen meg-megdagadnak s kiöntenek, a hajózási rendes szolgálatra mindazonáltal vizszegényebbek. Hogy erdőirtott országokban a melegség általában nagyobb, szintén nem állítható; de az időjárás különbség tél és nyár között erdőpusztítás által zordonabbá válik. Erdős terület lassabban melegszik és hűl, mint az erdőtelen. Ezért az erdő nappal hűsit, éjjel melegít, tavaszkor hűsit, őszkor melegít. Az erdős éghajlat ennyiben hasonló a tengeri éghajlathoz. Mily szükséges támaszát veszti némely vidék erdőirtás következtében, mely őt eddig vihar, hógörgeteg futó homok ellen oltalmazta! Van továbbá néhol u. n. feltétlen erdőtalaj (unbedingter Waldboden) is: meredek hegyoldalak, melyeknek termékeny földjét, ha fa nem köti, a zápor elhordja, parázs homokos helyek, melyeket — kizárólag — a szél elhord; magas hegytetők, hol a gyöngébb növények már nem tenyészhetnek. Ily helyeken az irtás ugyan könnyű, de az ismétli beerdősítés bajos, sokszor lehetetlen. Ezen tekintetek közül, melyek az erdőirtást tiltják, sok kétségtelenül oly természetű, hogy messze kívül áll a magángazdaság látkörén, s vagy csak kiválóan értelmes és hazaszerető gazda, vagy pedig az állam, mint a közjó hivatott képviselője, képes azoknak egész horderejét kellően felfogni.

Erdőfenség, erdőregále. Ily körülmények között, valamint azon alapos bizalmatlanságnál fogva is, melylyel a korlátlan egyeduralkodó idején állam és nép a magángazdaság szabadsága iránt viseltetik, érthető az erdőfenségnek a 17. és 18. század folytáiban kifejlődése. Tehát, összehasonlítva a többi más iparágakkal igen is tulhajtó rendőrségi gyámkodás a magángazdaság felett, de melyet nem közönséges rendőri hivatalnok, hanem műszakilag képzett egyén gyakorol. Erre nézve három főfokot lehet megkülönböztetni. És pedig, az állam vagy pusztán csak nemleges állást foglal el: tilt mindennemű erdőpusztítást s beegyezése nélküli irtást. Vagy gondoskodik tényleg is a magánosok jó erdészetről: készíti ezeket, hogy az állami erdőkre nézve kiocsátott kezelési rendeleteknek engedelmessé legyenek, hogy haszon-

véti és tenyésztési tervezetüket terjeszszék állami jóváhagyás alá; hogy csak államilag megvizsgált erdészeket alkalmazzanak; sőt még arra is, hogy erdeik kezelését állami erdészekre ruházzák. Különösen gyakran előfordul e tekintetben az u. n. utalványozási jog, mely szerint csak az állami erdész által kijelölt fákat szabad kivágni. Vagy végre a rendőri felügyelet mellesleg arra is szolgál, hogy az erdőtulajdonosok rovására az államnak kincstári előnyöket szerezzen; tehát p. o. a tengerészet, erődök, lőpor gyártás részerei elővásárlási jog, vagy az állami erdészek feltukmált tevékenységeért magas díjak által, stb. Csak ezen esetre nézve alkalmas ezen kifejezés: erdőregále. — Melyik utat e három közül válaszsza az állam, nem csak attól függ, mily mérvben van korlátlan egyeduralsága alattvalói önállósága irányában kifejlődve, hanem erdőpusztítási aggodalmainak mérvétől, valamint erdőbirtokos alattvalói értelmes gazdálkodása iránt táplált bizodalmtól is. E szerint rendesen azt találjuk, hogy az alapítványi és községi erdők kivált az államközségek fölé leghamarabb kiterjed ezen rendőrségi gyámkodás, a nagy földbirtokosok, nevezetesen az ország rendeinek erdei fölé legkésőbb és legenyhébben. Az erdőfenség ezen első kezdeménye sok országban a jogozott alattvalók hozzászólásának is helyt adott, később azonban ezen beavatkozást mellőzhetőnek vélték.

Erdészeti reform. A magánosok feletti túlhajtó állami gyámkodásnak a nemzetgazdaság semmiféle terén sem kedvez a magasb műveltségi polcz. S az erdőfenség, ha határát túllépi, legközelebbi célját, a fatermelés előmozdítását el szokta tévesztetni: teljesen elvévén a földbirtokosok kedvét a telekhasználás ezen módjától, a mely különben is több nehézséggel jár és általában hátrányosabb, mint minden más iparág. Az újabb erdőreform azon eszmén sarkal, hogy fadrágaság és faszükség lényegileg különböző két körülmény, hogy amaz a nemzetgazdasági művelődés magasb fejlemfokán önmagától bekövetkezik, tehát csak természetellenes módon, a melynek rossz hatása másutt kétségtelenül mutatkozni fog, akadályozható meg. A faár emelkedésének erőszakos gátolása nemcsak hogy pártolja a fapazarlást, de tényleg tiltja a tāt helyettesítő anyagok használatát és az erdészet nagyobb belterjességét. A nép tehát, csak hogy faszükségletét kielégíthesse, bár nagyobb terjedelmű telek ráfordításával is, kénytelen sok más egyéb szükségletének különben lehetséges kielégítéséről lemondani.

— A legtöbb állam ennél fogva az előbbi század vége óta az őket megilletett erdőfenségéből engedni kezdett; a mi annál aggálytalannabbnál történhetett, mennél több állami erdőség létezett s mennél jobban szét volt az osztva az országban. A községek és alapítványok vagyonaikra nézve az államnak már különben is különös gondnoksága alatt vannak; s talán egy vagyoni ágra nézve sem gyakorolható ez oly könnyedén, mint az erdőkre nézve. A községi erdők felosztását az újabb törvények még többnyire tiltják. Hol ily egész vagy félnyilvános erdők a nemzeti faszükségletnek jelentékeny részét fedezik, ott az irtás a magánerdőbirtokosoknak két föltétel alatt tartózkodás nélkül megengedhető: I. minden szándékolt irtásról az állam előbb értesíttessék, hogy azon erdőket, melyeknek megmaradását nemzetgazdasági okoknál fogva jónak látja (véderdők), kisajátítás utáni kárpótlás által magához válthassa. Igazságossági fogalmaink szerint kétség nélkül helyesebb az, ha azon áldozatot, melyet valamely teleknek az egész nép érdekében lehető jövedelmére nézve tenni kell, az egész állam, nem pedig egyes birtokos viseli. II. Minden kiirtott terület a törvény által meghatározandó idő alatt vagy erdősitessék be újra, vagy vétessék bármi más rendes művelés alá. Sűrű népességű országokban nem igen fogja túrni az államhatalom a földtulajdonosok azon jogát, melynél fogva tekintélyes területet egészen parlagon hagyhassanak. Az erdőpusztítást még közvetlenebbül megtiltani nevezetesen azért igen bajos, mert ezen fogalomnak szabatos törvényszerű definitiója felette nehéz. A hol a pusztítás véderdőkre irányul, ennek az állam kisajátítás által veheti elejét. Egyébiránt az erdőkkel való pusztító bánásmód iránti kísérletek közül sokat megszüntethet az erdei szolgalmak korszerű szabályozása is.

Az erdei szolgalmak megváltása. Valamint a földművelés, úgy az erdőszet is magas belterjességi fokán tökéletesebb egységet, kiszámíthatóságot és kezelési szabadságot kíván. Ezen alapszik az erdei szolgalmak megváltása utáni törekvés, mely minden magasb műveltségi fok közös jellege. Némely állam e tekintetben részvétlen egyoldalúsággal járt el az erdőügynek kedvezni akarván, úgy, hogy a szolgalmakat, nem ugyan tökéletesen semmi, de nem is egészen illő kárpótlással annyira megszorította, hogy a lehető fajvédelem a tulajdonosokra nézve meg ne kevesbüljön. Kétségkívül ép oly jogtalan eljárás, mint lenne az, ha ilyen a jobbágytartozások és mezei szolgalmakkal történék; de egy-

szersmind annyiban szívtelenül méltánytalan is, hogy nem a gazdagok fölöslegeit, de a szegények különben is szűk jövedelmét csontkítja. Mert a mezőn terhelt osztályok az erdőn rendszerint jogosultak, és viszont. A jogosultságnak itt is csupán csak elavult módját kellene megszüntetni, a lényegét, azaz bizonyos értékei, még pedig inkább használati, mint csereértékei igényt megtartani, mivel itt sok, többnyire kevésbé művelt kis gazda életszükséglete forog szóban. — Sok erdei szolgálat csakis annyiban gátja a belterjesebb erdészethez, mivel határt ismerni nem akaró módon használtatik, vagy mivel visszaélésekre nyújt alkalmat. A fajzási jog p. o., ha a továbbra való tekintet határain túl megy, az erdőt egészen tönkre teheti; ha valamely világosan meghatározott fanemre vonatkozik, a művelésnek különben talán kívánatos megmésztását lehetlenné teszi. Ez utóbbi esetben más fanemmel vagy pénzben adandó a kárpótlás; az előbbiben pedig az úgy sem járó fölös részért épen semmi, mert a tartósság mértékére való megszorítás nélkül rövid idő alatt elenyészne maga a jog is. A határozatlan fajjogosultságok az eddigi közepes szükséglet és termés szerint, állandó kezelési terv létesíthetése végett, határozottan megállapítandók; az ellen, hogy a jog az összes termésnek bizonyos hányadára vonatkozzék ugyanazon érvek szólanak, melyek a mezőgazdasági tízed ellen. Mérsékelt és határozott vén fa-beli járadékok ép oly kevésbé ártanak az erdőnek, mint mérsékelt és kamatfelemelés ellen biztosított jelzálogos adósság a földnek. Ezek megváltása az erdőtulajdonosra nézve előnyös lehet ugyan, mert számítása ez által egyszerűbbé válik, de fölötte aggályos a kis szolgálmasra nézve, mert a csekély megváltási tőke könnyedén kisikamlik ám kezeiből, holott faszükséglete folyvást megmarad. A hulladékfára vonatkozó szolgálat magának az erdőnek ugyan nem árt, de gyakorlása könnyen káros visszaélésekre vezethet. Ezt csak szigorú felügyelet akadályozhatja meg, a minnek ismét az a legegyszerűbb és legkönnyebb módja, ha minden jogozottnak csak beléptijegygyel engedtetik meg az erdőbe való bemehetés, ennek bizonyos évszakok, napok, — és az egésznek csak egy részére való megszorításával. Hol az idetartozó farészek hamu-tartalma gazdaságtilag különösen fontos, ott rendszerint a kertészrendszer ajánlatos. — Az erdő mellékhaszonvételére vonatkozó szolgálmat a fatermelésre nézve legnagyobb részben ártalmasak. Így p. o: a makkoltatás akadályozza a természetes magültetést. A fűszedés és legeltetés halált hoz a gyöngye növényekre

A hulladékra vonatkozó jog elveszi az erdőtől ennek zsirozóját, forróság és fagynak teszi ki a fák gyökereit. A gyantavakarás nemcsak a fa szaporodását nehezíti, de a már meglevőt is megrontja. Hasonlag a seprővágás és lombszedés. A törvényhozónak itt meg kell figyelnie, mily viszonyban áll a szolgálat műipari vagy mezőgazdasági hatása a fatermelésben általa okozott kevesebb jövedelemhez. Ha amaz túlnyomóbb, a mint hát alacsony műveltségi fokokon ez rendszerint úgy is van, akkor a megváltás a nemzetgazdaságra nézve valóságos veszteség. Ha ellenben emez érezhetőbb a mezőgazdaságbani magas faár, több takarmány- és trágyatermelés miatt stb., a jogozott a különbségből könnyen kielégíthető, s az erdőtulajdonos mégis jelentékeny nyereségben részesülhet. Hogy az utóbbi esetben az oly lassú mezőgazdaság ugrásszerű átmenetektől megkímélendő, mondani sem kell talán. S a legtöbb erdei mellékhasznóvétel értalmasságának nagyobb részét elveszíti, ha szűkebb korlátok közé szorítottatik. Hogy mily mérvű „kimelés“-sel párosuljon mindig a hulladékszedés, legelőhasználás stb. az, a forgási időn kívül, még a fa gyorsabb vagy lassúbb növekedésétől (tehát fanem, talaj, éghajlat, stb.-től) és a szolgálat enyhébb avagy szigorúbb foganatosságától (tehát a beszabadított marha nemétől és számától, a táplálék bősége vagy szűkétől) is függ. Bizonyára sok nélkülözhetlent és szükséggest elvont már az erdészeti egyoldalúság a mezőgazdától.

Erdei kártétel. Az erdei kártétel ellen leghatékonyabb elhárító eszköz az ifjúság gondos nevelése. Tovább személyes tekintély és helyismeret az erdész-hivatalnokban. Sokkal többet használ ám a megtorlásban a gyors és biztosan szolgáltatott, mint az igen kemény büntetés. Ha az állam a magán-erdészeket épen olyan tekintélylyel, különösen törvény előtt tett vallomásaikat hasonló hitelességgel akarja felruházni, mint teszi ezt az állami erdészekkel : nem engedheti, hogy alkalmazásuk esetére tudományos képzettségük és erkölcsi viseletükre nézve bizonyos ellenőrködést nyilvános megesketést, stb. ne tartson fel magának.

Egyleti előterjesztés a földművelési-minister Urhoz az erdészeti törvényjavaslat ügyében.

Nagyméltóságú Minister Ur!

Az Országos Erdészeti-egyesület 1868. évi február hóban egyetértve az Orsz. magyar Gazdasági-egylettel a földművelési-ministeriumhoz egy erdészeti törvényjavaslatot terjesztett fel.

A hazai erdőgazdaságnak általánosan ismert kedvezőtlen állapota folytán nem csak egyesületünk, de az erdők irányában érdekel viseltető közönségnek közvéleménye is azon hitben volt, hogy a kivétel nélkül szükségesnek ismert új erdőtörvény meghozása, a kormány feladatát nagy mértékben megkönnyítő kész előmunkálat beterjesztése után, nem fog soká késni.

A földművelési-ministeriumnak 1868 évi márcziushó 12-én 3756. szám alatt kelt intézménye alapján a február hóban beterjesztett törvényjavaslat az Erdészeti-egyesület az Orsz. Gazdasági-egylet és más meghívott szakértők által tárgyalás alá vétetvén, az akkor létrejött megállapodáshoz képest átdolgoztatott.

Ezen tárgyalás befejezése után naponként várja az erdészeti közönség a törvényjavaslatnak a képviselőház elé való terjesztését; e várakozás ideje alatt pedig tagtársaink méltó elszomorodására nem csak 1868. évi de 1869-ki közgyűlésünkön is azt kellett jelentenünk, hogy az erdészeti-törvényjavaslat még nem terjesztett az országgyűlés elé!

Az Erdészeti-Egyesület valahányszor szükségét ismeri annak hogy erdőgazdaságunk érdekében a kormány előtt szót emeljen, azt megtenni, nem mulaszthatja el, s így az 1869. évi közgyűlés is elhatározta a kérdésben forgó törvényjavaslatnak az országgyűlés elé való terjesztése végett a földművelési minister urhoz kérést intézni.

Ezen 1869. évi 325. szám tett tiszteletteljes kérésünkre a földművelési minister ur azt válaszolta, hogy az erdő-törvényjavas-

latot, az ipartörvény-tervezet után az ország képviselőinek bemutatni ezt, megelőző legazonban még egy újabb tárgyalás alá kívánja azt bocsátani.

Ezen újabb tárgyalás a folyó évi januárhó 3-ára összehívott enquête által tartatott meg s annak eredményéhez képest a törvényjavaslat ismételve átdolgoztatott, mely átdolgozás felől a tanácskozásokban résztvett egyleti képviselőinktől azon megnyugtató értesítést kaptuk, hogy az újabb tanácskozás alkalmával is elfogadtattak azon alapelvek, melyeket a részünkről benyújtott törvényjavaslat tartalmazott, s melyek az erdőgazdaság természetében gyökereznek; továbbá hogy az enquête tanácskozásaiban kitartó ügyszeretettel és az erdészeti érdekeinek meleg pártolásával résztvett földművelési minister ur a tárgyalások befejezése alkalmával oda nyilatkozott, miszerint reményli, hogy az újabban átdolgozott törvényjavaslatot az idei husvéti szünetek után a képviselőház elé fogja terjeszthetni.

Nagyméltóságod tisztelt hivatali elődjének ezen szándéka nem teljesülhetett, egyesületünk azonban jó reménnyel van a felől, hogy az erdészeti törvényjavaslatnak az országgyűlés elé leendő terjesztése a már említett tárgyalások és az első beterjesztés óta eltelt 2 és $\frac{1}{2}$ évi várakozás után, figyelemmel a naponként óriási mérvben pusztuló nemzeti vagyponra, — már csak addig késhet, míg Nagyméltóságod azt részletesebben megismerendi.

Egy új erdőtörvény mielőbbi meghozásának szükségességét bővebben indokolni feleslegesnek véljük, mert meg vagyunk győződve, hogy hazánknak jelen szomorú és veszedelmes jövőt jósó erdészeti viszonyai Nagyméltóságodat arra, számos államgondjai mellett is, naponként emlékeztetik.

Ez alkalommal tehát különös tekintettel arra, hogy idei szeptemberhóban tartandó közgyűlésünknek az erdészeti törvényjavaslat ügyében újabb jelentést kell tennünk: bátorkodunk Nagyméltóságod becses figyelmét a kész erdészeti törvényjavaslatra tiszteletteljesen felkérni, s azon reményben, hogy az abban elfogadott alapelveket Nagyméltóságod szintén osztani fogja egyszersmind azon kérést is tenni, miszerint azt mielőbb az országgyűlés elé terjeszteni s egyesületünket ez iránt megnyugtadni méltóztatnék.

Az orsz. Erdészeti-egyesül. igazgató-választmányának nevében
Budán, juliushó 17-én 1870.

Egyleti előterjesztés a földmívelési-Minister Urhoz a méter-mértékrendszer ügyében.

Nagyméltóságú Minister Ur!

Az Országos Erdészeti-egyesület azon körülmény folytán, hogy a méter-mértékrendszer hazánkban is valószínűen nem sokára be fog hozatni, idei közgyűlésén tárgyalást nyitott a felett, ha nem volna-e tanácsos, hogy a törvényhozás által megállapítandó mértékrendszerbe egy, az erdőgazdaság és fakereskedés igényeinek megfelelő faköbmértékegység is felvételnek. —

Az előnyök, melyeket egy nemzetközileg elfogadott mértékegység az ipar és kereskedelmi forgalomnak valamint a köz- és magán élet számos tőendőinek megkönnyítésére nyújt, közgyűlésünk által is teljesen ismeretesek lévén, a méter-mértékrendszernek az erdőgazdaságban való alkalmazása korszerűnek és szükségesnek ismertetett.

Tekintve azonban azt, hogy a köbméter az erdei használat és értékesítés körében mint egyedüli köbegység nem elégséges, hogy az abból eddig alakított kisebb méretegységek, minő az ezred, század és tizedméretek, az erdőgazdaságban köbegységül kicsinységüknél fogva alkalmazhatóknak nem is gondolhatók, miután erdei terményeink már természetüknél fogva és a használhatóság megtartásának szempontjából is amazoknál sokkal nagyobb terimében kiállítandók: közgyűlésünk az erdőgazdaság igényeihez képest szükségesnek találta egy, az egész köbméternél kisebb és ennek eddig alakított méretrészeinél nagyobb köbmérték-egységnek felvételét is.

Szükségesnek ismeri pedig azon indokból, mert az épületi és szerszámfa, melyek termelésére, a tüzelő pótszerek szaporodása folytán, mind nagyobb súlyt kell fektetni, minél tovább és igen nagy részt apró részletekben is mind nagyobb áron adatik el.

Az erdőgazdaságban most használt legkisebb köbegység a köbláb, minthogy pedig egy köbméter kerek számban, 31,66 c'-ot foglal magában, ennél fogva azt a méterrendszer behozatala után továbbra is köbmérték-egységül tartani nem lehetne a nélkül, hogy az eladásnál és számadásokban is 3—4 tizedestörtet ne kellene használni, melyeket azután a fa magas ára miatt az eladóra vagy a vevőre nehezedő kár nélkül mellőzni sem lehetne.

A most használt bécsi köblábnak megtartása tehát, miután az különben is alkalmatlan és nagy köbegység, a métermérték-rendszernek az erdőgazdaságban való alkalmazása után sem czél-szerűnek, sem kívánatosnak nem mondható, azon körülménynél fogva pedig, mert iparosaink az épületi, mű- és szerszámfa növekedő becsénél fogva szükségleteikhez képest azokból a köbméternél kisebb mennyiséget is venni kívánnak, a 31,66 c'-at tevő köbméter sem lehet az erdőgazdaság legkisebb köbegységeül elegendő. —

Egyesületünk tehát ezen indokoknál fogva a köbméternél kisebb és az erdőgazdaság igényeinek is megfelelő méretegységül elfogadta a méter-rendszerbe minden tekintetben beillő, a köbméternek épen egy századrészét képező méterhasábot, melynek hossza 1 méter, szélessége $\frac{1}{10}$ m. (egy decimeter) és magassága is $\frac{1}{10}$ m. (decimeter), az alapsíkja $\frac{1}{100}$ négyzet méter, mely különben is jól és könnyen képzelhető alak lévén, a gyakorlati és közéletben kétségkívül hamarabb fog általánosabban alkalmaztatni, mint a köbláb, melylyel nemcsak némely fakereskedők, hanem több erdőbirtokos és számos erdész sem akar élni, valószínűen pedig azért, mert koczka-alakjánál fogva nem hasonló semmi alakhoz, melyben a fát az erdőipar terén feldolgozni szokták, míg a méterhasáb az utóbbi tekintetben czél-szerűbb alakkal bír.

A méterhasáb, melynek erdészeti köbmérték-egységül való felvételét a német mezőgazdáknak és erdészeknek f. évben Borosz-lóban tartott közgyűlése szintén elfogadta, használatba vétele iránt pedig a szász királyi pénzügyminiszterium már a kellő intézkedéseket is megtette, az eddigi köblábnak kerek számban csak $\frac{3}{10}$ -ed részét teszi s azért azon előnnyel is birand, hogy a fa- eladásnál annak töredékeit mindig mellőzni lehet, mihez a frank pénznek behozatalával még az is járulna, hogy egy méterhasáb épületfa ára a 0,4 mostani krajezárt érő egész centimesekben lesz megállapítható s így egyáltalában törtszámokkal nem kellend számítani. —

Az előrebocsátottak alapján mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, miszerint egyesületünknek előadott indokait és kifejezett óhajtását tekintetbe venni — s a méter-mértékrendszer behozatala ügyében szerkesztendő törvényjavaslatban a méter-hátsábnak faköbmérték-egységül való felvételét eszközölni kegyeskedjék. —

Budapesten 1869. évi december-hó.

A vasuti talpfák tartósságáról.

Chauche M. C. után.

Nem-preparált talpfák.

1. Tölgyfa-talpfák. A használatban levő faemek közt a tölgyfa jóformán az egyedüli, mely preparálás nélkül talpfául alkalmazható, s ez is csak négyszögletes hasábokká ácsolva. A tölgyfábóli talpfa, ha egészséges, jó földben és lassan nőtt, ha a vizet jól átteresztő kavicsba van ágyazva s a pálya nedvességtől ment, eltart 12—14 évig.

A hannover-braunschweigi és a württembergi pályán voltak s talán vannak is talpfák, melyek 20 év óta tartanak.

20 évi tartósság mindenesetre ritka példája a nem-preparált fa ellenálló képességének, a reá ható rontóerők ellen; de a mechanikai természetű hatások szempontjából tekintve, ha a fa egészséges marad, nem az idő határoz a talpfa tartósságára nézve, hanem a forgalom nagysága, azaz a vonatok száma, gyorsasága, a gépek súlya stb.

A különféle német vasutakon szerzett tapasztalatok e tekintetben a következő eredményt mutatják:

A saarbrückeni pályán a talpfák legnagyobb tartóssága 12 év; átlagosan 8 év.

A saarbrücken-trévesi és rhein-nahei pályán legfőlebb 15 év; (átlag 11 év.) Nagyon száraz, tehát nagyon kedvező talajon. (A 350 méternyi sugarú ívek mind a szögeket, mind a talpfákat annyira igénybe vették, hogy mindkettő korábban romlott.)

A nassaui pályán, kevésbé kedvező talajon, 8 év.

A frankfurt-hanauai pályán 9—11 év.

A neisse-briegi pályán, agyagos kavicsban, 11 1/2 év. Rostált kavicscsal jobb eredményt remélnek.

A magdeburg-württembergi és a rajnai pályán 9 1/2—10 év.

2. F e h é r - f e n y ű - t a l p f á k. (Sapin, Weisstanne). A fehér-fenyűbőli talpfa tartóssága nagyon különböző, de többnyire nagyon kicsiny. Gyakran már a harmadik vagy negyedik év végén ki kell azokat váltani. Átlagos tartóssága:

Az alsó-sléziai és marchi pályán 4—6 év.

A Braunschweigi és Károly-Lajos pályán (Gácsország) 5 év.

A berlin-anhalti pályán 6—7 év.

Az oppeln-tarnovitzi pályán 7 év.

A bajorországi állampályán, gyorsan és nedves talajon nőtt fa tartóssága 5—6 év.

Ugyanott, száraz talajon és lassan nőtt, repedés nélküli fa tartóssága 7—8 év.

A megdeburgi-lipcei és osztrák állampályán 7—8 év.

A Ferdinand (osztrák) és szász nyugati pályán 8 év.

3. B ű k k f a - t a l p f á k (hêtre, Buche). A bükkfából talpfa, mely kellőleg preparálva nagyon jól eltart, természetes állapotában egyike a legrosszabbnak. A száraz és nedves idő váltakozásai gyorsan megrontják; ritkán is használtatik preparálás nélkül. Tartóssága:

A braunschweigi pályán $2\frac{1}{3}$ —3 év.

A rajnai pályán (Bingen és Rolandseck között néhány ezer talpfával kísérlet tétetvén) 3 évnek bizonyult.

4. S z u r k o s f e n y ű - t a l p f á k (pin, Kiefer) tartóssága:

A spanyol északi pályán 2 év.

A gratz-köflachi pályán 2—4 év.

A braunschweigi pályán 4 év.

Az oppeln-tarnowitzi pályán 4 év.

5. N y á r i f e n y ű *) - t a l p f á k (méléze, Lerche, larix.)

Bajorországban, mély völgyekből vett nyári fenyűk tartóssága 6—8 év. Hegyekből vett nyárfenyűké 10—15 év.

A gratz-köflachi pályán 9—10 év.

Meggondolva sok különféle befolyást, melyek magának a fának tulajdonságait módosítják, s a kavics különféleségét, melybe a talpfa fektetetik, nem fogunk csodálkozni az eltéréseken, melyek

*)Ezen elnevezést avval lehet indokolni, hogy a tús-levelű fák között egyedül ez bir azon sajátsággal, hogy tüit, vagyis leveleit telenként elhullatja.***)E.B.

**) Részünkről indokoltabbnak ismerjük a vörös-fenyű elnevezést, mely a fának, illetőleg gesztjének színétől származik. Szerk.

ugyanazon fanem tartósságában tapasztalhatók. Ugyanazon talpfa különböző tartósságu lehet különböző kavicsban s a szerint, a mint bevágásban vagy töltésben használtatik föl stb. Végre az éghajlat is befolyással van a talpfák tartósságára.

Preparált talpfák.

1. *Creosot*. Angol vasutakon szerzett hosszú tapasztalás a creosottali preparálást nagyon hatásosnak bizonyítja, feltéve, hogy igazi creosot használtatik s a preparálás jól végeztetik. Ennek dacára, magában Angolországban lassanként elállnak a creosottal való preparálástól.

2. *Réz kéne g* (Kupfer-Vitriol). A rézkénnel preparált talpfák tartósságának megítélésére szolgáljanak a következő adatok:

Fehérfenyű-talpfákból 8 év lefolyása után megújítani kellett:

4·7 % -ot a berlin-magdeburgi pályán ;

3·8 % -ot a porosz keleti vasuton.

3 % -ot a magdeburg-wittembergi pályán.

Bár felső Sziléziában a százalék 51-re rúgott — hihetőleg valami véletlen körülmény következtében — mindazonáltal itt is azon véleményben vannak, hogy átlagosan 12 évi tartósságra számíthatnak.

Szurkosfenyű talpfákból 7 év lefolyása után megújítani kellett:

31 % -ot az achen-düsseldorfi pályán.

Bük-talpfákból 9 év lefolyása után az imént említett pályán 97 % -ot kellett megújítani.

A westpháli vasut igazgatóságánál úgy vélekednek, hogy a rézkéne g alkalmazása nem hosszabbítja lényegesen a faragott tölgy-talpfa tartósságát.

A berlin-hamburgi pályán 20 évi tapasztalat alapján azt következtették, hogy a faragott, de nem preparált tölgyfa, és rézkénnel preparált fehérfenyű-talpfák egyenlő hosszú ideig tartanak és pedig egyre-másra 14 évig.

A berlin-postdam-magdeburgi pályán a fehérfenyű tartósságára nézve ugyanazon számot találták.

A magdeburg-wittembergi pályán e tartósságot 16 évre tették, a porosz keleti vasuton 13 évre, s a Fridrich-Wilhelm pályán

10 évre, ha a preparálás nyomás segélyével vitetett véghez; míg a forró folyadék által preparált talpfák tartósságát csak 5 évre.

Az achen-düsseldorfi-ruhrti és rajnai vasuton a rézéleggeli preparálást nem tartják kielégítőnek és mellőzik, míg a bajorországi vasutakon épen erre a Boucherie-féle preparálási módra fektetik a fősulyt, mely utóbbi Németországban még kevésbé van elterjedve. A német mérnökök véleménye, egészben véve nem igen kedvező a rothadást gátló preparálást illetőleg, holott Franciaországban igen fontosnak tartják azt.

3. Chlor-zink. A chlor-zinkkal preparált talpfák megújítása körül következők a tapasztalatok:

Tölgyfa-talpfákból a hannoveri régi vasutakon 16 év lefolyása után 8·7 %-ot kelle megújítani.

A bréma-wunstorfi pályán 13 év lefolyása után 2·3%-ot.

10 év lefolyása után:

1·6 %-ot a hannoveri legujabb pályákon.

0·85 %-ot a braunschweigi pályán.

Fehérfenyő-talpfákból 8 év lefolyása után kicserélni kellett:

0·6 %-ot a hannoveri pályákon, és csak

0·3 %-ot a braunschweigi vasutakon.

Bükk-talpfákból 7 év lefolyása után kiváltani kellett:

26·7 %-ot a köln-minden pályán. E szám különösen kedvezőtlen, a hannoveri pályákon talált számokhoz képest.

8 év lefolyása után:

5·5 %-ot a braunschweigi pályákon.

10 év lefolyása után:

4·9 %-ot a hannoveri pályákon.

Szurkosfenyő-talpfákból 7 év lefolyása után kicserélni kellett:

25·25 %-ot a bádeni pályákon.

41·5 %-ot a Ferdinánd- (osztrák) északi pályán.

A dresdai gyűlés *) kimondá, hogy nem lehet határozott következtetést vonni a német vasutakon nyert, s egymástól eltérő eredményekből; mégis felállithatni véle a következő táblát, a természetes fából való, s a jól preparált talpfákra nézve:

*) Referate über die Beantwortungen etc. Hannover, 1865.

A talpfa neve	közép tartóssága	
	nem preparálva	preparálva
tölgyfa	14—16 év	20—25 év
fehérfenyű	7—8 „	12—14 „
szurkosfenyű	4—5 „	9—10 „
bükkfa	2 ¹ / ₂ —3 „	9—10 „
nyárfenyű	9—10 „	„

Közli: Erdey Benedek.

(A magyar mérn. egyl. közlönye után.)

Az Országos Erdészeti-Egyesület 1870. évi juliushó 17-én tartott választmányi ülésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Keglevich B. gróf elnök; Tisza Lajos alelnök; Divald J., Eleőd J., Gombosy J., Kádár J., Mednyánszky D. báró, Scholcz R., Stengel D. választmányi tagok; Máday I. rendes tag, Kauser J. építész és Bedő A. egyl. titkár.

I. Elnök felkérésére Kauser építész ur megismerteti azon háztervet, mely-szerint az egylet háza a Pesten kínálkozó kettős telek megvételének esetére felépítendő lenne, s mely tervezetnek alapul vételével a 100 négyszög-ölnyi telek megvételére és egy háromemeletes ház felépítésére kerek-számban 77000 forint szükségeltetnék.

Tisza Lajos alelnök ur megbízatásához képest szintén értesíti a választmányt, hogy Budán a bécsi-kapu utcában a várból kifelé való kilátással talált egy eladó házat, melyért 48000 forintot kérnek, és a melyet úgy áránál mint minőségénél fogva az egylet számára alkalmasnak ismer.

Az igazgató választmány, miután a Pesten felajánlt kettős háztelek árát négyszögölenként 230 frttal igen drágának találja, annak megvételétől eláll, — s általában is a telekszerzés és házépítés ügyét, tekintve az időközben felmerült politikai viszonyokat —, melyek egyfelől a szerzendő pénz árának felemelésével, másfelől pedig a pénzzé teendő értékpapírok árának csökkentésével kettős tényezőként folynának be a költség nagyobbítására — egyelőre elhalasztandónak ismeri.

II. A titkár felolvassa Kolozsvár sz. k. város közönségének azon átiratát, melylyel a folyó évi közgyűlés idejét szeptember-hó 25-- 30 napjaira véli kitűzni.

A választmány a t. városi közönség által megjelölt napokat alkalmasaknak ismeri, mindazonáltal figyelemmel arra, hogy a Kolozsvártt idei sept. 9 és 11. napján megtartandó löverseny alkalmával több erdőbirtokos egyleti tag már helyben lesz, megbizza elnököt, hogy Kolozsvár város tanácsánál kérdést tegyen az iránt, ha vajjon a t. város részéről nincs-e valami akadály az ellen, hogy a közgyűlés szeptember hó 12—17. napjain tartatnék meg, kijelentvén egyszersmind azt is, miszerint akadályozás esetében az egyesület legkészségesebben csatlakozik ahhoz, hogy a közgyűlés szeptember hó 25—30 napjaira tűzessék ki.

Együttal megválasztatnak a közgyűlésre ügyvezetőkül Klipunovszky Károly m. kir. erdőtanácsos és Récei Pap Albert városi főerdész urak.

III. A közgyűlésén tárgyalandó erdőgazdasági kérdések kitűzésére kerülvén sor, felolvastatnak a Kolozsvár városa által és más szakértők részéről kitűzni ajánlt kérdések, melyek alapján a következők tűzetnek ki: *)

IV. Az egyesület a magyar orvosok és természet-vizsgálóknak Aradon, idei sept. hó 6—11 napjain tartandó közgyűlésére meghivatván, a választmány az egylet képviselőjére Mednyánszky Dénes báró és Máday Izidor tagtársakat kéri fel.

V. Elnök felkéri a választmányt, miszerint tekintve azt, hogy a kész erdészeti törvényjavaslat mindeddig nem terjesztetett az Országgyűlés elé s hogy időközben a földművelési ministerium tárczája is más kezekre bízott, nem volna-e czélszerű, hogy említett törvényjavaslat ügyében a hivatalát közelebből átvett földművelési minister urhoz előterjesztés intéztessék?

A választmány, — tekintettel arra, hogy az erdészeti törvényjavaslat ügyének állásáról a közgyűlés előtt jelentés teendő, helyesli azt, hogy annak az Országgyűlés elé való terjesztése végett a földművelési minister urhoz kérés intéztessék, s ehez képest elfogadja az elnök indítványát és a titkár által javaslatba hozott következő előterjesztést: **)

VI. Elnök jelenti, hogy az Erdészeti-kistűkör pályadíjára ezen jelige alatt: „tiszteljük az erdőket, mert azok a mi jólétünk előmozdítói“, a folyó évi május 1-én lejárt határidőig az elnökséghez

*) L. 30. Lapon.

***) L. 16. Lapon.

intézve egy pályamű érkezett, s hogy jelenleg bírálók választása szükséges.

A választmány a kérdésben forgó pályamű megbírálására Prindl András, Scholcz Rezső és Wagner Károly tagtársakat azon hozzáadással kéri fel, miszerint tekintettel arra, hogy a pályázati feltételek szerint az Erdészeti-Kistűkör pályadíja az idei közgyűlésen kiszolgáltatandó, sziveskedjenek bírálati jelentéseiket a folyó évi közgyűlés azon napja előtt, melyen az Erdészeti kézikönyvre és Kistűkőrré történt pályázatok ügye tárgyalatni fog, az elnökségnek átszolgáltatni.

VII. Az Erdészeti-kézikönyv és Erdészeti-Kistűkör pályadíjára 400 frt. az Illés Nándor tagtárs által irt erdőműveléstan című könyv kiadására pedig szintén 1000 frtot meghaladó tetemes összeg lévén szükséges, elnök indítványozza: hogy az egyesület a földművelési minister urat kérje meg, miszerint az egylet előbb említett kiadásainak fedezésére, hasonlóan a földművelés más iparágainak érdekében tett intézkedésekhez pénzbeli javadalmazás adassék.

A választmány az indítványt elfogadván, a kellően indokolandó kérelem szerkesztésével és előterjesztésével az elnököt és titkárt oly utasítással bizza meg, hogy ne csak a folyó évre —, de az erdészeti szakképzettség terjesztésének hathatós eszközölhetése végett jövőre is kéressék javadalmazás.*)

VIII. Elnök bemutatja az 1869. évre kiadott egyleti évkönyvet, kérvén a csupán magyar nyelven eszközölt kiadás jóváhagyását.

A választmány az 1869-ki évkönyvnek magyar nyelven való kiadását helyesli, az iránt azonban, hogy jövőre németnyelvű kiadás eszközöltessék-e vagy ne? a közgyűlés utasítását határozza kikérni.

XI. A titkár a következő alapító tagokat jelenti be: Kremser János m. k. erdőmestert 100 frt; Scherffel Samu m. k. erdőtanácsost 100 frt; Lehoczky Jánost 200 frt; Hoffmann Samut 100 frt; Reich Adolfot 100 frt; Krivosz Andrást 200 frt; Mikó Pétert újabban 100 frt; Zúcky Károlyt újabban 100 frt; Denk Adolf m. k. erdőmestert 100 frt; Deés város közönségét 100 frt; Versecz sz. k. város közönségét 200 frt; Máday Izidor minist. titkárt 100 frt; Borszék y Soma minist. fogalma-

*) L. 32. Lapon.

zót 100 frt és Pest sz. k. város közönségét 100 frt alapítványi kötvényben biztosított alapítvánnyal.

Tudomásul vétetik, hogy Bikkal Nándor alapító tag 100 frtnyi alapítványát készpénzben befizette.

Évdíjas taggá vétetik fel: Schréter Károly m. k. erdész.

X. Az egyleti pénztár 1869. évi számadásainak és az alapítványi pénztárnak megvizsgálásával s az eredmény felől a folyó évi közgyűléshez intézendő jelentéstétellel Divald József és Balázs Vincze tagtársak bizatnak meg.

XI. A jegyzőkönyv hitelesítésére Eleőd Józsa és Scholcz Rezső tagtársak kéretnek fel.

Hitelesítésül:

Láttam Keglevich Béla.

Eleőd Józsa és

Jegyzette, Bedő Albert.

Scholcz Rezső.

Az egyesület 1870. évi közgyűlésén tárgyalandó erdőgazdasági kérdések.

1. Közlemények a Kolozsvár városi és általában az erdélyi erdészeti viszonyokról; u. m. az erdők állapota, művelése, használata, a fafogyasztás, faárak, munkabér és az erdők jövedelme felől, ide értve a mellékhasználatokból nyerhető jövedelmezést is.

2. Mi szükséges hazai erdőgazdaságunknál arra, hogy az erdei rendőrség sikerrel legyen gyakorolható s mi uton lehetne a felmerülő erdőkárosítások és falopások lehető megakadályozását és kevesbitését eszközölni?

3. Tekintettel a legnagyobb fatermés eszközlésére, szükséges-e általában az állaboknak, — különösen pedig a tölgy vagy más lombfa-nemekből álló sarjerdőknek gyéritése s főleg minő feltételek és viszonyok közt engedhető az meg?

Mily állapotban vannak Erdélyben a községi erdők s miképen intéztetik azok irányában az állam felügyeleti joga? Az Erdélyben működő urbéri törvényszékek előtt, mennyire haladott az erdei szolgalmak megváltásának ügye, — minő eljárást követtek a szolgálmányok terjedelmének kipuhatólására és a váltságul szolgáló erdőterület nagyságának meghatározására; mily tapasztalatok tétettek a szolgálmányok megváltása körül s minő nehézségek merültek fel?

5. Miképen számított ki az elengedendő adó összege ott, hol erdőégés volt? Mely tényezők vétessenek alapul

az elégett erdőségeket megillető adó-elengedés kiszámításánál s tekintettel a szenvedett kárra és az elégett erdő minőségére, mily időre terjedjen ki az adómentesség tartama ?

6. A sövény-kertelések Erdélyben nemcsak a belső, de a külső telkekre is nagy mértékben alkalmaztatván, az e célra szükségelt fonó-vessző megszerzése végett ott számos erdő pusztult el, mit kellene azért tenni, hogy az említett okból eredő további károsodásoknak eleje véthessék ?

7. Mi módon lenne a mezőség vidékének kopár és sovány legelőt is alig szolgáltatható talaja a legczélszerűbben beerdősíthető ?

Egyleti előterjesztés a földművelési minister urhoz az egylet számára adandó pénzbeli javadalmazás ügyében.

Nagyméltóságú Minister Ur!

Az Országos Erdészeti-egyesületnek az erdészeti szakképzettség terjesztése egyik feladatát képezvén, egyletünk ebből folyólag 1867. évi közgyűlésén 200 forint pályadíjat tűzött ki, egy a műszaki segédszemélyzet számára irandó erdészeti kézikönyvre —, 1868. évi közgyűlésén pedig hasonlóan 200 frt díjazás mellett egy erdészeti-kistűkörre nyitott pályázatot, míg e folyó évben egy erdőműveléstan kiadását vállalta el.

Az előbb megjelölt pályázatokra összesen öt pályamű érkezett, melyek részben meg vannak bírálva, részben bírálat alatt állanak, az eredmény kihirdetése azonban folyó évi szeptemberhóban tartandó közgyűlésünkön a pályadíjak kiadása mellett fog eszközöltetni; a szintén bírálat álló erdőműveléstan nyomtatása pedig közgyűlésünk után fog megkezdetni.

A megjelölt tankönyvek pályadíjára és kiadására kerekszámában 1500 frt leendő szükséges, mely költségek fedezésére az erdőműveléstanért előfizetés és eladás után alig várhatunk 4—500 frtot.

Tekintve azt, hogy egyesületünk anyagi segély ügyében egyedül a személyenként 5 frtot tevő tagsági díjakra van utalva, s hogy a fennebb részletezett kiadásokon kívül az egylet évkönyvére, külön füzetekben megjelenő közleményeire és az Erdészeti-Lapokra fordítandó évi rendes kiadásaink összege kerekszámában szintén 1000 frtot tesz s hogy a többi fenntartási költségeken kívül ezen kiadásokat egyedül ön-erőnkön, igen nagy és feladataink megoldásában jövőre is jelentékeny bémulást előidéző áldozattal lennünk képesek fedezni: bátorkodunk Nagyméltóságodat legmélyebb tisztelettel megkérni, miszerint a földművelés többi ágainak érdekében tett és kivétel nélküli elismerésre talált javadalmazásokhoz hason-

lóan, kegyeskednék az erdészeti számára is, nevezetesen pedig a fennebb megjelölt szakkönyvek után felmerülő költségeink fedezésére egyesületünket, a közgazdasági czélokra — vagy a földművelési irodalom előmozdítására szánt alapból, bölcs belátása szerint kiszabandó kegyes javadalmazásban részesíteni.

Ez alkalommal bátorkodunk még Nagyméltóságodhoz az erdészeti ügyének jövőre való kegyes pártolásáért is tiszteletteljes kérelmet intézni.

Az Országos Erdészeti-egyesületnek a fejlődés kezdetén álló hazai erdőgazdaság érdekében, — hogy ez, a termelés használat és értékesítés terén örvendetes gyorsasággal haladó más földművelési ipar-ágakkal párhuzamban legyen tartható, — úgy a gyakorlati, mint az elméleti téren igen sok és fontos teendői vannak, melyeket korlátolt anyagi erejével megbirni vagy a szükségességnek megfelelő gyorsasággal csak részben is kivinni képtelen.

Nagyméltóságod bölcsen ismeri, hogy az erdészeti szakképzettség terjesztése, a területének igen jelentékeny részében erdőgazdaságra utalt Magyarországon, sok és szorgos tenni valót igényel; így például hiányoznak az erdészeti szaktudomány egyes főágaira vonatkozó tankönyvek, valamint a főbbágak fontosabb és magukban is önálló egészet képező részeinek magyar nyelven való és a naponkénti tapasztalással bővített leírásai; erdőkötő alkotó faínek termőhelyi igényeinek, sajátosságainak és növekvési viszonyainak nem csak általános, de specialisabb és összehasonlító tanulmányozások alapján való kipuhatolása, nem különben erdőtalajunk természetes tulajdonságainak közelebbi ismertetése; szükséges továbbá azon akadályok felderítése, melyek a legkülönbözőbb és több helyt bámulatos ellentétben álló erdőgazdaságunk fejlődésének útját állják; feladatunk még az erdőművelés iránti hajlam serkentése végetta kitűnő sikerrel teljesített erdőültetések szakszempontról való jutalmazása, a mint az a Lajtán tuli tartományokban is történik; az erdőműszaki téren tett vívmányok gyámolítása és gyakorlati érvényre való juttatása, alkalmas szakembereknek bel- és külföldön való utaztatása s az erdészeti magyar irodalom folytonos pártolása.

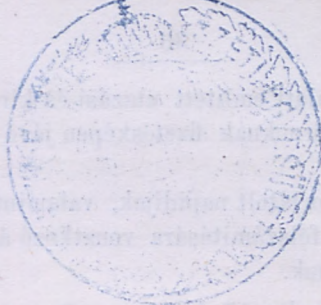
Mindezen feladataink sikeres megoldását pedig, tekintve a rendelkezésünkre álló gyenge anyagi forrást, csak akkor reméljük biztosabban elérhetni, ha ügyünknek Nagyméltóságod hathatós gyámolítását megnyervén, Egyesületünk az erdészeti szakképzettség előmozdítása körül teendő kiadásainak fedezésére a részéről fel-

használható pénzerőn kívül, nem csak a folyó évben de jövőben is évenkénti javadalmazásban részesül s Nagyméltóságod az államköltségvetések megállapításánál ügyünkre kegyes figyelemmel leend.

Legmélyebb tisztelettel bátorkodunk azért Nagyméltóságodat megkérni, miszerint kegyeskednék egyesületünknek ugy a jelen esetre, mint jövőre tett kérelmeit a részünkről óhajtott irányban elintézni s minket hazafiui bizalommal várt böles határozatával mielőbb megörvendeztetni.

Budán, 1870. július hó.

23023. szám.

Pénzügyministeri körrendelet az erdőgyakornokok által felszámítható díjak ügyében.

Miután az erdőgyakornokok által felszámítható utazási és kirándulási költségekre nézve kételyek merültek föl, az ez iránt főnálló szabályok és az 1869. évi 20809. számú utasítás 12. §-ának értelmezése, mihez tartás végett a következőkben foglaltatik össze:

1) Az erdőgyakornok azon esetben, ha igazgatósági rendelet folytán valamely bizottsághoz (comissio) beosztva rendes lakhelyén kívül működik, az utazás és szolgálattétel tartama alatt —, továbbá, ha igazgatósági rendelettel más állomásra helyeztetik át, vagy az erdőhivatal kerületéhez tartozó valamelyik helységbe hosszabb szolgálattétel végett küldetik ki, az utazás idejére teljes napdíjat számíthat föl.

Ezenkívül szabályszerű utiköltségre, azaz egyszerű postajárandóságra minden mellékdíj nélkül, illetőleg vasuti vagy gőzhajói díjra tarthat igényt.

2) Azon esetben, ha az erdőgyakornok az 1) alatt érintett állomásról, vagy lakhelyről közvetlen előljárójának utasítása folytán egy mértföldnyi (2 óra járás) vagy nagyobb távolságra hivatalos kirándulást tesz: napidíjának egy negyedére, és ha a szolgálat érdekében éjen át is kint maradni kénytelen, napidíjának felére tarthat igényt; ha pedig fél egész egy mértföldnyi (1—2 óra járás) távolságra kirándul és a délen át való kintidőzésnek szüksége a szolgálattétel által indokolva van és az előljáró által bizonyíttatik, szintén napidíjának egy negyedét számíthatja föl.

Ezenkívül az erdőgyakornok fél mértföldnyi és nagyobb távolságra terjedő kirándulások alkalmával lójárandóság fejében egy napra negyvenkét krajczárt számíthat föl, mely felszámításnak akkor is van helye, ha bizottsággal való kiküldetése esetében valamelyik helységből fél mértföldnyi és nagyobb távolságra az erdőbe kirándul.

3) Az 1) és 2) alatt említett utazási és kirándulási illetményekből az erdőgyakornoknak fizetesképen járó napi ija nem vonatik le.

4) A teljes és korlátolt napidíjak, valamint az utazási költség és lójárandóság fölszámítására vonatkozó általános szabályok érintetlenül főtartatnak.

Budán, 1870. június 17-én.

A m. k. pénzügyminister meghagytaból.

F l u c k.

Hirdetmény,

a f. 1870. évben tartandó erdészeti államvizsgák érdekében.

Az erdészeti államvizsgák s folyó 1870-iki évben is az eddigi módozatok szerint fognak magtartatni.

E czélből nevezetesen az intéző erdőtisztek államvizsgájára Pesten, — az alárendelt erdészeti személyzet vizsgájára pedig szintén Pesten, továbbá Pozsonyban, Kaposvárt, Kassán és Temesvárott fognak a vizsgáló bizottmánynak megalakittatni, melyek előtt az illetők a kívánt vizsgát f. évi október hó 3-án letehetik. — Az erdélyi részekben tartandó államvizsga tárgyában az erdélyi kir. biztos fog intézkedni.

A felsőbb erdészeti államvizsgát letenni szándékozók figyelemzetnek, hogy eredeti bizonyítványokkal felszerelt ebbeli folyamodványaikat s az államvizsga letétele előtt megkivántató erdészeti tárgyról szóló munkálataikat legfeljebb f. é. szeptember hó 10-ig a a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k. ministeriumhoz terjeszék fel, — mig az alárendelt közerdészeti vizsga letévése iránti kérvények, — kivéve azokat, melyek a Pesten tartandó közerdészek államvizsgájára vonatkoznak, s melyek az említett ministeriumhoz nyujtandók be, — közvetlenül a vizsgáló bizottmányoknak említett székhelyein működő megyei kormányzók elé terjesztendők.

Kelt Pesten. 1870. évi május hó 18-án.

A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. ministeriumtól.

Törvényjavaslat,

az erdei haszonvételek rendezéséről és a legelő elkülönítéséről. *)

24. §. A hol a községek az erdőknek vagy valamely erdőrésznek már az urbér behozatalakor kizárólagos használatban voltak, vagy abba később jutottak, ha a volt földesurnak az erdőből vagy erdőrészből a törvényes viszonszolgáltatáson felül 1848. január 1-ig sem erdei, sem legeltetési haszonvétele nem volt: az erdei haszonvételek rendezésének nincs helye, és az erdő, illetőleg az erdőrészes egészen a község tulajdonává válik.

25. §. A mennyiben a 24 §-ban érintett erdő vagy erdőrészes a községbeli volt urbéresnek csak egy részének volt kizárólagos használatában, és a többi urbéresnek a faizást a viszonszolgáltatások mellett egy más erdőben gyakorolták: ezek erdőilletménye ezen erdőből adandó ki.

26. §. A hol a volt jobbágyok 1848-ik évig a faizás törvényes élvezetében voltak: a helyett számukra azon erdőből, melyben a faizást törvényesen gyakorolták, egy azon haszonvételek megfelelő rész leszen kihatandó.

Mind a volt jobbágyokat ezen kihatott erdőrészesben, mind a földesurat a fenmaradó téren teljes tulajdonjog illeti, és mindegyik felet a számára kihatott erdőrészesben az erdőrendszabályok megtartása mellett, minden erdei haszonvételek telj s jog illeti.

Ezen rendelkezés az egyes jobbágyok vagy az egész községek számára már kihatott erdőkre nézve is szabályul szolgál.

27. §. Ha a már befejezett erdőszabályozásnál a volt urbéreseknek jutott erdőben a földesuraság részére vagy a földesurnak fenmaradt erdőben az urbéresnek számára egyes erdei haszonvételek hagyattak fenn: az ily szolgálomak a jelen törvény 17—22 §§. szerint

*) Kivonat az urbéri birtok-viszonyok rendezéséről az igazságügyi minister által a képviselőház elé terjesztett törvényjavaslatból. Sz.

megváltandók. (17. §. A váltáságot azon összeg képezi, mely az évi szolgálmányok értékének huszszoros összegéből egy hatodrésznek a beszedési és kezelési költségek fejében való levonása után fenmarad.

A szolgálmányok értékének meghatározásánál, a mennyiben ez készpénzből állott : ennek összege veendő alapul; ha pedig kézi vagy ígás napszámából állott a szolgálmány, amannak értéke 17½ emezé pedig 25 o. é. krra teendő; végre terménybeli szolgálmányok esetében az 1842—1847 (hat évi) összes termés egy hatodrésze veendő évi szolgálmányul, s annak értéke az 1847-ik évben fenállott középár szerint számitandó ki.)

28. §. A volt jobbágyok számára kihasítandó erdőter mennyisége és helye, ha az iránt szabad egyezkedés nem jöne létre, birói ítélet által leszen meghatározandó.

A bíróságok e végre kötelesek mindenekelőtt a volt jobbágyokat az 1836. VI. t. cz. 4. §-sa értelmében törvényesen illető faizási és makkoltatási haszonvételeknek, valamint az 1836. VI. t. cz. 8. §. értelmében a földesurnak járó vizsontszolgáltatásoknak miségét és mennyiségét kinyomozni; továbbá szakértők előleges meghallgatása után megállapítani: vajjon minden egyes telekre nézve, ennek nagyságához képest, mennyi erdőter felel meg holdszám szerint a helyviszonyokra s különösen az erdő minőségére s termőképességére való tekintettel, azon urbéri faizási haszonvételeknek, a melyek eddig a telekhez csatolva voltak, s ezentul erdőter kihasítása által lesznek fedezendőek.

Nyolcz zsellér számára egy egész telki illetőség hasítandó.

29. §. A telki illetmény megállapításánál azon szabály tartandó szem előtt: hogy rendszerint egy egész telekre két holdnál csekélyebb s nyolcz holdnál nagyobb tér, holdját 1200 négyszög öllel számitva nem szabathatik; és csak ott, hol a helyviszonyokhoz képest ezen mérték mellett az eddigi törvényes haszonvétel nem kerül ki, lehet nagyobb terület megállapítani, de a 30-ik §. kivételével semmi esetben sem tizenkét holdon felül, holdját 1200 négyszög öllel számitva.

Egyébiránt az illetmény két holdnál csekélyebb mértékre is leszállittathatik, ha a jobbágy által 1848. január 1-ig élvezett haszonvétel oly csekély volt, hogy annak folytatására két holdnyi erdőter sem kívántatik.

Továbbá ügyelni kell arra, hogy a volt jobbágyok számára

oly minőségű erdőréssz hasitassék ki, mely a faizás folytono sgyakorolhatására alkalmas.

A jelen törvény 23. §-ban érintett községekben az illetmény képzeleti telkek után szabandó ki, mely képzeleti telkek alakításánál a szomszéd községek telki állományainak mérve szolgál zsinormértékül. (23. §. Oly községben, a hol az urbér behozatalakor a jobbágytelkek száma nem határozott meg, habár a községi lakosok urbéri tartozásokat teljesítettek vagy azok helyett részben vagy egészben pénzt fizettek is: maradvány felszámításának helye nincs.)

30. §. A hol a volt jobbágyok az 1836. VI. t. cz. 4 §-ának végpontjában érintett erdőkben a rendes faizási haszonvételeken főül fakereskedést, szénégetést vagy más kivételes haszonvételeket gyakoroltak, az erdei illetmény kiszabása nem a 29. §-ban érintett mérték szerint történik, hanem becsü útján határozandó meg azon erdőtér mennyisége, a mely jövőre az 1848. évig élvezett haszonvételeknek megfelel.

31. §. Ha a volt jobbágyok valamely idegen határbeli erdőben gyakorolták a faizást: illetményük azon erdőtől hasítandó ki.

32. §. Azon lelkészek és iskolatanítók számára, kiket az eddigi urbéri törvények szerint (1836. VI. t. cz. 4. §.) faizás illet, a felhozott elvek szerint ott, a hol az erdőilletmények kihasítása megtörténik, a mennyiben más egyezkedés nem létezik, az elsőbbség számára egy egész, az utóbbiak számára féltelki erdőilletmény hasítandó ki.

33. §. Az ezen határozatok folytán a volt jobbágyok számára kihasítandó erdőtér községerdő gyanánt kezelendő, s a gazdálkodás az ily erdőkre nézve fenálló vagy ezután kibocsátandó szabályok szerint a közigazgatási hatóságok felügyelete alatt gyakorlandó.

A községi erdőbe a lelkészek s iskolatanítók számára kihasítandó erdőilletmények is befoglalandók, s ennél fogva abból a község által az illetménynek megfelelő famennyiség kiszolgáltató.

Az eddig már megtörtént rendezések alkalmával tett eltérő rendelkezések ezen határozat által nem érintetnek.

34. §. Addig, míg az erdei haszonvételek jelen törvény szerint rendeztetnek, az eddigi törvényes határozatok ugy ezen haszonvételek tekintetében, mint az ezekért járó viszonzszolgáltatokra nézve, erejükben fennmaradnak.

38. §. A legeltetés a volt jobbágyok tulajdonát képező földeken, az egykori földesurakat többé nem illeti, de a jobbágyok sem legeltethetnek a volt földesuri földeken.

Ugyanez áll különösen az erdő-, nádas- és legelő részekre is, a melyek az elkülönzés folytán egyik vagy másik félnek illetményül jutottak.

39. §. A legelő elkülönzés az 1836. VI. t. cz. 3. §-ának határozatai szerint történik.

A jelen törvény 23. §-ában érintett községekben a legelőilletmény kiszabása, a 29. §. végbekezdésében az erdő-illetmény kihasítása iránt megállapított módon eszközölnöd.

40. §. Hol a gyep-legelő hiánya vagy elégtelensége miatt a volt jobbágyok a legeltetést az urasági erdőben is gyakorolták: a legelő-illetmény az erdei legelőből is kiadandó vagy pótolandó. Az erdőből kihasított legelőrész a volt jobbágyok erdő-illetményébe nem számítható be, de viszont az azon találtató fák sem illetik a volt jobbágyokat. A hol azonban a legelő illetmény a gyeplegelőből is kikerül: ott azt a gyeplegelőből kell kiadni, habár az urbéresek az erdő legelő gyakorlatában voltak.

41. §. Csapások, utak, teljesen haszonvehetlen terek, ugy a községi utcák és a rendes közlekedéshez szükséges terek senki illetményébe be nem számíthatók.

A haszonvehetlen tér annak tulajdona, a kinek birtoka közésik; különben a földesurat illeti.

A közlekedési utak, az utcák és a község beltelkén létező, magánjogi tulajdont nem képező terek: községi vagyont képeznek, — érintetlenül hagyatván az ily téreken másokat illető vásárjog.

A gazdasági utak és csapások a községbeliek birtokán ezeket — a földes ur birtokán pedig ez utóbbit illetik.

42. §. A volt jobbágyoknak jutott közlegelő az egyesek közfelosztandó, ha a felosztást kérők urbéri birtoka a határban levő urbéri birtoknak legalább egy negyedét teszi.

A felosztási költségeket a tulajdonosok, a mindegyik részére jutott terület aránya szerint viselik.

Meghívó

Az Országos Erdészeti-Egyesület 1870. évi
közgyűlésére.

Az Országos Erdészeti-Egyesület idei közgyűlését szeptemberhó 25—30 napjain Kolozsvár sz. k. városában és vidékén tartván meg, alolirottak e gyűlésre az egyesület tagjait, a szakembereket és a magyar erdőgazdaság ügye iránt érdeklélő közönséget hazafiui tisztelettel hívják meg.

A közgyűlésben résztvevő tagokat Kolozsvár sz. k. város, mint házi-gazda fogadja, oda- és vissza-utazásaik alkalmával pedig az összes hazai vasutak és a személyszállító két gőzhajózási társaság által is, az egyleti igazoló-jegy előmutatása mellett, a rendes vitel-díjak feléért szállíttatnak.

A megjelenők számáraól az elszállásolhatás végett kellő tájékozást óhajtván, kérjük a résztvenni kívánókat, hogy szándékaikat f. évi sept-hó 10-ig az egylet titkári hivatalával — Budán — közöljék, ezen határidő eltelte után pedig Récesei Pap Albert városi főerdészhez Kolozsvárra intézzék.

Az egyesületbe ujon belépő és 5 frt. évdíj fizetésére kötelezett tagok a felvétel eszközléséért és az igazolási jegyekért sziveskedjenek az egylet titkári hivatalához fordulni.

A jelentkezési iroda a közgyűlés ideje alatt és az ezt megelőző napon Kolozsvár város tanácsházánál.

Azon meggyőződésben lévén, hogy az erdélyi erdészeti viszonyoknak közvetlen ismerete nem csak az Erdélyben élő, de az ezen kívül lakó szakközönségre nézve is előnyös és kívánatos: ismételve felkérjük tagtársainkat és ügybarátainkat, hogy kolozsvári közgyűlésünkre minél számosabban megjelenni — s a tárgyalásra kitűzött erdőgazdasági kérdésekre, melyek közlönyünkben s a napilapokban is közöltetnek becses nézeteiket vagy tapasztalataikat közgyűlésünk alkalmával szóval vagy írásban előadni sziveskedjenek.

Keglevich Béla,
az egyesület elnöke.

Bedő Albert,
az egyesület titkára.

Klipunowszky Károly,
és

Récsei Pap Albert,
közgyűlési ügyvezető.

Az 1870. évi közgyűlés napi rendje.

1. Szeptember 25-én **Vasárnap** délután 6. órakor ösmerkedési összejövetel, a városi tanácsház 4. számú termében.

2. Szeptember 26-án **Hetfőn** délelőtt 9. órakor közgyűlés a városi tanácsház 4. számú termében; — délután 2. órakor közebed a városi vigardában. Ebéd után a Muzeum természetrajzi gyűjteményeinek megtekintése. —

3. Szeptember 27-én **Kedden** reggel 6. órakor összejövetel a városi tanácsháznál, innen kirándulás a Kolozsmonostori alapítványi-s ezzel szomszédos magán és községi erdők szemléjére; délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor közebed Oláh-Fenesen és estve vissza Kolozsvárra. —

4. Szeptember 28-án **Szerdán** délelőtt 10. órakor közgyűlés a városi tanácsháznál. Délután bizottmányi ülés.

5. Szeptember 29-én **Csőtörtőkön** reggel 6. órakor összejövetel a városi tanácsháznál, innen kirándulás a Mezőség vidékének megtekintésére.

6. Szeptember 30-án **Pénteken** délelőtt 9. órakor zárulás

Mező és erdő gazdasági, műipar és ipar kiállítás Temesvárott.

A temesvárott folyó 1870. évi September hó 18-kára és a következő napokra kitűzött mezőgazdasági, erdészeti, műipar és ipar kiállításnak és avval egyidejűleg czélba vett országos gazdasággyűlésnek központi választmánya tekintetre méltatva az előkészületek ideje alatt rögtön beállott és következményeiben ismeretlen európai válságos harczi mozgalmakat folyó évi július hó 29-kén közgyűlést tartván, számba vette a kiállítás és a gazdasággyűlés ügyére minden esetre nyomasztólag ható politikai körülményeket és azon felelőséget melyel a választmány a kiállítók és a költségeket fedező ügybarátok irányában tartozik, és ennél fogva késztetve érezte magát a folyó évi September hó 18-kára és a következő napokra tervezett temesvári kiállítást 1871. évi. Május hó 15-kére elnapolni és a rendező választmányt oda utasítani miszerint tevékenységét ez idő alatt szakadatlanul a czél minél tökéletesebb valószínűsítésére erélyesen folytassa.

Ezen határozat következtében minden eddig beküldött bejelentések az elnapolt kiállítás számára — a gyümölcsöt kivéve — fentartatnak és nem mulaszthatjuk el azon tisztelt kiállító urakat kik a temesvári kiállítást részvétükkel megszerencséltették felkérni, hogy azt az 1871. évi Május hó 15-kére elnapolt kiállításunknak is fentartani kegyeskedjenek.

Ugyanezen kérelemmel, fordulunk minden eddig megalakult vidéki allbizottmányokhoz kérvén, hogy ezen elnapolás elkerülhetlen szükségét méltatva a közös czél érdekében tovább is működni méltóztassanak miután az elnapolás által nyert idő kellően felhasználva a jó sikert csak is előmozdithatja.

A rendező választmány mindent megteend, hogy az ügyet a megindult kedvező uton fentarthassa és felhasználja ez alkalmat a tekintetes megyei és városi hatóságokat, gazdasági, erdészeti, ipar

és hasonló egyleteket, kereskedelmi és ipar kamarákat, gazdasági tanintézeteket, uradalmakat és befolyásos szakférfiukat felkérni, hogy vidékükben és hatáskörükben a jövő temesvári kiállítás megküldetése és a közönség buzdítása céljából helyi bizottmányokat alakítani kegyeskedjenek, melyek a leghathatósabb eszközök ezen nemzetgazdasági válatatnak általános országos jelleget kölcsönözni; sikeres esetben a választmánynak szándékában van a kiállítást lehetőleg egyes szakosztályaiban megyenként és városonként rendezni, a mi által minden vidék termékenysége, előremenetele sajátosága érdekes képletben volna kitünthető.

A temesvári kiállításra való bejelentési idő tehát az 1871. évi Mártius hó 15-ig terjesztetik ki és a kiállításnak megtartása az 1871. évi május hó 15-kétől június hó 1-ig határozatik meg esetleges meghosszabbítással.

A választmány hírlapok útján időről időre a közönséget értesíteni fogja az ügyek állásáról és reményli, hogy a temesvári kiállítás ezen bár sajnos, de kikerülhetlenül felmerült elhalasztásnak daczára az országnak összes gazda és iparos osztályainál nyugodtabb időkben még több tért és rokonszenvet fog nyerni, és bizton hiszi végre, hogy 28000 frtot meghaladó biztosítási tőkéje a nyert idő alatt még tetemesen növekedni fog.

Hazafiui tiszteletünk és bizodalunk kifejezése mellett maradunk a választmány nevében

Beodrai Gr. Karátsonyi Gvidó.

elnök.

Küttel,

polgárnagy és helyettes alelnök.

Graffay Kálmán,

titkár.

Szolgalom és viszont-szolgalat aránytalansága.

Egyesületünk mult évi közgyűlésén a visegrádi erdei szolgalmakról értekezvén, nem vélem ha bár utólagosan is az ezen szolgalom és az azért járó viszonszolgalat közötti aránytalanságot az alábbi adatokkal kimutatni.

Ohajtanám pedig, hogy e sorok, melyek a szolgalmak terheisége felől a számtalan példák közül csak egyet ismertetnek, némi ébresztőül szolgálhassanak azok részére, kik hivatva vannak az erdei szolgalmak rendezését keresztül vinni.

A visegrádi szolgalom feloszlik :

1. faizási szolgalomra, 2.) legeltetési szolgalomra. —

1 Faizási szolgalom. 33 telkesgazda és 104 zsellér, összesen 137 úrbéres egyenlő faizási élvezettel lévén ellátva, ezen jogukat rendesen minden évi nov. 1-től a következő évi márt. 31-ig hetenkint két napon gyakorolják. Minden úrbéres kihord hetenkint 1 szekér bármilynemű és vastagságu szárazfát, tehát 137 úrbéres 21 hét alatt 2877 szekér fát; s ezt az egymástól kevéssé eltérő évi kimutatások is igazolják. Egy szekér bármily nemű és vastagságu szárazfának tőára legalább 3 ft. 50 krra tehető, s így;

$$2877 \times 3 \text{ frt } 50 \text{ kr.} \dots \dots \dots = 10,069 \text{ frt } 50 \text{ kr.}$$

2. Legeltetési szolgalom: a visegrádi urbéreseknek szabad legelőjük van az összes visegrádi erdőterületen, — kivéve a mi az uradalom által mint vágás, vagy mint előtilalom a legeléstől eltiltatik; legeltetnek pedig legalább 3000 holdon, mi holdankint — és évenként csak 50 krral számítva teszen; s így az összes szolgalom megköze-

$$= 1500 \text{ ft.}$$

$$\text{litő értéke} \dots \dots \dots = 11569 \text{ ft. } 50 \text{ kr.}$$

nem számítva ide azon igen jelentékeny összeget, melyet az uradalom mint kegyúr az egyház községnek fizetni köteles. Ehez

járul még, hogy az erdei adót és a kezelési költségeket is az uradalom egymagában viseli, sőt megjegyzésre méltó, hogy a község az uradalmi erdőt még községileg is megadóztatni akarta, holott az évenként nyert fának nagyobb felét a község saját számára hordja ki. Mert míg az uradalom 900 ölet vágat, addig a község ha 3 szekeret számítunk 1 öltre 959 ölet hord ki.

Ezen — az uradalmi erdőkre nehezedett — terheknek ellenében az összes vizontszolgálat:

104 zsellér vág 52 öl fát p. 1 frt 20 kr. . 62 frt 40 kr.

33 telkes kihord 4 $\frac{1}{2}$ öl fát p. 4 frt . . . 18 frt —

Összesen = 80 frt 40 kr.

A vizontszolgálat e csekély értéke úgy hiszem elég világos, arra, hogy mindenki előtt megfoghatatlannak lássék: mikép lehetett egy községet oly élvezetekben eddig is meghagyni, és nem mindent felhasználni, hogy a viseigrádi erdők eme lételüket veszélyeztető nyügtől — a jogosság és méltányosság határain belül — mielőbb megszabaditassanak, s ez erdőknek legalább eddig keservesen megőrzött része az ország s illetőleg a kincstár javára — a végelpusztulástól megmentessék. Bizony ez erdőknél is beteljesült, hogy hasztalan igyekszik a szakember, ha az illető közigazgatási hivatalok részéről nem támogatatik. Valjon ha az uradaiom számára a vesztett avagy a veszendő fejszének csak a nyele is mentetik meg nem lenne e több a nyereség mintha az egész fejsze vesz el?

ifj. Balás Pál.

Erdőtermények árjegyzéke.

A komáromi piacon:

100 hüvelyk 2 $\frac{1}{2}$ öl hosszú 11 hüvelyk széles deszka talppal együtt: luczfenyő I. osztály	96 frt — kr.
II. osztály	85 frt
1000 zszindely talppal együtt: I. osztály	7 frt 30 kr.
II. osztály	5 frt
1 mázsa luczkéreg talppal együtt: I. oszt.	2 ft. 50-60 kr.
II. oszt.	2 frt 30 kr.
1 köbláb épületfa:	
I. vastag — (7. 8. 9. szálas talpak)	— — 26 kr.
II. közép — (12. 13. 14. szálas talpak)	— — 22 kr.
III. vékonyabb — (17. 18. szálas talp.)	— 18—19 kr.

A boeszkói és bustyaháza i rakhelyek.: (Máramaros).

2 öl hosszú 6" vastag padló köblábanként	— — 42 kr.
2 $\frac{1}{2}$ öl „ 6" „ „ „	— — 42 kr.
3 öl hosszú 6" „ „ „ „	— — 42 kr.
2 öl „ 1 $\frac{1}{2}$ " deszka „ „	— — 52 kr.
2 öl „ 1" „ „ „	— — 54 kr.
2 öl „ 1 $\frac{1}{2}$ " „ „ „	— — 56 kr.
Donga 100 db darabonként	2 frt 80 kr.
Hordófenék 100 drb „	5 frt 64 kr.
1000 drb hornyolt zszindely	9 frt — kr.

A hradeki kincstári uradalomban:

3' hosszú bükk hasábfá 1 b. öl	9 frt 40 kr.
3' „ lágyfa „ „	7 frt — kr.
1000 zszindely	12 frt — kr.
13 öl hosszú 65 köblb. tart. vörösf. szálfá	22 frt 04 kr.
„ „ „ többi lágyfanemek	12 frt 50 kr.
12 öl hosszú 50 „ „ vörösfenyő szálfá	16 frt 82 kr.
„ „ „ többi lágyfanem.	9 frt 54 kr.

11 öl hosszú 43 „	köbl. t. „	vörösf. szálfá .	14 frt 42 kr.
„	„	„ többi lágyfanemek	8 frt 17 kr.
9 öl hosszú 31 „	„	„ vörösf.	10 frt 28 kr.
„	„	„ többi lágyfanem .	5 frt 89 kr.
7 öl hosszú 18 „	„	„ vörösf.	5 frt 77 kr.
„	„	„ többi lágyfa . . .	3 frt 26 kr.

Budapesti faraktárakban: (állami).

1 bécsi öl cserfa	18 frt. —
1 „ bükkfa	17 frt. —
1 „ tölgyfa	16 frt. —
1 „ gömbölyütölgyfa	16 frt. —
1 „ selejtes fa	12 frt. —
Pesten: gubacs mázsája prima árunál .	17 $\frac{1}{2}$ —18 $\frac{3}{4}$ frt.
„ „ szerb közép „	11—14 frt.
„ „ tertia „	8— frt.

A f. évi közgyűlésre szóló igazoló-jegy, mellyel a vaspályákon és gőzhajókon fél-áron utazhatni, minden egyleti-tag számára e füzethez van mellékelve.

